

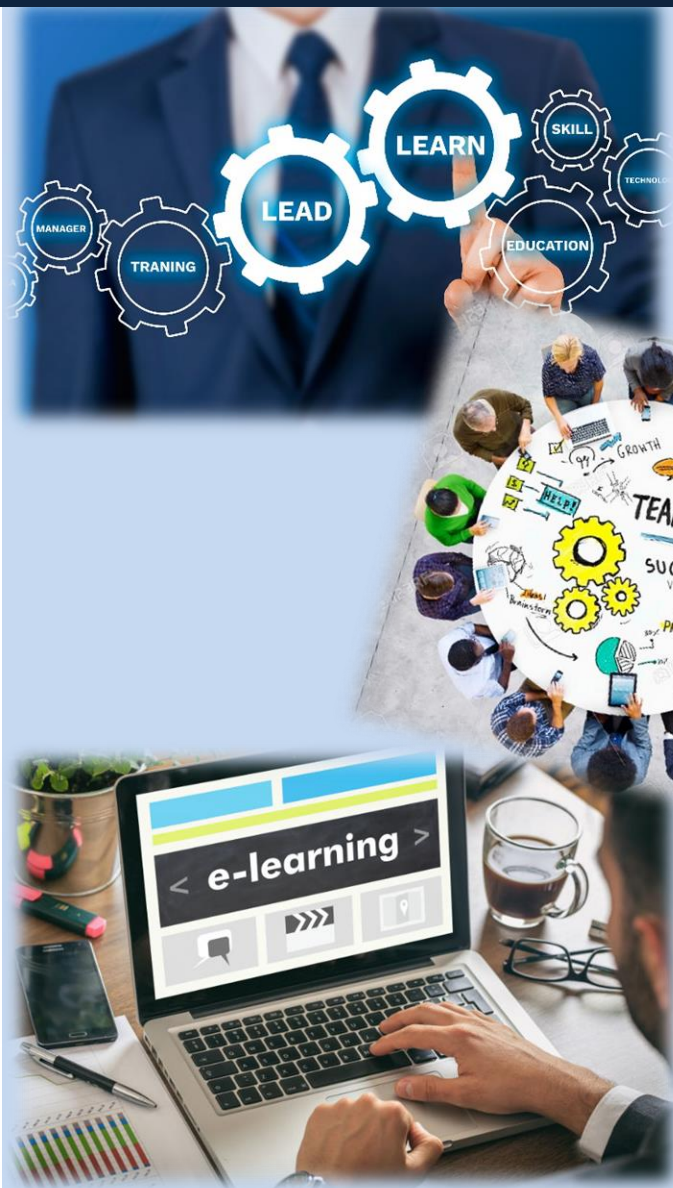
**Lucrările Sesiunii de comunicări  
științifice "Cartea- leac pentru suflet"  
ediția a IX-a**

ISSN 2810 – 1995

ISSN – L 2810 - 1995

**CATEDRA**  
**SUPLIMENT**

*Publicație periodică de informație și cultură - ediție nouă online*



**Formează-te și vei putea forma!**

## Cuprins

|   |    |
|---|----|
| CARTEA - LEAC PENTRU SUFLET .....                                       | 4  |
| CARTEA , PRIETENA MEA .....   | 5  |
| CARTEA – LEAC PENTRU SUFLET .....                                       | 7  |
| CARTEA.....   | 9  |
| PEDAGOGIC IN LECTURĂ .....  | 10 |
| LECTURA-HRANA MINTII OMULUI MODERN .....                                | 12 |
| INFLUENȚA LECTURII ASUPRA DEZVOLTĂRII CREATIVITĂȚII ȘI IMAGINAȚIEI..... | 13 |
| CARTEA – LEAC PENTRU SUFLET .....                                       | 15 |
| BENEFICIILE LECTURII PENTRU COPII.....                                  | 16 |
| LECTURA - LEAC PENTRU SUFLET.....                                       | 18 |
| ÎMBUNĂTĂȚIREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ.....                             | 19 |
| BIBLIOTECA REGALĂ A LUI ASSURBANIPAL .....                              | 23 |
| CARTEA PRIETENA MEA! .....  | 25 |
| READING BOOKS .....   | 26 |
| IMPORTANȚA LECTURII ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR.....                           | 27 |
| CARTEA, UN IMPORTANT LIANT SPRE CUNOAȘTERE .....                        | 28 |
| LA LECTURE – UNE OUVERTURE SUR UN MONDE ENCHANTE .....                  | 30 |
| DEVELOPING READING SKILLS .....   | 31 |
| LECTURA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ .....                                      | 33 |
| LECTURA ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARILOR.....                               | 35 |
| CARTEA – UN PRIETEN PENTRU O VIAȚĂ .....                                | 37 |
| LECTURA, HRANA MINȚII .....   | 38 |
| POEZIA.....   | 38 |
| LECTURA – HRANA MINȚII .....  | 39 |
| CUM ÎNDRUMĂM LECTURA ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR? .....                  | 40 |
| CARTEA - FĂGĂDUINȚĂ PENTRU SUFLET .....                                 | 42 |
| CITITUL - HRANA PENTRU SUFLET.....                                      | 43 |
| LECTURA – UN MOD DE VIAȚĂ.....  | 44 |
| LECTURA ÎN DEZVOLTAREA CULTURALĂ A ELEVULUI.....                        | 46 |
| ARTA LECTURII.....  | 47 |
| CARTEA – IZVOR NESECAT DE INFORMAȚII .....                              | 49 |
| READ. ENHANCE YOUR EDUCATION.....                                       | 50 |
| CARTEA, PRIETENA MEA.....   | 52 |
| ”CITIM ÎMPREUNĂ!”.....  | 53 |
| LECTURA, O POVESTE DE PLĂCERE .....                                     | 55 |
| IMPORTANȚA LECTURII SUPLIMENTARE .....                                  | 57 |
| SINGURUL DRUM SPRE ETERNITATE.....                                      | 58 |
| LEGENDELE CELOR MAI FRUMOASE LOCURI .....                               | 60 |
| LECTURA ÎNTR-O ROMÂNIE A INFORMAȚIEI ȘI A CUNOAȘTERII.....              | 62 |
| REFLECȚII DESPRE LECTURĂ.....   | 63 |



|   |    |
|---|----|
| INFLUENȚA CĂRȚILOR ÎN VIAȚA OMULUI. ....                                    | 64 |
| STRATEGII DE OPTIMIZARE A COMUNICĂRII ȘI LIMBAJULUI.....                    | 65 |
| CARTEA CEL MAI DE PREȚ DAR AL EXISTENȚEI NOASTRE .....                      | 67 |
| CARTEA – IZVOR NESECAT DE INFORMAȚIE ȘI SATISFAȚII PENTRU ORICE VÂRSTĂ..... | 69 |
| CE NU ȘTIM DESPRE CĂRȚI ȘI AUTORII ACESTORA .....                           | 70 |
| IMPORTANȚA CĂRȚILOR ELECTRONICE ÎN VIAȚA OAMENILOR .....                    | 72 |
| ROLUL CĂRȚII ȘI AL LECTURII ÎN EDUCAREA ELEVILOR .....                      | 74 |
| CĂLĂTORIA PRINTRE CUVINTE ÎN SECOLUL XXI.....                               | 75 |
| MODELE DE LECTURĂ.....  | 77 |
| IMPORTANȚA LECTURII LA CICLUL PRIMAR.....                                   | 78 |
| LECTURA, HRANA MINȚII .....   | 81 |
| CARTEA – ALINAREA SUFLETULUI .....  | 82 |
| ÎNVĂȚAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ.....   | 83 |
| STRATEGII INOVATIVE DE EVALUARE ÎN CADRUL ORELOR DE LECTURĂ.....            | 86 |
| ÎMBUNĂTĂȚIREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ ALE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR ..... | 87 |
| CARTEA, LECTURA, BIBLIOTECA O CĂLĂTORIE SPRE COMUNICARE ȘI CUNOAȘTERE.....  | 91 |
| E-BOOK.....   | 92 |
| BIBLIOTECI ȘCOLARE ARGEȘENE.....  | 93 |



## CARTEA - LEAC PENTRU SUFLET

Școala și societatea actuală ne provoacă zilnic să căutăm și să experimentăm diferite contexte de învățare formale și/sau non-formale. Datorită exploziei de conținut audio-video, canalelor media sau rețelelor de socializare, interesul pentru lectură este uneori scăzut, iar în cadrul școlilor, în anumite zone, provocarea spre lectură și studiu devine un obiectiv greu de atins pentru profesori. De asemenea contextul pandemic a adus în prim plan preocuparea pentru un proces instructiv educativ de calitate, care să asigure o corectă accesibilizare și utilizare a „cărții” din toate punctele de vedere, mai ales că facilitarea învățării a necesitat utilizarea unor resurse deschise-on-line, device-uri, dar și a unor cărți, manuale și resurse fizice personale.

Profesorii au avut și au misiunea de a găsi cele mai bune strategii educaționale, pentru a aduce beneficii în plan real, privind nivelul de cunoștințe și dezvoltarea personală a elevilor. Indiferent despre ce sistem de predare sau despre ce strategii didactice am discuta, procesul de lectură și puterea cărții, rămân elemente ce stau la temelia și dezvoltarea oricărei personalități umane.

Deoarece toate schimbările din ultima vreme au afectat procesul instructiv educativ, iar părinții și educatorii au semnalat că în general copiii refuză cititul ori nu manifestă decât un interes strict pentru a rezolva anumite sarcini școlare sau doar pentru puncte de interes extrașcolar, venim cu câteva exemple de bună practică, prin care elevii pot face progrese, pot citi și pot fi creativi, dezvoltându-se pe plan intelectual, socio-emoțional și cultural.

Când încă școlile funcționau în sistem hibrid sau în sistem sincron/ asincron, am pornit un proiect, care a avut la bază diferite modalități de lucru și diferite resurse educaționale deschise, dar și metode de lucru interactive, în scopul de a dezvolta și combina competențele din cât mai multe arii de dezvoltare din profilul elevilor. Provocarea pentru noi a fost să lucrăm în același timp și în aceeași grupă, cu elevi de la ciclul primar și gimnazial

(7-14 ani), experiență care s-a dovedit a fi benefică și semnificativă.

Vom descrie pe scurt proiectul nostru și vă invităm să observați rezultatele obținute printr-un proces susținut timp de 6 luni, concretizat prin rezultate adunate într-un e-book numit „*Aventuri și poezii, de la copii pentru copii*”. Această carte a fost scrisă de copii și îngrijită de noi, Carla Alina Bratosin (profesor învățământ primar ) și Alessandra Ana Enise Gemeș (psiholog și scriitor).

**Titlul: „Sipetul cu povești”**-Proiectele Mind Gift ( comunicare orală și scrisă folosind tehnici de lectură și scriere creativă)

### Descriere și viziune:

- Valorile, credințele, caracterul și personalitatea noastră se dezvoltă zilnic, prin tot ceea ce facem!
- Lectura conștientă și înțelegerea unui text, precum și abilitățile de comunicare orală și scrisă, ne conduc mereu spre lumea noastră interioară și exterioară!
- Învățând să învățăm ne dezvoltăm continuu! Cum? - Jucându-ne cu cuvintele și personajele, creând o lume imaginară descrisă în propriile povești, interacționând cu alte persoane;
- Ne dezvoltăm abilitățile, dobândim competențe și ne depășim limitele!
- Creștem și devenim empatici și asertivi!
- Creăm și inovăm, iubim și împărțim iubire!
- Învățăm toleranța-incluziunea și acceptarea unicității!

### Resurse umane:

- Profesor Bratosin Carla Alina;
- Psiholog și scriitor-Alessandra Ana Enise Gemeș;
- elevi 7-14 ani.

### Resurse educaționale:

- cărți și imagini, videoclipuri YouTube, planșe, chestionare, fișe de lectură, tehnici de coaching &NLP, metoda proiectelor, mind mapping, dezbaterea, brainstormingul, pălăriile gânditoare, tehnici pentru lectură și scriere creativă, tehnici și metode de învățare și învățare vizibilă, experimentul, calendar de evenimente,



materiale pentru comunicare-comuniune-cooperare și interacțiune, tipuri de educație complementară.

#### Scop:

-Îmbogățirea și îmbunătățirea cunoștințelor, a abilităților cognitive, stimularea creativității și imaginației, relaxarea prin lectură și comunicare orală ori prin scriere creativă.

-Lectura și cărțile-mijloace de dezvoltare a inteligențelor multiple.

-Valorizarea competențelor elevilor prin publicarea unui e-book tip RED.

#### Rezultate:

-E-book, creștere și dezvoltare personală prin comunicare interactivă.

#### Bibliografie:

Alessandra Gemeș, Mansarda Secretă, Ed.Dorința;

Edward de Bono, Gândirea laterală. O introducere, Ed. Curtea Veche Publishing;

Edward de Bono, Șase pălării gânditoare, Ed. Curtea Veche Publishing;

Povești și videoclipuri terapeutice- internet

Am început acest proiect cu gândul la tot ceea ce înseamnă creșterea și dezvoltarea, valorile și experiențele de viață. Toate acestea îmbinate frumos, altfel, unic pentru fiecare, indiferent de vârstă, de credințe, de obiceiuri și nu numai...folosind contexte actuale și sarcini de învățare necadrate au reprezentat premise către o călătorie ghidată spre interiorul nostru, cu inserții în viața de zi cu zi.

Discuțiile și dezbaterile ghidate, asupra unor texte selectate din cărțile menționate la bibliografie, au facilitat copiilor o învățare experiențială, aplicând

aproape de fiecare dată tehnici care vizează empatia, toleranța, propriile trăiri, dar și transferul a ceea ce e relevant în propria viață.

Lectura și comunicarea orală, dar și exercițiile de scriere creativă au stimulat permanent copiii. Sarcinile de lucru comune sau individuale au oferit posibilitatea de a crea împreună texte, de a le citi și discuta, de a le îmbunătăți, dar mai ales i-au provocat spre a crea folosindu-și imaginația. Interacțiunea directă cu scriitoarea Alessandra Gemeș a reprezentat un proces de descoperire a drumului unei idei, care ulterior este dezvoltată și transformată în texte ce pot inspira și educa prin intermediul cărții.

Consider că putem învăța din orice călătorie, iar mai presus de toate adevărata valoare vine la pachet cu experiența eșecului și din curajul de a ne împrieteni cu frica.

Atunci când adultul se așază la nivelul copilului, când mici sau mari, împreună reușesc să-și vulnerabilizeze temerile, când împărtășesc simțiri și experiențe, când „așa da” sau „așa nu” devin doar trepte de creștere, putem spune că sudăm relații adevărate și comunicăm eficient. Metodele și mijloacele prin care profesorii reușesc să pună în acțiune copilul, reprezintă pârgii spre progresul școlar și spre dezvoltarea armonioasă a oricărei personalități, iar lectura și accesul spre cărți, cultivarea apetitului pentru investigație prin lectură, pentru dezbateri și exprimarea propriei opinii, prin argumente pertinente reprezintă chei spre succes și împlinire atât pentru copii, cât și pentru adulți/educatori.

*Prof. învăț primar, Bratosin Carla Alina  
Psiholog, Alessandra Ana Enise Gemeș*



## CARTEA , PRIETENA MEA



#### De ce citim?

- Pentru că este cea mai folositoare formă de petrecere a timpului liber
- Pentru că este o sursă complexă de educare
- În compania cărților nu ești niciodată singur

#### Cum citim?

- Lectura lentă sau aprofundată – constă în parcurgerea unei cărți având alături creion, hârtie, dicționar. Sensul fiecărui cuvânt este clarificat, ceea ce este important se notează în

caiet sau pe fișe (propozițiile "cheie" sunt transcrise întocmai).

- Ritmul – 5 pagini/oră
- Lectura normală – nu avem în jur cărți de referință, nu ne oprim pentru a descifra termeni, din când în când medităm pentru câteva minute.
- Ritmul este aproximativ de 25 pagini/oră.
- Lectura rapidă – poate funcționa în mediul cel mai familiar cititorului.
- Ritmul este în general de 125 pagini/oră.

Fiecare cititor își formează ritmul propriu de lectură așa cum își formează mersul.

#### Ce citim?

- Literatură beletristică – operele de referință din literatura națională și universală
- Literatură științifică - pentru domeniile care se aprofundează în scop profesional

#### Utilitatea lecturii:

- Dezvoltă limbajul, gândirea
- Satisfacă nevoia de cunoaștere
- Influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor
- Formează o anumită concepție asupra lumii
- Transmite norme de conduită

Stimulează dorința pentru a cunoaște mai mult din viața plantelor și animalelor, interesul pentru descoperirile geografice, tehnice, pentru evenimentele istorice etc

#### Sfaturi pentru cititori:

- Dacă ai dificultăți la citit, nu ezita să citești cu voce tare.
- Lectura expresivă se face întotdeauna cu voce tare pentru a putea urmări accentele, intonația, gesturile, mimica.
- Nu sări peste cuvinte sau rânduri
- Citește în condiții de igienă intelectuală (odihnă, liniște)
- Nu întrerupe lectura des și n-o face la intervale mari de timp
- Consultă, la nevoie, materiale ajutătoare (dicționare, atlase etc.)

Folosește fișe de lectură, rezumate, schițe etc.

#### Cum îngrijim cărțile?

- Nu îndoiești pagina, folosiți semne de carte.
- Nu scrieți nimic pe carte, folosiți fișe de lectură.
- Nu întoarceți filele cu mâinile murdare sau cu degetele înmuiate în gură.
- Nu țineți cărțile în spații închise, neaerisite, lângă alimente sau pe masa unde mâncați.
- Nu presați între file frunze sau flori.
- Nu rupeți filele unei cărți, nu-i decupați ilustrațiile, nu-i distrugeți copertele.
- Nu așezați cartea pe/sub alte obiecte casnice.
- Feriți cartea de umezeală, șoareci, foc, insecte, mușcagii.
- Dacă ați împrumutat o carte de la cineva, nu uitați s-o returnați.

#### Despre carte

*"Carte frumoasă, cinste cui te-a scris,*

*Încet gândită, gingaș cumpănită.*

*Ești ca o floare, anume înflorită,*

*Mâinilor mele, care te-au deschis". (Tudor Arghezi)*

#### Despre lectură

- *"...că nu iaste alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților" (Miron Costin)*
- *"Lectura joacă un rol mare în viața copiilor, un rol mai mare decât pentru vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează asupra dezvoltării ulterioare a copiilor. Din cărțile pe care le citești, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii și-și însușesc anumite norme de conduită".*
- *(Nicolae Iorga)*

#### In loc de concluzii

"Nici un elogiu nu este mai presus de meritele cărții cu condiția ca ea să fie bună".

"Iubiți cartea, îngrijiți-o și citiți cât mai mult. Cartea este prieten credincios".

*Prof. Janina STANCU, Școala Gimnazială N. IORGA, Pitești*  
*Prof. Dr. Sabin STANCU, Seminarul Teologic NEAGOE VODĂ, Curtea de Argeș*

CASA CORPULUI  
DIDACTIC ARGEȘ

## CARTEA – LEAC PENTRU SUFLET

Trăim într-o perioadă în care suntem afectați emoțional, uităm să ne bucurăm, să râdem și să trăim clipa... chiar și atunci când o găsim.

De ce e bine să citim? Pentru că:

Lectura ne dezvoltă imaginația, ne învață să fim mai toleranți, ne dezvoltă abilitățile de comunicare, ne învață să gândim liber, ne învață să ne concentrăm,

Lectura reduce stresul, dacă citim avem un vocabular mai bogat, ne îmbunătățește memoria.

Petrecerea timpului într-un mod placut și ieftin ne produce o liniște sufletească.

Lectura are un efect calmant și ne stimulează mental.

O bună parte dintre elevii noștri citesc, și unii chiar citesc destul de mult... Ca dovadă este proiectul educațional **Top -10 „Cele mai citite cărți”** derulat în colaborare cu Casa Corpului Didactic timp de opt ani. Scopul proiectului este sporirea interesului pentru lectură, dezvoltarea abilităților de apreciere critică a cărților citite, promovarea cărților prin forme interactive de activitate. Obiectivele sunt stabilirea **Top -10 cărți** care, în opinia adolescenților, sunt „Cele mai citite” (adică ar trebui citite neapărat pe lângă titlurile incluse în **curricula** școlară); studierea lecturii adolescenților din punctul de vedere al conținutului, diversității și calității; analiza practicilor de lectură în mediul adolescenților, inclusiv cu utilizarea tehnologiilor informaționale; analiza factorilor care influențează lectura adolescenților în mediul tradițional și digital.

La proiectul **Top -10 „Cele mai citite cărți”** anul acesta au participat:

Liceul Teoretic „Ion Barbu” din Pitești;

Colegiul Național „Ion C. Brătianu” din Pitești;

Liceul Tehnologic „Astra” din Pitești;

Colegiul Național „Dinicu Golescu” Câmpulung;

Liceul Teoretic „Ion Mihalache” Topoloveni;

Din cele 5 școli enumerate au participat peste 41 de elevi, care au citit și au făcut comentarii despre cărțile citite. În „Top-10 Cele mai citite cărți” am întâlnit cărți ale unor autori foarte diverși ca epoci de creație și stil. Ani la rând predomină cam aceleași cărți, dar și cărți mai noi.

Anul acesta sunt mai multe cărți în Top.

Vă prezint **Top -ul „Cele mai citite cărți”** de la această ediție și câteva citate evedințiate de elevi din aceste cărți:

**Hoțul de cărți de Mark Zusak**

Citate : „*Uneori, oamenii sunt frumoși. Nu la aspect. Nu prin ceea ce spun. Ci prin ceea ce sunt*”

„*Sunt martor la cele rămase în urmă, prăbușite printre puzzle-urile de realizare, disperare și surpriză. Au perforat inimile. Au bătut plămâni*”.

**Portretul lui Dorian Grey de Oskar Wilde**

Citate: „*Dacă e vorba să cred în ceva, cred orice, cu condiția să fie incredibil.*”

„*A fi bun înseamnă a fi în armonie cu tine însuși.(...)*

Răul începe atunci când ești silit să fii în armonie cu alții.

Propria ta viață – iată ce este important.”

**Micul prinț de Antoine de Saint-Exupery**

Un gen aparte, fiind în același timp și poveste poetico-filosofică și mit inițiativ, cartea ne aduce în prim-plan valorile umane, responsabilitate și legătura între oameni, toleranța și spirit de aventură. Este un titlu accesibil tuturor categoriilor de vârstă, o poveste simplă și fermecătoare, spusă într-un limbaj simplu, dar plin de poezie.

O poveste încantatoare despre copilarie, singurătate și prietenie.

Citate : “*Vedem clar doar cu inima. Ceea ce este esențial e invizibil pentru ochi.*”

„*Mă întreb, spuse el, dacă stelele nu sunt cumva luminate pentru ca, într-o bună zi, fiecare să și-o regăsească pe a lui.*”

**Poartă-ți plugul peste oasele morților de Olga Tokarczuk**

Un roman de mister din 2009 al scriitoarei poloneze Olga Tokarczuk. A fost ecranizat în 2017 de Agnieszka Holland ca **Tablou de vânătoare** și a primit **Premiul Alfred Bauer** la Festivalul Internațional de Film de la Berlin.

Citate: „*Totul e trecător. Un Om Înțelept știe asta de la bun început și nu regretă nimic.*”

„O, da, brusc mi-am dat seama cât de bună poate fi moartea, cât de dreaptă, asemenea unui dezinfectant, asemenea unui aspirator. Asta e ceea ce am gândit atunci, recunosc, și, ca să fiu sinceră, și acum gândesc la fel.”

#### **Totul se termină cu noi de Colleen Hoover**

Citate: „Toți oamenii fac greșeli. Ceea ce determină caracterul unei persoane nu sunt greșelile pe care le face. Ci mai degrabă cum ia acele greșeli și le transformă în lecții, decât în scuze.”

“Nu există oameni răi. Toți suntem oameni care uneori fac lucruri rele.”

#### **Mândrie și prejudecată de Jane Austen**

Citate: „I-aș putea ierta cu ușurință orgoliul, dacă nu l-ar fi mortificat pe al meu.”

„Curajul meu crește mereu cu fiecare încercare de a mă intimida.”

#### **Persuasiune de Jane Austen**

Citate: „Să nu îndrăznești să spui că bărbatul uită mai devreme decât femeia, să nu spui că dragostea lui are o moarte mai rapidă.”

#### **Maestrul și Margareta de Mihail Bulgakov**

Citate: „...problemele sângelui sunt cele mai complicate probleme din lume! Și dacă am interoga niște străbunici, (...)ni s-ar deschide niște taine uimitoare, Margareta Nikolaevna!”

#### **Inimă de câine și Însemnări pe manjetă de Mihail Bulgakov**

Citate: „Nu, cu blandețe... e singurul mijloc posibil, cand ai de a face cu o ființă. Prin teroare nu obții nimic de la ea, indifent de treapta de evoluție pe care se află.”

**Mihail Bulgakov** s-a născut în mai 1891 la Kiev, Imperiul Rus a fost un romancier și dramaturg sovietic de origine ucraineană. În 1909 absolvă Gimnaziul nr. 1 din Kiev, școală de prestigiu, după care urmează cursurile Facultății de Medicină din Kiev. După facultate, practică medicina pe front, în timpul Primului Război Mondial, apoi într-o comună de lângă Kiev. Peste un deceniu va publica Însemnările unui tânăr medic, în care evocă această perioadă. În 1920 renunță la cariera de medic și se dedică scrisului. Începe să colaboreze cu ziarul și trupele de teatru locale. În 1921 se mută la Moscova. Se impune tot mai mult ca scriitor de excepție. A fost interzis o perioadă de timp în URSS

#### **Eseu despre orbire de Jose Saramago**

Citat: „De ce am orbit, nu știu, poate că într-o zi vom afla motivul. Vrei să-ți sun ce cred? Spune. Cred că n-am orbit, cred că suntem orbi, orbi care văzad, nu văd!”

#### **Manual de pictură și caligrafie de Jose Saramago**

Citat: „Polițiștii și banchierii sunt frați unii cu alții, deși nu sunt fiii aceluiași tată și ai aceleiași mame. În Milano, frații din această frăție, bastarzi săraci și bastarzi bogați, au fost felicitați de comunitatea bastarzilor din jurnalistică. Lumea e bătrână și suferindă.”

#### **Femeia de la fereastră de A, J. Finn**

Citat: “Privitul este ca fotografia în natură! Nu intervii în sălbăticie.”

#### **Primul volum din seria Distrugătorii de blesteme de Brigid Kemmerer,**

#### **Un blestem sumbru și nimicitor**

Citat: “Mereu mă surprinde să descopăr că, atunci când lumea pare sumbră, avem totuși o speranță.”

#### **Cărți de scriitori români:**

#### **Autoportret într-o oglindă spartă de Octavian Paler**

#### **Fluturi de Irina Binder**

#### **Invitație la vals de Mihail Drumeș**

#### **Nu sunt eu de Maia Morgenstern**

La rubrica: **De unde a împrumutat cartea**, majoritatea au scris din biblioteca personală, biblioteca școlii sau de la un prieten.

Din cele relatate mai sus, reiese că elevii noștri citesc, că sunt dornici de anumite lecturi. Din păcate nu toate bibliotecile școlare au aceste cărți și dacă le mai găsim în unele biblioteci sunt din donații.

Majoritatea citesc cartea tradițională, cațva au scris carte electronică

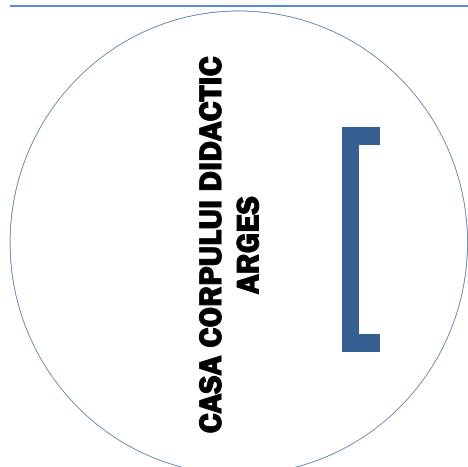
Am citit recent cartea scriitorului Sosuke Natsukawa “**Motanul care voia să salveze cărțile**” Vă las câteva citate care m-au impresionat :

“...Cărțile au o putere enormă. Dar trebuie să fim atenți, căci doar ele au această putere, nu noi. Puterea lor nu ne aparține.”

“...O carte care stă nemișcată pe un raft nu e decât un teanc de hârtii prinsă într-un cotor, între coperti. O carte, oricâtă putere incredibilă ar avea ca să schimbe lumea sau orice poveste nemaipomenită ar prezenta, nu va rămâne decât o grămadă de hârtie, dacă nu este niciodată deschisă și citită. Cartea care este îndrăgită și prețuită, în care sunt adăpostite emoțiile și sentimentele oamenilor, acea carte e binecuvântată cu suflet.”

*Bibliotecar Iulia Guțu, Colegiul Național “Ion C. Brătianu” Pitești*





## CARTEA „LEAC PENTRU SUFLET,,

Prietenă noastră cea mai bună este cartea, iar cei care vor să își petreacă timpul citind au de câștigat clipe minunate de răsfață și relaxare.

În clipele în care ești abătut, cea mai bună cale de a-ți recăpăta liniștea e să te apropii de acest izvor de înțelepciune și să te lași îmbătat de fiecare rând citit. Hrană a minții și a sufletului, lumea cărților e plină de inedit, de idei inovatoare și pline de înțelesuri. E bine știut că întotdeauna cartea va rămâne o prietenă statornică și sigură deoarece îți este oricând la îndemână.

Odată descoperită bucuria și plăcerea cititului, este imposibil să nu îți dorești să îi urmezi calea spre cunoștință și să pornești într-o nouă aventură dătătoare de liniște și înțelepciune.

Consider cartea cea mai bună tovarășă a omului și îndemn pe fiecare să-și dedice timpul liber cititului. Cartea înobilează, te face să prinzi aripi și să ajungi în universuri nebănuite.

Ce este cartea? Izvor de cunoaștere, visare și pasiune, hrană pentru suflet și minte. Așa cum afirma criticul și istoricul literar francez Émile Faguet, „cartea este mica mobilă a minții noastre, motorul spiritului, unealta care vine în ajutorul lenei de-a gândi, a insuficienței noastre, cum și a bucuriilor sufletului”.

„Pentru mine cartea este un refugiu la care apelez de fiecare dată atunci când vreau să mă relaxez. De asemenea, este o sursă incontestabilă de informații. Cartea este un mod util de informare un exemplar.

### **Cât de important este să citim?**

Cititul este o formă de dezvoltare personală care poate avea efect de calmare pentru persoanele anxioase și

care are și are rol terapeutic. Prin citit, oamenii caută, la nivel inconștient, un răspuns la problemele lor din viața de zi cu zi.

Psihologii știu că metaforele și poveștile spuse pacienților lor au efect terapeutic, efect de vindecare, tocmai pentru că pătrund în inconștient. Din acest motiv, cititul poveștilor are rol terapeutic. Cititul este o hrană spirituală. Minte și sufletul omului au nevoie de această hrană și depinde de fiecare ce îi oferim zi de zi.“

Lectura este ca spălatul pe dinți: poate n-avem chef pe moment, dar ar trebui să o facem oricum, pentru că știm că există beneficii pe termen lung.

Mi-a plăcut întotdeauna întrebarea ce anume ai lua cu tine dacă ar trebui să alegi trei lucruri pentru a-ți petrece restul vieții pe o insulă pustie. Nu o să vă dezvălui celelalte două opțiuni, însă este clar că una dintre aceste este și va fi pentru întotdeauna: O CARTE. Sau zece. Sau 100.

De ce? Simplu, pentru că cititul reprezintă momentul acela sublim în care uiți pur și simplu de toate. Este cel mai bun medicament pentru a-ți reda chef de viață pentru a te regăsi atunci când te simți pierdut.

Să citim 15 minute pe zi, indiferent ce citim! Ideea campaniei noastre a fost una simplă: dacă și cei mai ocupați oameni reușesc să facă asta, atunci eterna noastră scuză, lipsa timpului, ar trebui să nu mai fie invocată, pentru că nu stă în picioare. Cu alte cuvinte, este mereu [#timpulsăcitim](#).”

Și cum puterea exemplului contează întotdeauna, prin poveștile inspirate din realitate vei afla cum au izbutit alți oameni să treacă peste propriile temeri și eșecuri și să ducă o viață bună, așa cum, de altfel, își dorește și merită fiecare om.

*Manole Florentina,  
Grădina cu Program prelungit Micul Print Pitești*

## ASPECTE SPECIFICE ALE LIMBAJULUI PEDAGOGIC ÎN LECTURĂ

Termenul limbaj a căpătat o raspândire largă în multe domenii ale activității umane.În pedagogie, sintagma limbaj pedagogic reprezintă un tip de discurs specific orientat asupra activității de educație.

În vederea legitimării acesteia în plan teoretic și la nivelul acțiunii practice ,G. F. Kneller, în lucrarea ”Logica și limbajul educației”, distinge două tipuri de limbaj pedagogic:

- unul propriu pedagogiei generale,
- altul propriu științei educației.

Gradul de stăpânire și modalitatea de utilizare în practica educațională a limbajului pedagogic ilustrează, atât într-un sistem micro-, la nivel individual, cât și în unul macro, la nivel de instituție școlară sau chiar sistem de învățământ, realitățile pedagogice, demonstrând calitatea procesului educațional.

Posedarea limbajului pedagogic alcătuit nu din cuvinte, ci din concepte este cheia succesului în discursul didactic, parte integrantă a acestuia. Deși constituie un concept fundamental pentru teoria și practica educațională, limbajul pedagogic are tangențe cu alte concepte din domeniu sau chiar se realizează prin ele: filozofia educației, comunicarea pedagogică, arta pedagogică ș.a.

Comunicarea pedagogică are rol important în toate activitățile de învățare și de transfer de cunoștințe,având o interacțiune între ”les apprnants et les apprntis”.Ea are ca obiectiv să pună în valoare strategii și metode eficiente al cărui obiectiv este transmiterea de cunoștințe.

Limbajul pedagogic este un ansamblu de metode care urmăresc să realizeze obiective de învățare punând în valoare interacțiuni și schimburi între diferiți actori ai procesului.

Larisa Dodu și Valentin Damian au scris un articol despre rolul limbajului pedagogic”Le role de la communication pedagogique dans l’enseignement

/apprntissage du FOS “unde prezintă aspecte ale comunicării pedagogice,formele de comunicare ,posibilități de utilizare ale mijloacelor digitale”.

Comunicarea pedagogică reprezintă un transfer complex de informații , surse ,conținuturi necesare în procesul de învățare , între indivizi care își asumă rolurile de transmițători și receptori.

Comunicarea pedagogică prezintă câteva trăsături generale care se derulează între doi parteneri ,cum ar fi :profesor-student,student-profesor,student-student ,organizat și structurat logic de profesor conform unor obiective precise.

Comunicarea pedagogică poate să se prezinte sub multiple forme.Formele cele mai cunoscute se împart în două:

- comunicare nonverbală
- comunicare verbală

Comunicarea nonverbală are la bază scrisul,gesturile,mimica.

Comunicarea verbală se realizează cu ajutorul limbajului,se poate înțelege mai bine ,se pot traduce gândurile și acțiunile individului.

Limbajul pedagogic reprezintă un tip de discurs specific orientat asupra activității de educație în vederea legitimării acestuia atât în plan teoretic cât și la nivelul acțiunii practice.

Tipurile de limbaj pedagogic sunt evidențiate de G.F.Kneller pe fondul clasificării pedagogiei în două domenii de referință:

- domeniul pedagogiei generale care constă în esență din recomandări pentru practică educativă, realizate prin metode de predare și programare și prin numeroase scrieri etice și general filosofice, care solicită în mare parte un limbaj normativ, prescriptiv;

- domeniul științei educației care valorifică cercetările pedagogiei realizate inclusiv prin capitolele educative ale științelor comportamentale, folosind un limbaj descriptiv, care tinde să devină din ce în ce mai tehnic și chiar artificial.

Limbajul pedagogic poate fi exersat în diferite circumstanțe ideologice, definite de regulă la nivel de filosofie și de politică a educației, întreținând diferite tipuri de discursuri (contestatar, novator, funcțional, umanist, oficial etc.). În cadrul discursului oficial, retorica se întreține prin diferite clișee sau cuvinte-șoc, gen: reforma învățământului, democratizarea educației, formarea formatorilor, implementarea programelor etc. Diversitatea domeniilor din care provin specialiști preocupați de analiza limbajului, ca și orientările diferite ale acestora, au ca efect identificarea unui număr mai mare sau mai mic de funcții de la un specialist la altul (la unii apar douăsprezece sau mai multe funcții și vom găsi diferite denumiri pentru acestea).

Studierea științelor educației în universitatea pedagogică necesită o abordare aparte a ceea ce definim limbaj pedagogic. Există o multitudine de tipuri de limbaje, însă toate acestea valorifică nucleul epistemic al științelor educației, situat la nivelul conceptelor pedagogice fundamentale, de bază: sistem educațional, finalități ale educației, proces de învățământ, curriculum, proiectare educațională. Limbajul didactic definește și analizează mecanismele de proiectare și de realizare a obiectivelor pedagogice ale procesului de învățământ. În mod particular, limbajul didactic este adaptabil la specificul fiecărei discipline de învățământ, în cadrul didacticilor particulare. Ca urmare a predării disciplinelor pedagogice, în decurs de mai mulți ani, am dedus că sensul comun al cunoașterii științifice visavi de limbajului pedagogic, formează un compartiment impunător al discursului didactic, rostit de cadrul didactic, iar înțelegerea sensului corect al noțiunilor determină o comunicare de succes.

În opinia lui G. F. Kneller, menținerea corectă a acestui compartiment ne obligă la întreținerea unui discurs didactic lărgit, cu o extindere greu controlabilă, datorită dimensiunilor fenomenului de educație, iar pe de altă parte, ambiguității unor concepte care țin de nivelul diferitelor științe ale educației și care încă nu și-au clarificat limitele acționale. Cunoașterea insuficientă a noțiunilor duce la interpretarea greșită și, deseori, chiar la dificultăți în formularea ideilor conceptuale. Prin urmare, în aceste condiții este recunoscut faptul că, din moment ce apar aceste dificultăți, utilizarea unui număr mare de expresii, demonstrează importanța fixării cât mai rapide în uzualitatea studenților pentru a evita sau a diminua

aceste bariere, care sunt rezultatul cunoștințelor insuficiente în domeniul dat.

Limbajele pedagogice au anumite funcții, acestea fiind în relație cu nivelurile cunoașterii sau al cercetării educației. Ambiguitatea limbajului pedagogic a devenit un fenomen însoțit de erori de gândire, erori de metodă în interpretarea rezultatelor, precum și în utilizarea terminologiei pedagogice. Efectele sunt dintre cele mai negative.

În cercetarea limbajelor pedagogice ambigue trebuie ținut cont că acestea apar datorită unei cauzalități interne și, mai ales, au un mecanism propriu de producere. Expresiile lingvistice depind de calitatea și claritatea conceptului care mijlocește relația dintre expresia lingvistică și referințele ei. Din aceste perspective trebuie ținut cont de constatările asupra evoluției înțelesului termenilor specifici limbajului pedagogic și, în același timp, de evaluarea accepțiunilor terminologice specifice. Posibile cauze ale acestui fenomen de ambiguitate pedagogică:

- snobismul lingvistic;
- împrumuturile de termeni improprii limbajului pedagogic;
- crearea unei terminologii lingvistice pedagogice;
- utilizarea de metafore și sloganuri pedagogice.

Mecanismul acestui fenomen nedorit constă în: adăugirea de înțelesuri noi unor termeni consacrați ai limbajului pedagogic; suprapunerea de termeni; eliminarea și/sau înlocuirea înțelesului unui termen cu un altul; lărgirea și/sau restrângerea de înțeles a termenilor limbajului pedagogic.

Părerea profesorului Marin C. Călin este că "terminologia pedagogică românească nu trebuie să fie cu orice preț o imitație a celei din alte limbi, ci este o problemă de echivalență în diferite limbi". În cazul problemelor de limbaj, imitația poate fi o inadecvație, de fapt deseori o inexactitate care poate vira în trivialitate. Termeni des folosiți, în comunicarea didactică:

- strategie (provenit din armată);
- management (din economie);
- proiectare (din inginerie);
- laturi ale educației, dimensiuni (din geometrie);
- lider de opinie (sociologie).

Putem astfel constata o încălcare a funcției comutativ-explicative a limbajului pedagogic din punctul de vedere al aspectului ei referențial. Astfel apare o dublă eroare logică: una de discurs de inconsistență explicativă și alta de raționament de folosire a unei scheme explicative nevalide din punct de vedere logic.

Numai însușirea și stăpânirea temeinică a limbajului pedagogic asigură condiții optime pentru exercitarea funcției sale cele mai importante: funcția comunicării.

Singura investiție care nu poate fi falimentară este investiția în propria persoană!

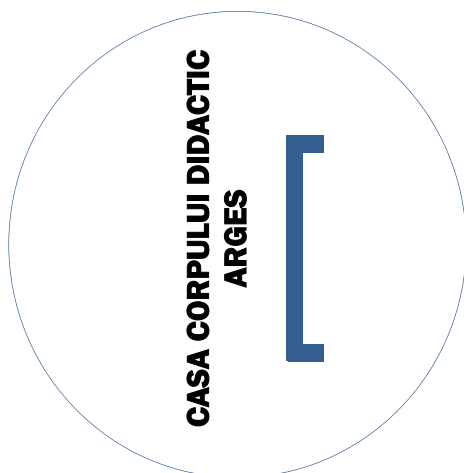
**BIBLIOGRAFIE:**

- ❖ Cerghit, Ioan. Metode de învățământ / Ioan Cerghit. – Iași : Polirom, 2006. - 315 p. - (Col. "Științele educației");
- ❖ Călin C. Marin. Filosofia educației / Marin C. Călin. – București : Aramis, 2001. - 287 p.;
- ❖ Călin, M., Limbajul teoriei educației, în Teoria Educației, Ed., All, București, 1996;

- ❖ Cristea, S., Dicționar de pedagogie, Ch.-Buc., 2000;
- ❖ Suruceanu, M., Considerații privind funcțiile limbajului pedagogic, Ón: Dimensiuni ale educației Ón contemporaneitate, Ch., IȘE, 2000;
- ❖ Kneller, F. G., Logica și limbajul pedagogic, Ed. DP, București, 1973

*Prof. Alina Carla Bratosin, Școala Gimnazială nr.40, București.*

*Prof. Nicoleta Cotoi, Școala Gimnazială „Gheorghe Țițeica”, Craiova, Dolj*



## LECTURA-HRANA MINTII OMULUI MODERN

### POATE CITITUL PROVOCA FERICIREA...

„Priviți, copiii mei, ce frumos este apusul de soare!”. Copiii îi răspund: „Vai, tată, două ore de mers pentru a vedea un screensaver?”

În fața volumului mare de resurse virtuale care există astăzi pentru dezvoltarea copiilor, există temerea că lectura va fi dată uitării. Cărțile sunt pentru copii poarta de acces spre o lume de fantezie, imaginație și dezvoltare a competențelor fundamentale.

Cu toate acestea, lectura și povestirile au încetat să trezească interesul părinților moderni, care acum preferă pentru copiii lor stimularea prin intermediul tabletei și a jocurilor electronice.

În această situație, experții avertizează că lectura în copilărie este o activitate care nu poate să

fie înlocuită cu nimic, deoarece beneficiile sale sunt deosebite, atât în acest stadiu, cât și în următorul, în viața de adolescent, respectiv de viitor adult.

Catherine L'Ecuyer, cercetător al problemelor legate de educație și autoarea cărții „Educar en la realidad”, a afirmat că există multe dovezi care arată că cea mai bună pregătire pentru a utiliza noile tehnologii are loc în realitate. Cea mai bună pregătire pentru lumea on-line este lumea off-line. Iată ce spune autoarea:

#### **De ce este nevoie să educăm în viața reală?**

„Un desen animat al umoristului Faro prezintă un tată care urcă un munte cu cei doi fii ai săi. Le spune fiilor: „Priviți, copiii mei, ce frumos este apusul de soare!”. Copiii îi răspund: „Vai, tată, două



ore de mers pentru a vedea un screensaver?" Astăzi, copiii noștri pot suferi de un deficit de realitate, iar acest lucru are impact asupra învățării.

Cititul dezvoltă creativitatea, talentul și tendința de a fi mai bun...

Studiile, de exemplu, subliniază faptul că multitasking-ul tehnologic duce la colapsul memoriei de lucru, la superficialitate în gândire și la dificultate în concentrare. Tot studiile susțin că acest lucru ne conduce să fim „îndrăgostiți de irelevant”.

Citind începi să-ti pui întrebări existentiale: **Cine sunt? Ce vreau să fac? Cine vreau să ajung? Care e rostul meu?**, apoi încerci să-ti răspunzi.

O imagine valorează cât o mie de cuvinte vs. Cuvântul scris, povestea valorează uneori mai mult decât o mie de imagini....

De aproape 200 de ani, **trăim în era imaginii**. Întâi fotografice, apoi cinematice și televizate, iar în ultimele decenii digitale. Copii și adulți, suntem astăzi captivați ca prin vrajă de imagine: o consumăm oriunde ne-am afla, ore întregi, pe telefoanele mobile; o căutăm, o explorăm sau lucrăm cu ea la școală, acasă sau la serviciu, pe computer; o urmărim seară de seară la televizor; o (re)producem și (re)distribuim făcând poze cu smartphone-ul și postându-le pe Facebook ori Instagram. Credem în ea. În puterea ei de a exprima,

în forța impactului ei asupra emoțiilor și minții noastre. **Nu degeaba cerem: „În loc să-mi explici, arată-mi!”** Iar dictonul extrem de bine cunoscut punctează tot ce e de punctat: **„O imagine valorează cât o mie de cuvinte.”**

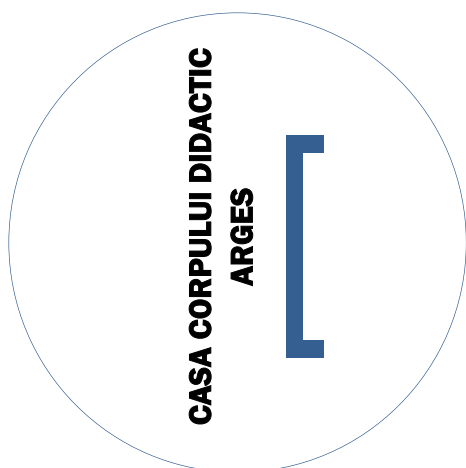
Și este adevărat... dar *doar* pentru anumite scopuri. Într-o campanie de strângere de fonduri pentru victimele războiului din Ucraina, de exemplu, o fotografie impresionantă e foarte probabil să atragă mai mulți donatori decât o sută de îndemnuri verbale de a dona. Imaginea chiar este mai eficientă în unele situații. Dar nu în toate. Dacă scopul nostru este mai subtil, pe termen lung, complex, cum ar fi dezvoltarea imaginației la copii, atunci **cuvântul scris, povestea, valorează uneori mai mult decât o mie de imagini**. Câteva gânduri de final ...

\* Oamenii care citesc sunt oameni frumoși, au o lume interioară bogată, iar cuvântul lor devine alinare pentru cei din jur, pentru cei dragi lor.

Citind, te descoperi pe tine, descoperi ceea ce ai tu mai bun, mai frumos, îți înțelegi prioritățile și faptul că fericirea e în lucrurile mici...

Cititul oferă omului încredere în sine, în forțele proprii, îi oferă curaj, și îi distruge frica de a încerca, fiind predispus la schimbare, fiind deschis spre ceva nou.

*Bibliotecar Turbatu Cristina, Școala Gimnazială "Nicolae Bălcescu", Pitești*



## INFLUENȚA LECTURII ASUPRA DEZVOLTĂRII CREATIVITĂȚII ȘI IMAGINAȚIEI

*Motto: „Cărțile sunt cei mai tăcuți și constanți prieteni; sunt cei mai accesibili și înțelepți consilieri și cei mai răbdători profesori”. (Charles W. Eliot)*

**„Cetim ca să trecem examene (deci lectura studiu), ca să omorâm timpul (deci lectura de loisir) sau cetim din profesiune (deci lectura informativă). Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau de contemplație”. (Mircea Eliade)**

Eveniment cultural – constituind altădată un privilegiu – lectura cărților devine în zilele noastre o activitate la îndemâna tuturor, și după cum cerințele societății o impun, ea trebuie să se constituie o activitate cotidiană fundamentală, deoarece contribuie la îmbogățirea vieții fiecăruia dintre noi. Dar, pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică și, mai mult, ca plăcerea de a citi să devină o necesitate dorită și trăită, ea trebuie cultivată înainte chiar de învățarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinților de a-i obișnui cu frumusețea inegalabilă a lecturilor de basme și povestiri.

Lectura reprezintă un fenomen, deopotrivă social și psihologic, atingând categorii diverse ale populației, cu niveluri diferite de posibilități și pregătire profesională, de cultură. În orice caz, lectura înseamnă, în primul rând, un proces de comunicare: „toate sensurile termenului de lectură includ semnificația de transmitere și comunicare”.

Lectură (lat. Lectura = „citire”), în sens tradițional etimologic, înseamnă descifrarea sistemului de semne scrise care constituie un text și înțelegerea (decodarea) ansamblului de elemente comunicate în acest fel. Pornind de la acest înțeles general acceptat, cuvântul a căpătat și sensul de interpretare a unui text literar. Capacitatea de a crea mai multe puncte de vedere cu privire la scriere, de a judeca și înțelege în mai multe feluri provine din caracterul ei multifuncțional, din diversitatea nivelurilor și mesajelor cuprinse. Una dintre trăsăturile constitutive ale literaturii fiind tocmai diversitatea mesajelor, ambiguitatea înțelesului, caracterul său de operă deschisă, spre deosebire de scrierile științifice, de pildă, rezultă că lectura (inclusiv în sensul de interpretare) este etapa finală, de o indiscutabilă importanță, a existenței operei. Nu

există lectură, ci doar relectură, întrucât sensurile găsite în procesul decodării textului nu sunt întâmplătoare, ci guvernate de preconcepții, informații anterioare, nivel cultural ș.a.

Prin lectură, omul încearcă să capteze și să descifreze un mesaj care, ca în orice sistem de comunicare, înseamnă determinarea unui sens, a unei semnificații. Această receptare nu se reduce numai la perceperea exactă a unui text; ea declanșează multiple procese psihice. În primul rând, un proces de actualizare a vechilor cunoștințe, dar și de noi asocieri, datorate ideilor cuprinse într-un text. În al doilea rând, lectura determină judecăți și raționamente care consolidează sau duc la descoperirea de noi adevăruri. În al treilea rând, descifrarea semnificației unui text înseamnă tot atâtea răspunsuri afective care se traduc prin sentimentul de mulțumire sau o stare de desfătare ori nemulțumire, insatisfacție, plictiseală”.(4)

Cea mai importantă parte mentală pentru copii este abilitatea de a-și imagina. Cărțile îmbunătățesc imaginația copilului, imaginație care se va transforma în creație mai încolo în viață. Copilul trebuie să perceapă cartea ca pe un domeniu care merită să fie cucerit, ca pe un prieten mereu alături de el, un prieten care îi vorbește, îi dă sfaturi bune și care nu-l trădează niciodată.

La vârsta copilăriei, dorința de cunoaștere este evidentă, întrebările despre mediul din jurul lor și nu numai se regăsesc pe buzele lor și în acea sclipire din ochi care nu poate fi trecută ușor cu vederea. Cărțile se vor prezenta astfel ca adevărați îndrumători în încercarea de a oferi răspunsuri dilemelor copilăriei, ajutându-i astfel pe cei mici să înțeleagă treptat că există o ordine a lucrurilor.

La vârsta preșcolară, lecturile mamei sau ale tatălui, în anumite momente ale zilei, îndeosebi

înainte de culcare, constituie cea mai bună modalitate de a stabili primele contacte cu lumea cărților. Poveștile, povestirile din lumea păsărilor sau animalelor sau cele având ca eroi copii de vârstă apropiată, cu care deseori copilul se poate identifica, este genul de literatură menită să încânte copilăria.

În acest scop toți cei implicați în educația copilului și cu precădere cadrele didactice trebuie să le stimuleze interesul pentru lectură încă de la vârsta școlară mică abordând diferite metode care să-i motiveze în procesul de apropiere față de carte, față de cuvântul scris.

Cartea este un mister după care se ascund mii și mii de cunoștințe ce le destăinuie pe zi ce trece. Cartea ghidează tinerii cititori să găsească, să înțeleagă și să aprecieze frumusețea limbii române și a creațiilor literare, dobândind cunoștințe generale pentru a înțelege și descifra « misterele » vieții făcând conexiuni între aspecte ale vieții și creații scrise.

Că este așa, este suficient să ne gândim la modelul Smarandei Creangă, mama marelui nostru scriitor care, în inegalabilele sale *Amintiri din copilărie* notează: „și când învățam eu la școală, mama învăța cu mine acasă și citea acum la ceaslov, la psaltire și *Alexandria* mai bine decât mine și se bucura grozav când vedea că mă trag la carte.” Odată cu învățarea scris-cititului, cartea devine un bun accesibil copilului. Efortului stimulat pentru lectură

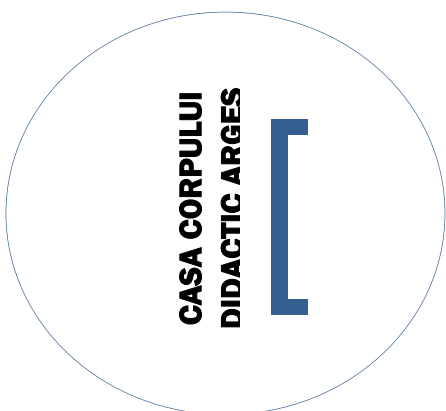
pe care-l cultivă părinții i se adaugă efortul sistematic al școlii, din acest moment, lectura devine calea directă și sigură pentru însușirea formelor și nuanțelor gândirii ca și pentru exprimarea cu claritate și precizie a ideilor proprii. La vârsta primei școlarități, părintele va urmări lecturile recomandate de învățător. Lectura făcută de părinte, discutarea cărților citite, dotarea bibliotecii personale constituie câțiva pași ai unei campanii pedagogice a familiei pentru a cultiva în copil gustul

Cititorul poate fi pasionat, cel care străbate fără alegere tot felul de cărți și trăiește din influența și modelul lor, ocazional, dar cu formație multilaterală, cititorul cu pasiuni de etalare a cunoștințelor, cititorul analist, cititorul-filosof, cu tendințe de critic de idei, cititorul snob, cititorul la care literatura devine materie școlară etc.

Lectura îmbogățește cultura generală. Foarte mulți dintre cei care citesc au o cultură generală demnă de invidiat. Școala nu reușește să acopere tot ceea ce noi ar trebui să știm, ea nu va putea niciodată să ne aducă la cunoștință tot, de aceea este esențial să citim cărți. Întotdeauna autodidacții sunt de cele mai multe ori mult mai deștepți decât cei care au mers pe un singur fir al educației. Citește orice, este bine să știi din toate câte ceva.

În loc de concluzie, pot spune că „suntem ceea ce citim”. Dacă însă nu citim, ce suntem?

*Prof. Gabi Isacovici, bibl. Irina Radu, Școala Gimnazială Traian*



## CARTEA – LEAC PENTRU SUFLET

“Cartea bună e ca și o conversație cu un om deștept.” spune Lev Tolstoi și după cum știm înmulțirea și aprofundarea cunoștințelor se poate face doar prin citit. Acesta duce la o ameliorare a nivelului de trai, o calitate

a vieții superioară. Cu cât biblioteca este mai mare, mai dotată cu atât persoana este mai deșteaptă, cu un nivel de trai mai ridicat.

Cartea trebuie să devină prietena copilului încă de la o vârstă fragedă, iar acest lucru se poate întâmpla alegând lecturile potrivite vârstei lui. Astfel, interesul pentru lectură poate fi dezvoltat cunoscând preferințele și preocupările copilului, mediul familial și cel social.

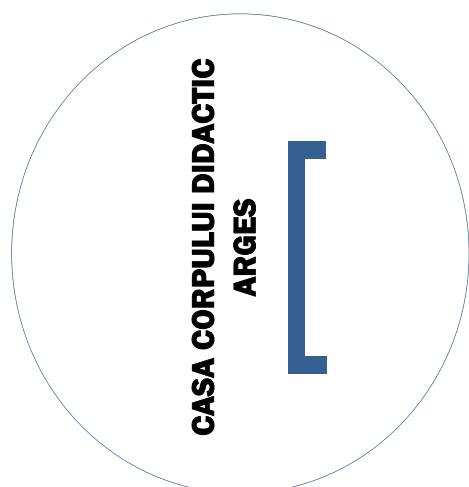
Familia este primul mediu de viață culturală care influențează pozitiv sau negativ gustul pentru lectură al copilului.

Faptul că cititul a devenit o activitate foarte rar întâlnită în rândul copiilor și al tinerilor ultimei generații și nu numai, este o realitate. S-au scris multe articole pe internet pe tema aceasta, numai în mass-media nu găsești așa ceva pentru că dacă citești și te educi prin lectură devii din ce în ce mai greu de manipulat. Cu cât citești mai mult și te educi cu atât devii mai greu de impresionat, de păcălit. Mulți renunță la citit în favoarea internetului, a televiziunii, a jocurilor pe calculator, a tabloidelor, revistelor de publicitate etc... probabil au uitat cât este de important cititul și câte beneficii are.

Întrădevar cărțile pe care le citești oferă o mare satisfacție, cititul lor îmbunătățește bagajul de cunoștințe, gândirea analitică, vocabularul, abilitatea de a scrie, exersează mintea și reduce stresul. Și nu în cele din urmă dezvoltă creativitate, memoria, disciplina, stabilește scopuri în viață și construiește stima de sine.

Putem spune că lectura rămâne singurul lucru cu adevărat prețios care trece cu brio testul timpului. Și pentru că astăzi trăim momente dificile, lectura ne poate ajuta să ne detașăm de problemele cotidiene și să evadăm într-o lume în care totul este posibil și nimic nu are limite. Indiferent de modul în care alegem să citim o carte, în format fizic sau online, cărțile trebuie să fie mai mult decât niște foi puse în aceeași copertă, trebuie să vedem în ele persoanele care le-au scris.

*Bibl. Nicoleta-Alina Pătrulescu, Liceul cu Program Sportiv Câmpulung*



## BENEFICIILE LECTURII PENTRU COPII

Fiecare zi pe care o trăim trebuie să aducă un plus în educația noastră, în cultura noastră generală, astfel încât să acumulăm cât mai multe și cât mai diverse cunoștințe. Se spune că omul cât trăiește învață. Adevărat. Dar această învățătură trebuie să își aibă începuturile încă de la vârste fragede, din copilărie, din primii ani de viață și, mai apoi, din primii ani de școală.

Pentru copiii beneficiile lecturii sunt deosebit de însemnate. Fiecare părinte își dorește un copil cât mai educat, cât mai instruit, cât mai deștept și cu abilități excelente în comunicare.



Lectura de la fragedă vârstă aduce un aport însemnat în educația copilului. Cititul de la vârste fragede ajută la dezvoltarea creierului, a competențelor lingvistice, stimulează creativitatea și consolidează relația dintre părinte și copil. Cărțile oferă oportunitatea de a vorbi, de a povesti. Vârsta de la care începem lectura este foarte importantă. Începem să le citim bebelușilor, care absorb ca niște bureți tot ce se află în jurul lor, emoții, stări de spirit, limbaj verbal sau non-verbal, pentru a avea, mai târziu, niște copii care iubesc lectura și care știu să comunice.

În era tehnologiei, când Internetul și calculatorul ocupă un loc important în viața noastră, copiii și adolescenții trebuie încurajați să citească, să nu renunțe la lectura de pe tradiționalul suport de hârtie. Căutăm, astfel, toate modalitățile de a face lectura cât mai plăcută, cât mai atractivă pentru copii. Cititul cu voce tare este un mod de a face lectura cât mai eficientă, atât individual, cât și în grupuri organizate, la școală, în sala de clasă.

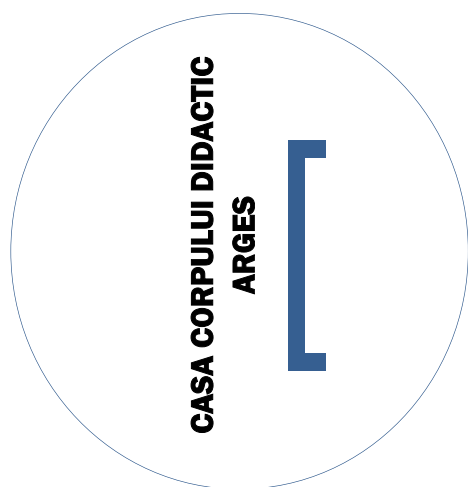
Să vedem care sunt beneficiile lecturii pentru copii:

1. Dezvoltă imaginația
  - Cu ajutorul cărților adecvate vârstei, copiii care citesc își dezvoltă imaginația. De exemplu, copiii de vârstă mică acceptă cu mare interes cărți cu poze mari, frumos colorate, cu animale sau plante. Din lectura acestor cărți, copiii se aleg cu informații prețioase despre mediul înconjurător, dar se și recrează răsfoindu-le, își petrec timpul liber într-un mod plăcut.
2. Îmbunătățește concentrarea
  - Timpul excesiv petrecut în fața televizorului aduce prejudicii concentrării copilului. Mulți copii care sunt lăsați de părinți să urmărească diverse emisiuni la televizor, tocmai pentru a sta liniștiți, își pierd abilitatea de a se concentra, de a acționa.
3. Îmbunătățește observarea
  - Observarea are și ea de câștigat atunci când copilul citește. Cărțile cu personaje și acțiuni interesante atrag atenția și pun în mișcare preferințele copilului pentru un anumit tip de lectură.
4. Dezvoltă vocabularul
  - Un copil care citește are în vocabular din ce în ce mai multe cuvinte noi, care îl ajută să se exprime și să comunice eficient cu cei din jur. Un copil cu vocabularul dezvoltat este un copil dezinvolat, un copil sigur pe el. Cartea trebuie să fie adecvată vârstei copilului, nivelului de studii ale acestuia. În acest fel, copilul își va îmbunătăți și ortografia, dar va ști și să relaționeze mai bine cu cei din jur.
5. Dezvoltă creativitatea
  - Lectura aduce copilului multe noțiuni noi, îi dezvoltă originalitatea și creativitatea. Orice întrebare a copilului își găsește răspuns în paginile cărților. Astfel, orice idee, orice inițiativă a copilului poate fi pusă în practică de către acesta dacă are cunoștințe și informații. Copilul care citește se va evidenția ușor de ceilalți, datorită felului frumos în care vorbește, modul în care se poartă, cum povestește sau cum își exprimă ideile sale.
6. Dezvoltă gândirea
  - Un copil care citește este un copil care gândește. Majoritatea cărților pentru copii ajută la dezvoltarea gândirii. Lectura oferă copilului idei, concepte, informații, cunoștințe, toate acestea contribuind la formarea gândirii, inteligenței copilului. Foarte utile sunt cărțile de jocuri logice, exerciții și activități antrenante, care oferă ocazia copilului de a învăța prin joacă.
7. Ajută la procesul de învățare

- Copiii care citesc învață mai bine. Lectura îi ajută să memoreze cuvinte mai ușor, să cunoască ortografia, să alcătuiască structuri, propoziții pe care, apoi, le pot folosi cu ușurință în conversații. Copiii care citesc fac mai puține greșeli de ortografie sau de exprimare decât cei care nu citesc.
8. Trezește hobby-uri și interese
- Lectura trezește copiii hobby-uri și interese. Copilul care citește găsește un mod plăcut de a petrece timpul liber, descoperindu-și diverse pasiuni.

Și nu doar atât... Lectura transformă creierul într-un laborator de idei. Lectura este distractivă, ne face mai fericiți. Lectura este relaxantă, ne ajută să ne odihnim activ. Lectura ne aduce mai aproape de natură, de oameni. Pentru copii, toate aceste beneficii sunt esențiale în dezvoltarea și educația lor. Dacă îmbinăm jocul cu cititul, transmitem copiilor bucurie și emoție, crescând astfel șansele ca aceștia să devină prietenii cărților.

*Bibl. Gabriela Nuță, Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Pitești*



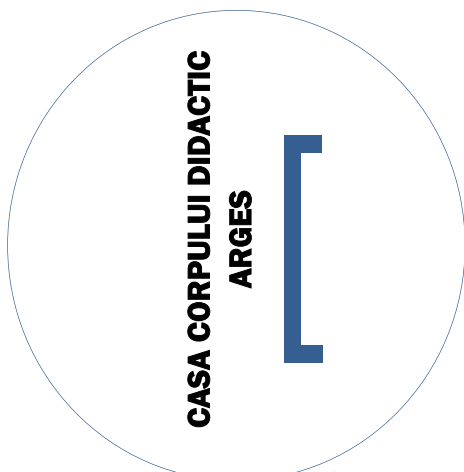
## LECTURA - LEAC PENTRU SUFLET

Indiferent de vârsta pe care o avem, lectura este leac pentru suflet. Când ești copil cauți povești, când ești adolescent cauți poezii, când ești adult cauți romane, iar la bătrânețe cauți cartea de rugăciuni. Lectura are puteri vindecătoare și aduce liniște și alinare sufletelor frământate. „Lectura este felul unui om de a avea aripi ca îngerii”. Cu toții suntem datori cărților! Cu ajutorul lor am învățat să scriem, să citim, să studiem și să călătorim prin toată lumea odată cu paginile lor. Fără carte istoria este mută. Sfetnicul cel mai bun al omului este lectura. Gustul pentru lectură trebuie stimulat de la o vârstă fragedă. Nu doar timpul este leac pentru suferințele noastre, ci și lectura. „O carte este o gradină, o livadă, o magazie, un

însoțitor la drum, un sfătuitor, o mulțime de sfătuitori.”, spunea Henry Ward Beecher.

Cartea este cel mai important lucru din viața omului, deoarece îi este alături toată viața. Cartea îl ajută oferindu-i informații pe care le-ar fi obținut mai greu pe altă cale. „Numai citind mereu creierul tău va deveni un laborator de idei și imagini”- Mihai Eminescu. Lectura este o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflet, un lucru plin de gânduri și frumuseți. Fiecare carte exprimă trăirile și sentimentele noastre. Cartea înaripează sufletul și transferă cititorul în altă lume, o lume din care, din momentul în care intră, nu mai poate ieși. „Lectura este o forma a fericirii, ultima la care vom renunța”-Wystan Hugh Auden.

*Prof. Olteanu Maria, Colegiul Național "Dinicu Golescu" Câmpulung*



## ÎMBUNĂTĂȚIREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ ALE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

*„Lectura este pentru spirit ceea ce exercitiul este pentru trup”. (Mihai Beniuc)*

Pornind de la întrebări și constatări ce se înscriu în perspectiva evoluției didacticii actuale, lucrarea încearcă să contextualizeze cauzele obiective și subiective ale crizei lecturii în școală, să contureze conceptul de competență lecturală, dar și să valideze activități care provoacă gustul lecturii și conduc la dezvoltarea competenței lecturale.

*„A citi înseamnă a învăța. E o formă de experiență, sau mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre : căci, dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în jurul nostru într-o viață de om, am fi foarte săraci”. (Manolescu, 2004, p. 41)*

### **Premisă**

Trăim într-o perioadă caracterizată printr-o dinamică deosebită în toate domeniile, în plină restructurare și sincronizare a învățământului românesc cu cel european. De câțiva ani încoace, se vorbește tot mai insistent despre o „criză a lecturii” care atinge societatea și școala românească. Nu este, însă, o criză specific românească. Ea există pe plan internațional și este combătută, cu toate forțele, de mulți ani deja, în America de Nord, dar și în majoritatea țărilor Europei Occidentale. Încă din anii '80, de exemplu, în Franța există numeroase asociații, programe educative și culturale la nivel național, create în sprijinul promovării literaturii și dezvoltării plăcerii lecturii în rândul tinerilor.

O importantă amenințare împotriva lecturii vine însă din partea mijloacelor audio-vizuale, a computerului și a televiziunii, care și-a extins enorm influența, grație dezvoltării posturilor private, a transmiterii emisiunilor prin cablu și satelit, a multiplicării unor programe cu succes la marele public (sport, „talk-show”-uri, concursuri etc.), în genere a aplicării unei politici abile de adaptare la gustul majorității telespectatorilor. E incontestabil că mai toată lumea consumă azi un timp cu mult mai mare decât în trecut în fața micilor ecrane, dar, după cum o arată indicii concordante, pare că elevii și adolescenții suportă impactul principal, cu alte cuvinte ei sunt în primul rând cei care se îndepărtează de lectură în favoarea audio-vizualului.

Preocupate de soarta lecturii - și considerând că este de datoria școlii și a profesorului de română de a găsi puntea de comunicare prin care să cultive plăcerea de a citi - ne-am propus un demers prin care să aflăm cum să îmbunătățim competențele de lectură în rândul elevilor noștri. Am format elevilor noștri competențele necesare integrării în lumea contemporană? Au elevii noștri un „profil de formare european”? Acțiunile întreprinse de noi rezonază în timp? Ce ar mai fi de făcut în această direcție?

Ne punem aceste întrebări cu atât mai mult cu cât, programele școlare au fost elaborate din perspectiva trecerii de la modelul de proiectare curricular centrat pe obiective la modelul centrat pe competențe și,

începând cu acest an școlar, „*Foaia de parcurs pentru anul școlar 2011-2012*” elaborată de MECTS semnaleză necesitatea îmbunătățirii competențelor de lectură ale elevilor prin alocarea unei ore de lectură distinctă în orarul săptămânal. S-a constatat faptul că rezultatele evaluărilor internaționale cât și naționale impun intervenția imediată și unitară pentru ameliorarea performanțelor elevilor în domeniul lecturii, lectura înțeleasă atât în dimensiunea sa tradițională cât și ca alfabetizare în înțelegerea textului. Cititul, în sens larg, este cel mai bun drum spre cunoaștere iar lectura, înțelegerea și interpretarea textului trebuie să devină practici și preocupări obligatorii pentru profesori, indiferent de disciplină.

### Context național și internațional

Din 2004, odată cu lansarea de către ANPRO (Asociația Profesorilor de Limba și Literatură Română), în parteneriat cu Institutul Cultural Român și a Fundației „Dinu Patriciu” a proiectului *Cercuri de lectură*, interesul față de lectură prinde contur: crește numărul profesorilor interesați de problematica lecturii; oameni de cultură se implică în promovarea lecturii; televiziunile promovează și ele, timid, programe dedicate lecturii cărții de literatură; promovarea cărților de către marile edituri are, în secundar, și rolul de promovare a lecturii; Asociația Editorilor din România a realizat câteva campanii pentru susținerea lecturii; Coca-Cola, Oriflame, unele agenții și ONG-uri s-au implicat și ele. Dar totul funcționează izolat, pe felii mici, fără gândire în perspectivă.

Sunt de apreciat inițiativele celor de la Adevărul, Jurnalul Național sau Saptămâna Financiară care, în ultimul timp, concurează în a oferi cititorilor titluri importante din literatura română și universală. Chiar dacă includerea cărților alături de ziar reprezintă un truc al redacțiilor de a mări vânzările, ele au reușit să însuflească cetățenilor o nouă sau mai veche pasiune: cartea.

În 2006, Parlamentul European și Consiliul UE au adoptat o *Recomandare* cu privire la stabilirea de

competențe cheie pentru învățarea de-a lungul întregii vieți, cu scopul de a ne integra cât mai armonios în societatea în care trăim și de a rezolva problemele pe care societatea ni le pune în față. Una dintre aceste competențe este cea de comunicare în limba maternă și ea presupune:

- capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații variate ;

- capacitatea de a citi și de a înțelege diferite texte adoptând strategia potrivită scopului citirii (informare / instruire / de plăcere) și diferitelor tipuri de text;

- capacitatea de a scrie texte pentru o varietate de scopuri; monitorizarea procesului de scriere, de la „draft” (șablon) până la „bun de tipar”;

- capacitatea de a distinge informația relevantă de cea nerelevantă;

- capacitatea de a-ți formula propriile argumente într-o manieră convingătoare și a lua în considerare alte puncte de vedere experimentate atât verbal cât și în scris.

Este unanim recunoscut faptul că foarte multe conflicte sau neînțelegeri apar din cauza unui deficit de comunicare. Aceasta înseamnă că, cu cât vom ști mai bine să comunicăm, cu atât mai multe șanse avem de a preîntâmpina conflictele. Competența cheie de comunicare în limba maternă este un țel care trebuie atins la finele învățământului obligatoriu. Ea se formează și se atinge treptat prin competențele generale și specifice limbii și literaturii române și prin intermediul obiectivelor operaționale stabilite pe parcursul lecției.

### Despre lectură și importanța ei în ciclul primar

Cartea este o comoară fără de preț, în care unii își adună cele mai frumoase gânduri, ca alții să le poată folosi în voie. Ea reflectă ca o oglindă lungul șir de secole ale vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate.

„*Iubiți cartea, îngrijiți-o și citiți cât mai mult !*” ne îndeamnă G.F.Morozov în lucrarea sa „Cărți prietene”, arătând importanța cărții pentru cititor.



Tot el a afirmat că în compania personajelor nu i se urăște niciodată. „Personajele sunt gata să-mi răspundă la orice întrebare. Unii îmi povestesc despre lucruri de demult, alții îmi dezvăluie tainele naturii, mă învață cum să trăiesc, alții, cum să mor...Acești prieteni sunt cărțile mele...”

Alegerea cărților potrivite este doar un prim pas. Al doilea pas și tot atât de important este deprinderea lecturii, obținerea eficienței ei maxime în urma citirii unei cărți. Cartea reprezintă mai întâi cel mai complet depozit al inteligenței omenești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit. Uitate între file de sute de ani, par moarte, dar ele reprezintă de fapt o stare cataleptică a istoriei omului, pe care fiecare dintre noi o poate risipi, înviind o lume nebănuită.

Nu ignorăm radioul sau televiziunea, dar spre deosebire de aceste surse informaționale și de culturalizare trebuie să spunem că nimic nu poate înlocui cartea. Instruirea și cultura nu se fac numai prin presă, prin radio și cinematograful, prin televiziune sau cale orală. În afara cărții nu poate fi concepută azi o cultură sistematică a individului și implicit a societății. O carte o citești când vrei, cum vrei și de câte ori vrei. Acest prieten tăcut îți oferă ori de câte ori ai nevoie același răspuns fidel la fiecare întrebare și-l repetă cu nesfârșită răbdare până ce l-ai înțeles. Cartea este atât de înțelegătoare încât atunci când n-ai înțeles-o nu se supără, nu jighește, te așteaptă să revii. O regăsești oricând la fel de credincioasă și discretă.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie. Importanța lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

**-aspectul cognitiv:** prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate;

**-aspectul educativ:** lectura contribuie esențial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice;

**-aspectul formativ** constă în faptul că lectura are drept consecință formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Prin lectura elevilor la clasele primare se urmăresc **finalitățile:** consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă, formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură, lărgirea ariei de informație a elevilor, creșterea interesului pentru cunoașterea realității, îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă, cunoașterea și înțelegerea valorilor etice, cultivarea sentimentelor, convingerilor, comportamentelor morale, dezvoltarea gustului estetic, îmbogățirea și activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității creative, formarea idealurilor etice și estetice, dezvoltarea capacității de a gândi, și de a se exprima în conexiuni interdisciplinare, lărgirea orizontului imaginativ, al capacității de imaginare a unor universuri posibile, ca o anticipare a lumii viitorului.

**Obiectivul lecturii** îl constituie consolidarea deprinderilor de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă. Fluența înseamnă citire aparent lipsită de efort, cu expresivitate și inflexiuni relevante ale vocii. Ea poate fi dezvoltată prin instruire directă, folosind cititul repetat sau prin incorporarea cititului repetat într-un context care este interesant și are sens. Metodele și tehnicile didactice aplicabile în scopul dezvoltării fluentei sunt:

- **citirea repetată:** Cercetările arată că citirea aceluiași material din nou și din nou conduce nu doar la îmbunătățirea cititului aceluși text, dar cititul fluent se poate transfera și la alte texte. Pentru a fi eficientă, metoda presupune alegerea unor texte la nivelul de instruire al elevilor ( să conțină între 90- 96% cuvinte pe care elevii să le recunoască, să fie interesante și cu sens, dar nu prea ușor predictibile ).

- **citirea în gând :** Fiecare elev își alege ce să citească ( reviste, cărți de povești, poezii,

enciclopedii) iar învățătorul face același lucru citește. După o sesiune de 15- 20 minute de citire în gând, urmează o discuție cu elevii, care fac un scurt rezumat oral a ceea ce au citit și recomandă și altora. Se notează ceea ce au citit copiii.

- **cititul cu un prieten:** Elevii sunt împărțiți pe nivele de lectură și se fac perechi: un cititor fluent cu un cititor mai puțin fluent. Câte doi, citesc pe rând paragrafe ale aceluiași text.

- **teatrul cititorilor** (citirea pe roluri): Reprezintă transformarea în lucruri spuse a textului scris. Este o modalitate naturală de a promova fluența pentru că elevii exersează cititul fluent fără să-și dea seama că fac acest lucru. Elevii câștigă încredere pentru a vorbi în public. Pentru această activitate, avem nevoie de o piesă scurtă sau un basm transcris. Textul ar trebui să fie destul de scurt pentru a fi citit în 10- 15 minute și să aibă mai multe secvențe dialogate pentru ca fiecare actor să aibă ceva de spus.

Pașii care trebuie urmați sunt:

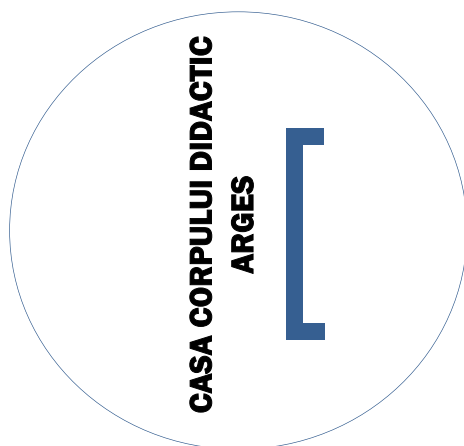
- învățătorul parcurge textul și îl împarte în părți pe care le pot lectura copii diferiți;
- se solicită voluntari pentru diferitele părți și se împarte câte un exemplar din text;
- învățătorul citește cu voce tare textul pentru ca elevii să îl audă citit fluent;
- elevii vor citi în ecou părțile textului ( învățătorul citește o secțiune, apoi elevii citesc acea secțiune);
- elevii desemnați vor citi diferitele părți ale textului;
- dacă nu sunt suficiente părți pentru fiecare, unii elevi vor fi spectatori;
- se poate înviora atmosfera cu elemente de costumaj și de decor;
- elevii vor folosi gesturi pentru a-și acompania textul și pot reacționa la ce au spus alte personaje prin limbaj corporal;
- se exersează citirea scenei respective de mai multe ori pentru a deveni mai fluenți.

-**cititul în cor și repetarea:** Citirea în cor a unei poezii este o modalitate naturală de a dezvolta fluența. Poeziile sunt menite să fie citite/ recitate cu voce tare. Cititul în cor al unor poezii poate fi distractiv pentru că elevii vor explora potențialul dramatic al poeziei și al vocilor proprii. Scopul pentru care cerem elevilor să citească în cor este cel de a le menține vocile animate, nu tăgădate. Copiii vor învăța să se concentreze pe sunete dacă sunt provocați să pronunțe, astfel încât poezia să sune într-un anumit fel.

### Bibliografie

- Bernat, E.S., (2003), Tehnica învățării eficiente, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca**
- Manolescu, N.,(2004), Lectura pe înțelesul tuturor, Editura Aula, Brașov**
- Onojescu, M. (coordonator) ,(2005), Lecturiada, Cercuri de lectură, Editura Cărții de Știință, Cluj-Napoca**
- Onojescu, M., Pamfil, A.,(2004), (coordonatori), Lectura. Repere actuale, Lucrările Simpozionului de didactica limbii și literaturii române, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca**
- Pamfil, A., (2003), Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45, Pitești**
- Pamfil, A., (2006), Studii de didactica literaturii române, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca**
- Pamfil, A., (2009) , Limba și literatura română în școala primară – perspective complementare, Editura Paralela 45, Pitești**
- Sita, A., Toader, A.V., Ursache, A. , (2005), Caietul meu de lectură, Editura Soteria Didact, Cluj-Napoca**
- Șerdean, I., (1993), Metodica predării limbii române la clasele I-IV, Editura Didactică și Pedagogică, București**

*prof. inv. primar IONITA IOANA, Școala Gimnazială „Alexandru Davila” Pitești*



## BIBLIOTECA REGALĂ A LUI ASSURBANIPAL



Bibliotecile au apărut odată cu cartea, înțelegându-se toate fazele, începând de la tăblițele de lut, sulurile de papirus sau textele imprimate pe pergament. Spațiile destinate bibliotecilor din Antichitate erau îmbogățite cu mobilier din lemn scump, busturi ale scriitorilor și artiștilor. În Antichitate, respectiv în Egiptul Antic, au apărut primele biblioteci care erau, de fapt, arhive regale sau sacerdotale. În urma unor săpături arheologice s-a descoperit că în jurul 2000 î.e.n., exista o bogată bibliotecă în Memphis, fostă capitală a Egiptului, situată la 35 km de Cairo, formată din manuscrise cu caractere sumeriene și pietre gravate. Totodată, în Mesopotamia, în timpul înfloritoarelor orașe Assur, Nippur, Uruk, Ninive, au existat biblioteci care conțineau peste 20.000 de tăblițe de lut. Acestea au fost scrise de civilizația asiobabiloniană cu alfabetul cuneiform. Plăcile sau tăblițele de lut au fost preparate din argilă moale, pe care se imprimau semnele dorite cu ajutorul unei unelte numite „stilus” textul dorit, după care se uscau la soare sau se ardeau în foc. Una dintre acestea a fost biblioteca regelui asirian Assurbanipal (668-662 î.e.n.) de la Ninive, unde se păstra o mare parte a literaturii babiloniene, funcționând între anii 668 și 630 î.e.n. O parte dintre aceste tăblițe, circa 20.000, se păstrează și astăzi și fac parte din galeria de artă a British Museum din Londra.

„Biblioteca Regală a lui Assurbanipal, numită după [Assurbanipal](#), ultimul mare [rege](#) al [Imperiului Neo-Asirian](#), este o colecție de peste 30.000 de tăblițe de lut și fragmente care conțin texte de toate tipurile din secolul al VII-lea î.Hr. Printre obiectele deținute se află capodopera [Epopoea lui Ghilgames](#). Din cauza manipulării neglijente a materialului original o mare parte din bibliotecă este iremediabil amestecată, ceea ce face imposibil pentru oamenii de știință să organizeze și să reconstituie multe dintre textele originale, deși unele au rămas intacte.”

Biblioteca a fost descoperită în anul 1847 de către Sir Austen Henry Layard (1817-1804), politician al Imperiului Britanic, care avea și arheologia printre preocupările sale, și de către asistentul său Harmuzd Rassam. După ce tăblițele au fost trimise în Europa, s-a constatat că de fapt Sir Austen Henry descoperise biblioteca aparținând bunicului lui Assurbanipal - Sennacherib, iar asistentul, pe cea a lui Assurbanipal. Însă la transport tăblițele au fost adunate la grămadă, așa că, din păcate pentru specialiști, nu s-a mai putut ști care aparțin unei biblioteci și care aparțin celeilalte.



Este prima bibliotecă modernă, împărțită în mai multe camere, textele fiind grupate după subiect. Într-unele camere se găseau texte despre istorie, în altele despre religie și magie, geografie, poezie sau chiar știință. Fiecare grup de tăblițe conținea o mică descriere afișată lângă intrarea în camere pentru a identifica mai rapid conținutul.

Fragmentele descoperite conțin cronici, texte mitologice și religioase, decrete, scrisori, imagini rare, înscrisuri istorice și documente administrative. Unele conțin incantații și imnuri dedicate zeilor, altele sunt referitoare la medicină, astronomie și literatură. *Epopoea lui Gilgamesh*, o operă de artă a acelor vremuri, a fost descoperită în același loc cu povestea creației „Enuma Eliș”, mitul lui Adapa (primul om) și povestea omului sărac din Nippur. „*Enuma Eliș* are aproximativ o mie de linii și este înregistrată în [Old babiloniana](#) pe șapte [tăblițe de lut](#), fiecare exploatare între 115 și 170 de linii de [script cuneiforme Sumero-akkadiană](#). Această epopee este una dintre cele mai importante surse care dezvăluie viziunea [babiloniană](#) asupra lumii. Peste cele șapte tăblițe, descrie crearea lumii, o bătălie între zei concentrată pe supremația lui [Marduk](#), creația omului destinat slujirii [zeităților mesopotamiene](#) și se încheie cu un pasaj lung care laudă pe Marduk. Scopul său primar original este necunoscut, deși se știe că o versiune a fost folosită pentru anumite festivaluri. Este posibil să fi existat și un element politic al mitului, centrat pe legitimarea sau primatul Mesopotamiei asupra [Asiriei](#). Unele versiuni ulterioare îl înlocuiesc pe Marduk cu zeul primar asirian [Ashur](#). „*Enuma elis* este sursa primară pentru cosmologie mesopotamiene”.

Textele sunt scrise în mare parte în limba akkadiană, una din limbile internaționale ale lumii antice. Tăblițele adesea conțineau note ce indicau că textul continuă pe o altă tăbliță sau menționau explicit „scrisă, copiată și verificată” din surse mai vechi. Assurbanipal era un colecționar pasionat de texte și tăblițe. A trimis scribi în fiecare regiune din imperiu pentru a aduna texte vechi și a angajat învățați pentru a copia textele, majoritatea dintre ele fiind de sursă babiloniană. A fost unul din puținii regi asirieni care a avut parte de o educație aleasă, reușind să construiască în mod sistematic una dintre cele mai valoroase librării ale vremii. Colecțiile se împărțeau în două secțiuni: prima era rezervată scrisorilor, documentelor diplomatice, contractelor financiare și diverselor tipuri de registre, iar a doua adăpostea opere literare, istorice, religioase și de astrologie. Biblioteca a funcționat până în anul 612 î. e.n., atunci când orașul Ninive a fost distrus de o armată puternică formată din babilonieni, sciți și mezi. În timpul atacului biblioteca a ars complet și în mod paradoxal, tăblițele fiind realizate din argilă au rezistat până în zilele noastre. Multe surse au fost descoperite, rescrise pe o perioadă de 2000 de ani, dar numai cele mai vechi exemplare au fost folosite pentru o traducere corectă. În Antichitate, au existat mai multe colecții particulare, care devin proprietatea patricienilor bogați - colecțiile lui Cicero, Atticus, Lucullus - și care rămân mărturie peste veacuri unde cultura reprezintă bogăția spirituală a unui popor, iar funcția cea mai veche a bibliotecilor este cea custodială, de conservare a cunoștințelor umane, indiferent de suportul pe care ele se află.

#### **Bibliografie:**

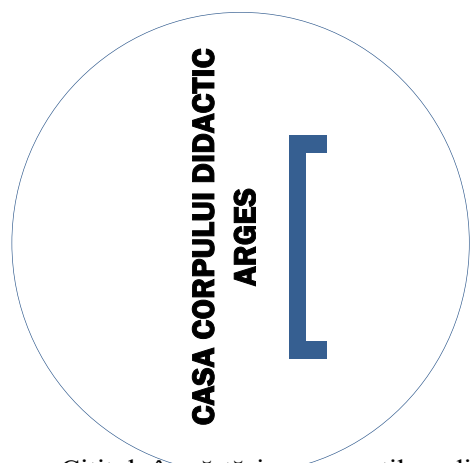


1. Geck, Elisabeth. *Gutenberg și arta tiparului*. București, Meridiane, 1979.
2. Heidel, Alexander. *The Babylonian Genesis: The Story of Creation*.PDF, Ediția a II-a, Universitatea din Chicago Press, 1942.
3. Hurmuziadis, George. *Cultura Greciei: antică, bizantină, modernă*. București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979.
4. Ittu, Constantin. *Vademecum bibliologic*. Sibiu, Alba Iulia, Editura Altip, 2008.
5. Marcu, Alexandru. *Valoarea artei în Renaștere*. Editura Scrisul Românesc, 1942.

#### Webografie:

1. [https://ro.wikipedia.org/wiki/Biblioteca\\_lui\\_Assurbanipal](https://ro.wikipedia.org/wiki/Biblioteca_lui_Assurbanipal) [Accesat : 12 aprilie 2023]
2. [https://en.wikipedia.org/wiki/Enūma\\_Eliš](https://en.wikipedia.org/wiki/Enūma_Eliš) [Accesat : 18 aprilie 2023]

*bibliotecar Stroie Gabriela, Colegiul Tehnic Câmpulung*



## CARTEA PRIETENA MEA!

Cititul, împărtășirea poveștilor, discuțiile despre animațiile din cărți, cântatul și, în general, familiarizarea cu universul cărților ajută dezvoltarea timpurie a copilului în numeroase moduri.

Cititul îl familiarizează pe copil cu sunetele și cuvintele, promovează dezvoltarea creierului și imaginația, îl învață despre lumea din jurul său, îi dezvoltă vocabularul și, în cele din urmă, cultivă dragostea pentru literatură și îl încurajează să fie curios și să continue să citească mai târziu în copilărie.

În funcție de vârsta la care se află, un copil trebuie să citească sau să i se citească cel puțin 15 – 20 de minute pe zi. Însă timpul petrecut în compania cărților nu presupune, de fiecare dată, lectură. La o vârstă timpurie, cărțile reprezintă și o metodă de amuzament în familie și este perioada în care îi poți insufla celui mic dragostea pentru cărți. Înainte ca cel mic să învețe să citească și să scrie, timpul petrecut în compania cărților îl ajută să dezvolte elemente de bază, precum capacitatea de a vorbi, de a asculta, înțelege, urmări și desena. Pe măsură ce copilul crește, descoperă legătura dintre sunete și cuvinte, dintre cuvinte și reprezentarea lor grafică, dintre litere, cuvinte și propoziții.

Cărțile sunt cel mai bun mod de a prezenta copiilor, pe înțelesul lor, situații complexe, și de a le dezvolta gândirea.

Copiii pot înțelege prin exemplul din povești noțiuni legate de bine și de rău, dar și faptul că uneori adevărul este undeva la mijloc, deoarece nimic nu este atât de simplu cum pare la prima vedere. O poveste bine gândită și complexă îi ajută să-și dezvolte atât simțul critic cât și spiritul de observație, și le antrenează în același timp memoria și inteligența.

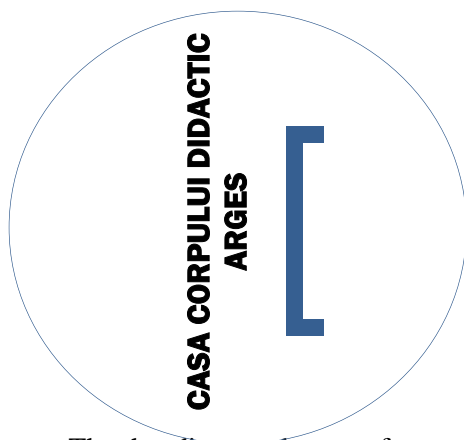
De asemenea, cu ajutorul poveștilor, auzite și mai apoi citite, copiii își dezvoltă propria exprimare, își îmbunătățesc vocabularul și câștigă o capacitate mai mare de a comunica în mod clar și natural, dar și de a lega idei din ce în ce mai complexe. Acesta este un beneficiu care îi avantajează atât în comunicarea verbală cât și în scris, iar de acolo în toate exercițiile de comunicare pe care le vor realiza de-a lungul vieții, dincolo de băncile școlare.

Nu în ultimul rând, cărțile antrenează imaginația și puterea copiilor de a vizualiza întâmplările citite. Aceasta poate duce la alte inițiative artistice și creative, de exemplu la desene inspirate de subiectul lecturii, sau chiar la conceperea de noi povești în interpretarea copiilor.

Fără doar și poate, importanța cărților este la fel de mare indiferent de vârstă, iar beneficiile ne însoțesc pe tot parcursul vieții, dar nimic nu poate înlocui acel

sentiment special pe care ni-l dau descoperirea primelor povești și lectura unei cărți preferate.

*prof. Miu Carmen, prof. Preda Mariana, G.P.P. „Floare de Colț”*



## READING BOOKS

The handiest and most frequent choice many individuals make? Adhering to the dynamic rhythm of the "immediate everyday" is unbelievably common. And yet, there exists that non-prevalent layer of people who simply refuse not to acknowledge that something immense is happening outside of them, but mostly inside their inner-most being. That limited-number of people make soaring efforts to slow the unrolling of life and to immortalize realities of the heart, the soul, realities of human splendor and mystery, realities of the outside world in its enormity - giving birth, after painful travails to books.

How does the spirit penetrate the world? Through what mediums does an idea, born in the intimacy of one's mind, capture the whole world, raising it to new heights or destroying it? Out of this - the miracle of books and their hidden unfathomable energy!

Carriers of thought, propagators of ideas, and essentially *means of communication*, books, in their "onthological timidity" are on the shaken battle ground of comm. They are threatened by many other means, born within the technological era and all its innovations, with remarkable effectiveness, rapidity and not the least, appeal, due to its main characteristic -handiness-. How infinitely handier are a few mouse clicks while surfing unhindered on the inexhaustible internet, than

painful *linear discipline* of reading. What enormous difference between the multitude of images given on a television screen and the laborious mental activity of birthing images out of mere words in text blocks? On such platforms of debate books seem to loose ground, and reading as a "waste of time" gaining in legitimacy.

"Life is outside books. Live big in real life. Why risk becoming inadequate in life by reading?" Surely books or at least good ones have (or should have) this naughty habit of pulling you out of the real word and subtly moving you in their indefinite world. Many cases of unhealthy *book experiences* speak-out for the case of book-determined-real-life-inadequacy. Immersed in the unreal world of books the danger of forgetting that real life is outside the covers, is perpetually present. So, yes there are serious, real challenges books meet. And yes, some battles may be won, from a certain stand-point, by the TV, Internet, radio or the innumerable sum of other activities life includes.

Yet who can undermine the miraculous encounter with a book? Who can resist a dance with such shy and charming *beings*? Answer: many. Many who never have and never will approach books, denying the value and great profit of reading. But what great a loss! And what inestimable gain can "reading" bring upon a being ~!~

*Prof. Radi Elena Ștefania, Școala Gimnazială Slătioara*



## IMPORTANȚA LECTURII ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR



„Cine are carte, are parte!” Chiar dacă la origine acest proverb avea un sens diferit de cel de astăzi, acum se înțelege că recunoașterea personalității unui individ se bazează pe gradul lui de educație, de cultură, face legătura între gradul de cultivare al unei persoane și șansele acesteia la reușită. Tranziția către actualul sens s-a produs în perioada interbelică, dar acesta este contra-zis în prezent, adesea de realitatea socială.

Inițial se făcea referire la cartea funciară, în regiunea Transilvaniei, cu ajutorul căreia se demonstra dreptul de proprietate. În Moldova și Țara Românească stabilirea actelor de proprietate în această manieră era mult mai puțin reglementată în perioada similară, ceea ce a făcut ulterior mai dificilă identificarea succesorilor în proprietatea unei parcele. Și în Bucovina, provincie austriacă începând cu 1775 - actele de proprietate erau de asemenea foarte bine la punct. (După apariția statului dualist austro-ungar în 1867, Bucovina se află în continuare sub administrare austriacă, în timp ce Transilvania este sub administrarea Ungariei, până la 1918) Acum, termenul de carte este conexat cu cel de învățătură, iar aceasta se acumulează dacă persoana studiază, folosește cărțile pentru a se cultiva, a se educa.

Cartea are un rol deosebit în educația unui individ, pornind de la copilul căruia îi insuflă dragostea pentru citit, continuând cu adolescentul curios, avid de cunoaștere și culminând cu adultul responsabil de educația sa.

Majoritatea oamenilor sunt convingși de importanța cărților în dezvoltarea copiilor, tinerilor, astfel încât aceștia să devină adulți cu o educație aleasă. Problema este cum îi determinăm pe aceștia să citească, acum când tehnica digitală este folosită foarte mult, când în școală se folosește ca metodă de predare blended learning, lecțiile sunt interactive și evaluarea este făcută cu un quiz.

Fiecare cadru didactic și părinte a experimentat diferite soluții la această problemă. Acum 30 de ani cărțile erau singura sursă de cunoaștere, dar acum tot ce

se descoperă în materie de știință se află la un click distanță.

Pentru fiecare etapă de vârstă a elevilor, cadrele didactice care se ocupă de educarea copiilor selectează și propun anumite titluri și tipuri de lecturi și speră că sunt susținute și completate de implicarea părinților, în demersul de a introduce cărțile în activitățile preferate ale elevilor.

În cazul gimnaziului, un rol important îl au profesorii de limba și literatura română. Lista cu cărțile pe care elevul trebuie să le citească în vacanță sau în cursul anului școlar este un mod de a le insufla pasiunea pentru lectură. Această metodă a funcționat și în perioada în care am fost noi elevi și este folosită cu succes și acum.

Lăudabil este faptul că și alte instituții, în afară de școli, se implică acum în aplecarea elevilor către cărți, către lectură. Astfel, Biblioteca Județeană a organizat diferite activități și concursuri cu premii, în care elevii trebuie să citească anumite cărți și să descrie în câteva rânduri ceea ce au lecturat. Competiția și premiile au făcut ca numărul participanților la aceste activități să crească an de an.

O altă formă de implicare în promovarea cărții este activitatea de donare de cărți, de la școlile cu un număr mai mare de volume, către școlile care nu sunt foarte bine dotate, acțiune desfășurată și de școala noastră.

Există diferite organizații care își desfășoară activitatea tot în această direcție, a captării interesului elevilor către cărți. De exemplu organizarea unor concursuri în care elevii au de citit un anumit număr de cărți în limba engleză, corespunzătoare nivelului lor de evoluție la această limbă străină. Participanții au primit diplome și cadouri cărți în limba engleză.

Proiectul "Ai carte, ai parte" inițiat de Primăria uni oraș din țara noastră are ca scop promovarea conceptului de educație prin cultură care facilitează descoperirea valorilor autentice, fundamentale, ale limbii și literaturii romane, și ale culturii naționale. Tematica se

adrează elevilor din ciclul primar, gimnazial, liceal, dar și profesorilor, părinților și publicului larg.

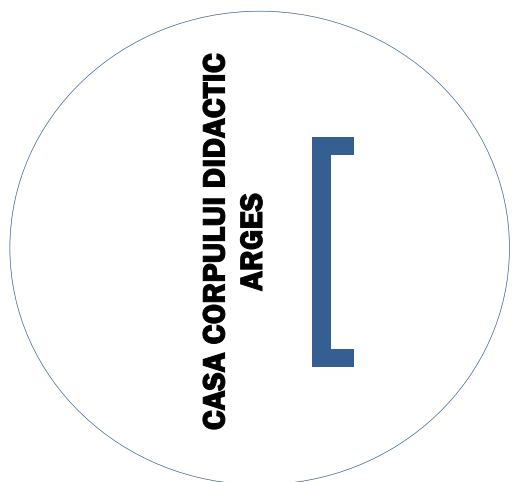
Fiecare cadru didactic, la disciplina pe care o predă, poate recomanda elevilor să se documenteze din anumite cărți științifice, să folosească culegerile sau revistele științifice, gazete.

Succesul demersurilor de a implementa aceste activități depinde de implicarea fiecăruia dintre noi!

Bibliografie:

1. <https://adevarul.ro/stiri-locale/cluj-napoca/de-unde-provine-proverbul-ai-carte-ai-parte-1689680.html>
2. <https://ro.pinterest.com/pin/12666442689928020/>
3. <https://aicarteaipartebv.ro/>

*Prof. Pahonțu Alina Marilena, Școala Gimnazială „Ion Pillat”*



## CARTEA, UN IMPORTANT LIANT SPRE CUNOAȘTERE

„Cartea reflectă ca o oglindă lungul șir de secole al vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate. Iubiți cartea, îngrijiți-o și citiți cât mai mult. Cartea ne este prieten credincios, de nădejde.” (G. F. Morozov)

În afara cărții nu poate fi concepută azi o cultură sistematică a individului și implicit a societății. O carte o citești când vrei, cum vrei și ori de câte ori vrei. Acest prieten tăcut îți oferă ori de câte ori ai nevoie același răspuns fidel la fiecare întrebare și-l repetă cu nesfârșită răbdare până ce l-ai înțeles. Cartea este atât de înțelegătoare, încât atunci când n-ai înțeles-o nu se supără, nu jignește, te așteaptă să revii. O regăsești oricând la fel de credincioasă și discretă.

În același timp putem spune că ea poate fi un învățător care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi. De aceea trebuie să comentăm puțin funcția ei ca mijloc de educare a omului.

Cartea îndeplinește numeroase funcții. Între acestea cea mai înaltă menire a cărții e cea instructiv-educativă. Întregul proces de învățământ, de la cel preșcolar la cel post-universitar se bazează pe cartea-manual. Transmiterea sistematică și cât mai completă a

cunoștințelor dobândite de omenire de-a lungul timpului prin stăruitoare eforturi nu se poate face decât prin intermediul școlii, al cărților.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. E un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj.

Dar nu numai manualul are o funcție instructivă. Drumul învățării și citirii unei cărți n-are sfârșit; toate cărțile bune pot să ne învețe câte ceva pe planul științei, tehnicii, artelor, moralei, comportamentului etc. Cine consideră că după ce a încheiat procesul de învățământ în școală și a obținut o diplomă a încheiat totodată și contactul cu cartea, acela a renunțat la ambiția progresului.

„Lectura – spunea istoricul N. Iorga – joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită.”

Efortul și dorința spre lectură continuă sistematic, vizând o perspectivă, reprezintă condiția oricărui succes personal.

O carte te trimite la alte cărți și toate împreună formează baza trainică a culturii noastre. Toate celelalte mijloace de răspândire a cunoștințelor rămân subordonate cărții și subordonate vor rămâne oricât de mult se vor înmulți și perfecționa procedeele lor tehnice.

În epoca exploziei informaționale, lectura rămâne nu numai o activitate strict literar-culturală și o metodă esențială de învățare, ci tinde, în mod necesar să devină o tehnică indispensabilă de informare și de documentare. Lecturarea unei cărți te inspiră să devii un om mai bun, să găsești calea corectă în viață și să îți dorești cât mai multă cunoaștere. Așadar, lasă-te inspirat de citit pentru că lectura îți dezvoltă foarte bine imaginația și inteligența. Într-o carte vei descoperi mereu lucruri noi și interesante, vei descoperi domenii noi și vei avea capacitatea de a vedea lucrurile și dintr-o altă perspectivă devenind mai pozitiv. Citind vei căpăta mai multă încredere în tine, în modul de a comunica cu semenii. Cititul este activitatea care produce schimbări benefice la nivelul creierului, ajutând să te dezvolți pe plan personal și profesional. Citind, ajungi să te descoperi pe tine, să devii mai răbdător, să găsești soluții mai rapide, să înțelegi că există o soluție pentru orice problemă. Cu cât citești mai mult îți vei dezvolta vocabularul, vei deveni mai priceput în a-ți exprima sentimentele, gândurile, trăirile și îți dezvoltă capacitatea de concentrare. De altfel cititul ne ajută să empatizăm mai bine cu cei din jur, să știm oricând să purtăm o conversație în orice domeniu, ne ajută să fim realiști. Cu cât citești mai mult și mai variat, cu atât vei avea o cunoaștere mai aprofundată. Oricare dintre noi își dorește să poarte o conversație inteligentă cu o altă persoană sau cu grupuri de persoane. Oratoria este o altă fațetă a cititului. Nu poți fi un bun orator, dacă nu ai o bază creată deja din citit. Cu cât ești mai informat, cu atât îți va fi mai ușor în informare. Și, pentru că lectura îți oferă o călătorie atât de plăcută, din confortul casei tale, vei fi atras tot mai mult de misterul cărților.

Alegerea cărților potrivite este numai primul pas. Al doilea pas și tot atât de important este deprinderea lecturii, obținerea eficienței ei maxime în urma citirii unei cărți.

Există factori care determină lectura elevilor: particularitățile de vârstă și psihice, preferințele lor, climatul familial, care pot transforma lectura într-o

necesitate, o delectare sau nu. Când gustul pentru lectură este format din primii ani de școală, acesta rămâne pentru toată viața, o obișnuință utilă. Gustul pentru lectură nu vine de la sine ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali (familia și școala), o muncă caracterizată prin răbdare, perseverență, continuitate, voință. Este cunoscut faptul că de la vârsta preșcolară atâta familia cât și grădinița depun eforturi pentru a influența universul copilăriei prin basme, povești și poezii. Această dificilă muncă e situată la nivelul superior, în primele clase ale școlii. Perioada de formare a gustului pentru citit coincide cu cea când se pun bazele acestuia, în clasele I-IV. Elevului mic trebuie să i se trezească curiozitatea spre lecturi, să i se cultive interesul spre cunoaștere.

Lectura în afara clasei lărgeste orizontul cunoștințelor primite în clasă. Este foarte important ca învățătorul să știe care sunt formele de îndrumare a lecturii în afara clasei. Forma cea mai cunoscută și cea mai des folosită în această activitate este *povestirea*. Cei care au citit, povestesc în clasă lectura citită. Se completează conținutul povestirii de către mai mulți copii. În ora de lectură elevii se întrec în a povesti cât mai mult și mai frumos, fapt care antrenează și pe cei mai puțin dornici de lectură. Tot ca o activitate atractivă care se poate desfășura pe marginea unui text citit este completarea unei *fișe de lectură*. Aceasta poate cuprinde mai multe aplicații pe textul citit, cum ar fi: numirea titlului textului, a autorului, a personajelor principale/secundare, pozitive/negative etc., morala textului (dacă e cazul), realizarea unui desen reprezentativ, extragerea unor expresii frumoase, caracterizarea personajului preferat și multe altele.

O altă formă de îndrumare a lecturii în afara clasei o constituie *formarea bibliotecii de clasă*, precum și a *bibliotecii personale* acasă. Cea dintâi se realizează cu cărți aduse de copii și învățător, se fixează un bibliotecar elev și apoi se procedează la împrumutarea cărților.

*Ghicitorile literare* sunt mijloace atractive ce-i invită pe copii la lectură. Acestea se pot desfășura astfel: se citește un fragment și se cere elevilor să indice în ce operă au găsit acest fragment.

Un cititor interesat să pătrundă sensul fiecărui cuvânt, al fiecărei fraze, nu trece mai departe când dă peste pasaje pe care nu le-a înțeles. El caută în dicționare, enciclopedii, sau consultă pe alții în legătură cu sensul cuvintelor necunoscute, și numai după ce le-a înțeles, merge mai departe. În timpul lecturii cititorul *gândește*



fără întrerupere, își amintește ceea ce a învățat până atunci, *compară* vechile cunoștințe cu cele asimilate acum, *descoperă* ceea ce este comun și ceea ce este propriu numai textului nou, *sintetizează* ceea ce citește, *judecă* valoarea lucrării parcurse, calitățile ei, *apreciază* în ce măsură i-a plăcut, l-a emoționat sau nu i-a plăcut, l-a indispus, plictisit, revoltat.

Este foarte important ca elevul să conștientizeze faptul că în lectură nu viteza contează, ci înțelegerea justă și deplină a textului, memorarea fidelă a elementelor esențiale, capacitatea de reproducere a lor ori de câte ori este nevoie. Când cititorul caută să pătrundă înțelesul fiecărui cuvânt, al fiecărei fraze, să descopere

profundimea ideilor și frumusețea stilului, el face o lectură activă.

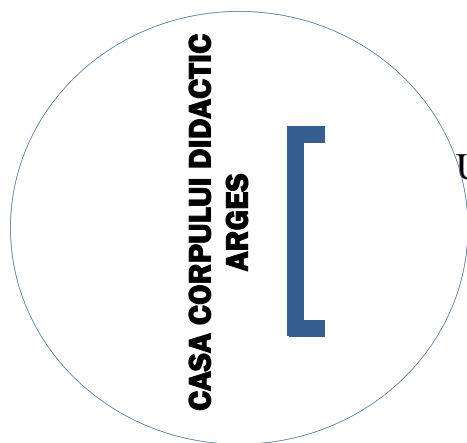
Cititul nu poate fi mărginit numai la exercițiul citirii; înțelegerea mesajului prilejuiește însușirea unor cunoștințe despre mediul înconjurător, a unor fapte, evenimente, întâmplări etc. absolut necesare în formarea și dezvoltarea orizontului de cunoștințe la elevi.

#### **Bibliografie:**

1. Alexandru Gheorghe, *Lecturi literare pentru ciclul primar – îndrumător metodic pentru învățători, părinți și elevi*, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1995

2. *Învățământ primar, volumul I/1991, Culegere metodică destinată cadrelor didactice care predau la clasele I-IV*, București, 1991

*Bibliotecar Daniela Sturzeanu, Școala Gimnazială „Negru Vodă” Pitești*



## LA LECTURE – UNE OUVERTURE SUR UN MONDE ENCHANTE

„Les livres pèsent tant : pourtant, celui qui s'en nourrit, et les met dans son corps, vit dans les nuages.” Pirandello

La lecture nous procure un plaisir, permet de nous évader, favorisant ainsi l'oubli des soucis et du stress du quotidien. Elle favorise l'apprentissage, elle permet le développement mental et l'expression orale.

Les ouvrages de la littérature sont porteurs de leçons de vie et permettent à un homme de pouvoir se remettre chaque jour en question. D'un autre côté, une personne qui est fidèle à la lecture des œuvres littéraires a plus de facilité à comprendre la vie.

Grâce à la littérature, nous pouvons connaître l'histoire, les événements, connaître le monde qui nous entoure, les choses qui nous entourent, découvrir d'autres cultures, et ouvrir notre esprit. La littérature permet la connaissance de nouveaux mots, de nouvelles expressions ainsi que d'autres formules.

Œuvre de l'esprit conçue par un auteur, le livre sert d'interface avec un lecteur. Objet culturel lié à l'histoire humaine, il permet de transmettre du sens selon une forme matérielle particulière au-delà de l'espace et du

temps. Pour le lecteur, « un livre est une extension de la mémoire et de l'imagination ».

La lecture développe la pensée créative. En effet, l'esprit des lecteurs commence à travailler immédiatement une fois qu'ils se mettent à lire. Lorsque nous lisons un roman ou une nouvelle, notre imagination se transporte tout de suite dans un monde complètement nouveau. C'est la langue de l'œuvre qui crée des images dans l'esprit du lecteur et lui ouvre toutes les portes de la création, comme a dit Balzac : « J'ai accompli de délicieux voyages, embarqué sur un mot ». La lecture est donc une ouverture sur un monde enchanté qui nous fait rejoindre l'auteur dans sa démarche d'écriture et de narration. On s'identifie au héros, on épouse ses aventures, ses sentiments ; on sort ainsi de nous-mêmes et on vit plusieurs vies.

Ensuite, le fait de lire aide à enrichir son vocabulaire et à renforcer son emprise sur la langue. Chaque fois que nous lisons un nouveau roman ou une

fiction, nous rencontrons plusieurs mots nouveaux. En effet, la lecture est très bénéfique pour améliorer notre bagage langagier : elle nous permet de faire travailler notre mémoire, de réviser sans effort notre orthographe et d'apprendre à s'exprimer correctement. Ainsi, notre maîtrise de la langue devient plus forte et nous en saisissons toutes les nuances.

De plus, la lecture est une source de divertissement. Tout comme les spectacles, les jeux et le sport, elle nous procure un plaisir en nous détournant du réel où l'on vit, favorisant ainsi l'oubli des soucis et du stress du quotidien. Elle est donc une expérience rajeunissante puisqu'elle relaxe tout notre être, détend nos nerfs et nos sens et nous permet ainsi de se reposer et de se ressourcer.

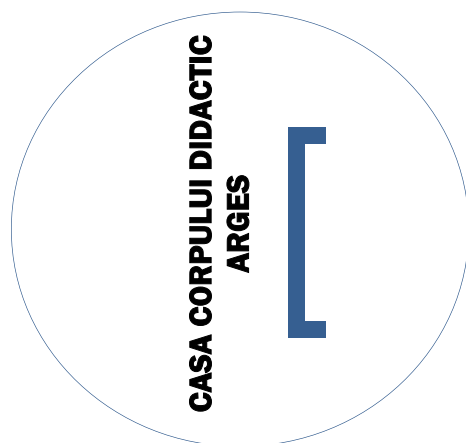
En outre, elle est un moyen d'épanouissement et de développement personnel. C'est l'un des facteurs principaux qui joue un rôle dans la détermination de la personnalité d'un individu. Lire élargit notre sphère de la connaissance ce qui accroît réellement notre estime de

soi. Lire nous aide à comprendre beaucoup de choses, à accumuler des idées, à s'instruire et surtout à forger notre esprit critique. En somme, la lecture nous invite à mieux comprendre et maîtriser le monde au lieu de le fuir.

Enfin, c'est une activité culturelle importante qui rend les gens plus ouverts et plus tolérants. Elle nous apporte alors une inspiration nouvelle, une interprétation nouvelle du monde, et probablement une culture plus approfondie. Elle va élargir notre horizon en nous faisant connaître les autres cultures et les autres religions. Par conséquent, elle nous incite à sortir de notre sphère étroite, à déverrouiller notre regard sur le monde, à atténuer nos différences et à s'accrocher aux valeurs universelles. Simone de Beauvoir a dit : « La lecture est la clé qui m'ouvrait le monde ».

Ainsi, la lecture est un éveil de l'âme et du cœur. Une jouissance de la pensée et des sentiments. C'est pour cela qu'il devient très important d'encourager et d'entretenir l'acte de lire dans les années formatrices de la vie.

*Prof. Mielcioiu Laura Monica, Liceul Tehnologic Vedea*



## DEVELOPING READING SKILLS

There is rarely a situation in real life in which we do not talk to someone or read something at some point in our writing process, before we write, while we are engaged in writing, or after we have written. When students complain about how difficult it is to write in English, they are talking not only about the difficulty of "finding" the right words and using the correct grammar but also about the difficulty of finding and expressing **ideas** in a new language. For them the problem is with communicating and not just with writing.

Therefore, it is the teacher's duty to build class activities that will give students the opportunity to read and write and also to listen and speak in the process of making and communicating their meaning.

A short story, a newspaper column, an advertisement, a letter, a magazine article, a poem, or a piece of student writing can work the same way as a picture to provide shared content in the classroom. Reading can also, like pictures, be used to create an information gap that leads to communicative activities: if the students work with a variety of readings at the same time, then they will be dealing with different content, and anything they write to each other will thus be authentic communication, conveying new and real information.

However, reading can do far more in the teaching of writing and speaking than simply provide subject matter for discussion and for composition topics. When our students read, they engage actively with the

new language and culture. If they are studying English where they have little opportunity to speak it or hear it spoken, then reading is the only activity that gives them access to unlimited amounts of the language. The more our students read, the more they become familiar with the vocabulary, idiom, sentence patterns, organizational flow, and cultural assumptions of native speakers of the language.

As well as learning a lot about the language and culture in general, students who read interact with a text that somebody else has written, so they can learn a great deal about writing, too. From close reading of a text, they see what one writer chose to do with the content. They have direct access to the product of a native speaker of the language and they can return to this product again and again. The activities we can ask students to do in the classroom to tie their reading in with their writing fall into two broad categories: they can work either with the text or from the text. Students work with the text when they copy and when they examine the writer's choices of specific linguistic and logical features, such as cohesive links, punctuation, grammar, sentence arrangement, and organization. They work from the text when they use it to create a text of their own, that is, when they summarize, complete, speculate, or react.

As I teach high school students I insisted on my students working with the text and producing their own work.

Summarizing provides students with valuable practice in searching for meaning and communicating that meaning. Faced with a reading passage, they have not only to find out what the main ideas are but also to be able to express them in their own words. This ability of the language learner to understand concepts, process them, and restate them in his own words is a major goal of the language-learning process.

#### Examples

1. Divide the class into six groups, each with about five students. Create an information gap by giving each group a different reading passage—a story or dialog—to work with. Each member of the group writes a summary of their passage for another group. The students within the group discuss their summaries and choose the best one to give to another group. Members of the group receiving the summary ask additional questions about the reading passage if they need clarification. Finally, members of the first group copy out the whole story and give it to the second group. After they have done this on a few occasions with passages assigned by the teacher, they then summarize each

other's writing. The challenge then is: Can the reader spot the writer's main point? Is that main point clearly expressed? Is it as clear to the reader as it is to the writer?

2. Students read the following passage:

*When the fire engine left the fire station on Hicks Street at 8:00 p.m. on Saturday, the fireman Bill Roscoe did not know that he would return a hero. Flames were leaping out of a first-floor window of the corner house on Livingston Street. Neighbors, police, and firemen stood outside on the sidewalk. Suddenly they all looked up and shouted as they heard a scream. A boy, about ten years old, appeared at a third-floor window. It wouldn't open. He was very frightened. Bill Roscoe dropped the hose, stepped forward, jumped, and grabbed the bottom rung of the metal fire escape ladder. Then he climbed up to the window, broke it, pulled the boy out of the window and carried him down the ladder. Both were safe, and the crowd cheered. (Reading and Writing, Student's book 3, 2004:125)*

Then they turn the page over, and write a one-sentence summary of the passage. They choose which of the following sentences best summarizes the passage and compare it with the sentence they wrote:

- a. The writer talks about how dangerous a fire can be.
- b. The writer warns families not to leave children alone in the house.
- c. The writer describes the brave act of the fireman.

Students read a short newspaper article, such as the one above, and consider which parts of the article they would print if they were the newspaper editor and had space in the paper for only a few sentences. The students are thus being asked which parts express the main idea of the piece of writing.

When students are reading extensively to gain more familiarity with their new language, it is helpful if they write a few sentences summarizing a short story, an essay, or a chapter. This task makes them distill and communicate the content; it makes them realize that they will not be held responsible for understanding, remembering, and recording every single detail. What they are reading for is the meaning of the whole piece. Students who are reading the same story can later compare their summaries to see if they agree on what the main points are.

#### COMPLETE

When students examine a reading passage with parts (words, phrases, sentences, or larger chunks) missing, they have to consider a great many features of

writing if they are to complete it. Obviously, they have to consider meaning and the grammatical and syntactic fit of the part they add. In addition, they have to put themselves in the position of the writer and then tone, style, and organization become important. A piece of writing with an informal tone would not be likely to suddenly switch to a formal tone; a narrative would not usually develop into a philosophical argument. Completion exercises ask students to discern the original writer's purpose, audience, and personal style and to pay attention to those in the completed version.

#### Examples

1. Give out the article about the fireman but with the first or last sentence missing or both. The students write sentences which might be appropriate to complete the paragraph. They discuss and compare their choices.

2. Give students the entire paragraph about the fireman, and give them some additional information that the newspaper reporter now wants to add to the article. The students have to decide where they will fit the new information into the article and whether any changes need to be made.

The fireman swung his legs up and got his feet in place.

The crowds thought the house was empty, so they were quite calm.

3. Give the students a passage to read which stops at words like however, and so, or and then: *"The sun was shining and there were no clouds in the sky when Jane left her house to go to the beach. However...*

The students discuss what might come next in the story and then they complete the story.

4. A grammar completion exercise can precede, provide the subject matter for, and lead up to a free writing exercise. Students are given a passage with, for example, the verbs removed; in groups they discuss which verb and form belongs in each blank space:

*"When I .....two years old, I .....an elephant for the first time. This .....in Atlantic City in New Jersey. While my parents were.....on the beach, I .....them and ..... along on the beach. Suddenly, right in front of me.....a building in the shape of an elephant I couldn't..... my eyes! "Look, entu!" I ..... I had not yet.....how to say the word elephant.*

#### Verbs:

|               |              |                |
|---------------|--------------|----------------|
| <i>Wander</i> | <i>stand</i> | <i>believe</i> |
| <i>Be</i>     | <i>learn</i> | <i>happen</i>  |
| <i>Leave</i>  | <i>sit</i>   | <i>shout</i>   |
| <i>See</i>    |              |                |

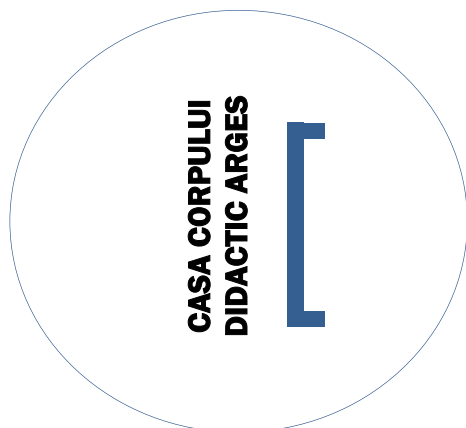
(Matters, Student's Book 9, 1998:57)

After the completion exercise, students discuss an early childhood memory of their own. Then they write about it for the classroom bulletin board, using the past tense and beginning with, *"When I was years old. . ."*

Readings and stories evoke imagination, putting a number of formal pedagogical principles into play simultaneously as action proceeds. For instance, language materials ought to be intrinsically motivating. They ought to engage the students, pique their curiosity and be within their range of proficiency.

Readings educate, illustrate, enlighten, and inspire. They give relief from the routine and stimulate the mind. They are a great motivator for teachers as well as for students and can be used successfully in class.

*Prof. Alina Ramona Vlad, Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Galați*



## LECTURA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Lectura este un proces cognitiv, complex de decodare a simbolurilor cu scopul de a construi sau de a deriva sens și înțelegere. Procesul de lectură, necesită preocupare continuă, care se dezvoltă și se reformează în

timp. De aceea dorim să insuflăm dragul de lectură și carte încă de la cele mai fragede vârste, să conștientizăm în sufletele mici și fragile importanța cărții, a textului și a dorinței de a citi.

Știm că, la vârsta preșcolară, copilul face cunoștință cu cartea, este pus în situația de a o răsfoi, de a citi după imagini, de a face cunoștință cu coperta, cu

filele cărții, cu imaginile sugestive contextului, cu autorii și ilustratorii, pe care-i descoperă mereu, sub o înșiruire de litere, numite numele și prenumele celor care-au scris și ilustrat cartea.

Lectura este un proces cognitiv complex de decodare a simbolurilor cu scopul de a construi sau de a deriva sens și înțelegere. Procesul de lectură, necesită preocupare continuă, care se dezvoltă și se reformează în timp. De aceea dorim să insuflăm dragul de lectură și carte încă de la cele mai fragede vârste, să conștientizăm în sufletele mici și fragile importanța cărții, a textului și a dorinței de a citi.

La vârsta preșcolară, știm că, copilul face cunoștință cu cartea, este pus în situația de a o răsfoi, de a citi după imagini, de a face cunoștință cu coperta, cu filele cărții, cu imaginile sugestive contextului, cu autorii și ilustratorii, pe care-i descoperă mereu, sub o înșiruire de litere, numite numele și prenumele celor care-au scris și ilustrat cartea. De aceea, atunci când ne propunem să prezentăm o carte copiilor preșcolari, trebuie să știm cum să facem prezentarea, ce urmărim să transmitem odată cu cartea și cu ce vor rămâne cei mici după lucrul cu cartea respectivă.

La vârsta preșcolară, copiii iau contact cu cartea prin intermediul activităților de la sectorul Bibliotecă, Științe dar mai ales în cadrul domeniului limbă și comunicare. Prin activitățile propuse a fi desfășurate la aceste domenii sau sectoare, educatoarea conduce copiii spre dezvoltarea comunicării orale și mai ales spre dezvoltarea limbajului, în toate formele lui.

Este foarte important ca atunci când lucrăm cu o carte să facem mai întâi o prezentare a acesteia, plecând de la ilustrația de pe copertă, familiarizăm copiii cu titlul cărții, cu autorul, cu cel care-a lucrat la ilustrarea cărții, copiii să poată astfel să facă diferența între grafica titlului cărții, a numelor de autori și alte înscrisuri ce se găsesc pe copertă.

Odată stabilite aceste lucruri copiii vor fi dirijați să identifice elementele ilustrate pe copertă, care vor

identifica legături logice între elementele ilustrate și conținutul poveștii, între imagini și personajele cărții. Toate acestea se vor realiza, recurgând la întrebări, la stârnirea interesului pentru cunoaștere și descoperire a copiilor.

Pentru ca o poveste sau o carte să fie cât mai plăcută copiilor, ar fi bine să fie frumos ilustrată, cu imagini mari, îmbietoare, frumos colorate, astfel copilului îi vor fi trezite curiozitatea și imaginația, iar dorința de a asculta cât mai repede conținutul este tot mai sporită.

Dacă altă dată, poveștile erau pitite sub un text mic și îngrămădit, în interiorul unor culegeri de texte literare, acum putem descoperi poveștile scrise în cărți mari, cu pagini cartonate, plastificate, cu imagini mari, vii colorate, foarte antrenante. Și aici pot aminti: *Ursule Brun, Ursule Brun, tu ce vezi?, Ursule Panda, Ursule Panda, tu ce vezi?, Ce surpriză!* Mai nou, au apărut și cărțile în format mare, numite gigant, pe care educatoarele le folosesc mai ales la lectura după imagini, la lectura explicativă pentru a forma un contact vizual adecvat între copil și carte și care facilitează înțelegerea textului și accentuează atenția și memoria vizuală a copiilor.

Lectura pune mintea în mișcare, oferă oportunități pentru dezvoltarea emoțională a copiilor, imaginația creatoare a acestora, gândirea prin analize simple, de moment ale imaginilor, ale acțiunilor, iar Maurice Blachat spunea că „literatura este mai pozitivă decât creația, mai creatoare, deși ea nu produce nimic”, dar noi știm că ascultătorul face schimbări în comportament, atitudine și acțiune, în urma lecturii, iar vocabularul și limbajul copiilor se dezvoltă mult mai repede prin comunicare și activități cu caracter literar.

#### **Bibliografie**

1. Dumitrana, M. – Educarea limbajului în învățământul preșcolar, col I, Editura Compania, București, 1999.
2. Mitu, F. – Metodica activităților de educare a limbajului, Editura Pro Humanitas, București, 2000.

*Prof. înv. preșcolar Enăchescu Ileana Loredana, G.P.P. „Floare de Colț”, Pitești*





## LECTURA ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARILOR

„Literatura, ca toate artele este chemată să exprime frumosul, spre deosebire de știință, care se ocupă de adevăr. Cea dintâi și cea mai mare diferență dintre adevăr și frumos este aceea că adevărul cuprinde numai idei, în timp ce frumosul le curpinde manifestate în materie sensibilă.”

Copilul reprezintă baza civilizației și a culturii. Noi, ca adulți, nu le putem construi acest domeniu de cunoaștere, ci doar îi putem ajuta să și-l construiască ei înșiși. Una dintre activitățile preferate ale celor mici este cititul. Iubesc să asculte povești, cântece și poezii.

Indiferent de vârstă, copiilor trebuie să le fie oferit prilejul de a pătrunde în lumea ficțională, de a o cunoaște și de a se dezvolta prin intermediul său. Cărțile reprezintă o sursă cu putere cognitivă și emoțională cu ajutorul căreia cititorul poate descoperi adâncurile fine ale realității. Poveștile preșcolariilor realizează tranziția fie de la concret la abstract, fie de la intuiție la reprezentare și fantezie, un parcurs din care se hrănesc numeroase componente în curs de dezvoltare ale copilului.

Chiar dacă se adresează copiilor preșcolari, adolescenților școlari, sau adulților, literatura rămâne, pentru toate aceste entități enumerate anterior, „oglină estetică” a realității. Universul literaturii prezintă vârste distinse, iar pentru parcursul lin și firesc al unui cititor, acesta trebuie să pătrundă cu pași mici în acest „univers”. În acest fel, el va putea înțelege literatura și își va dezvolta în mod natural gustul pentru lectură, fapt ce îi va completa atât „bagajul” cognitiv, cât și spiritul culturii. Startul lecturii, punctul de începere constituie baza acestui „zid” intelectual. De aceea, literatura pentru copii trebuie aleasă cu deosebită atenție, astfel încât aceasta să fie direct proporțională cu nivelul și cu interesele celor mici.

Dacă noi ca adulți avem capacitatea de a-i determina pe copii să fie atrași de lectură (prin citirea poveștilor de seară, alegerea unor cărți atractive, teme interesante și captivante), aceștia vor intra în spiritul lecturii, pe care îl

vor dezvolta și după ce vor putea citi singuri. „A-i învăța pe copii să citească înseamnă a le deschide calea dezvoltării intelectuale.”

Lumea este într-o continuă schimbare, iar noi trebuie să ținem pasul cu aceasta și să ne adaptăm, să ne readaptăm oricărei provocări. Atunci când am ales să lucrez într-o grădiniță mi-am imaginat experiența personală pe care am trăit-o în aceea perioadă a vieții mele de copil. Ei bine, experiența de educator se dovedește a fi complet diferită.

În primul rând, prin raportarea la stagiul preșcolar din perspectiva copilului și din perspectiva adultului, dar și prin modul de abordare a educației. Lumea montessoriană a fost un univers complet nou pentru mine. Nimic din experiența mea de preșcolar nu se aseamăna cu aceasta – de la sala de clasă, la principii, la colectiv, la mentalitate.

În grădinița Montessori, lectura ocupă un loc important printre activitățile zilnice. Indiferent de vârstă, copiii beneficiază de o bibliotecă aflată la nivelul lor, pe care aceștia o pot răsfoi în orice moment al zilei. Cărțile care se află în această bibliotecă sunt selectate în funcție de nivelul de vârstă al grupei. Asta face ca preșcolarii să și hrănească gustul pentru lectură.

Colțul dedicat lecturii trebuie să fie unul care să atragă copiii, care să-i ademenească spre acestea. De aceea, impactul estetic este unul foarte important. Cei mici se pot delecta singur cu cărțile, sau în compania unui adult. Ceea ce este diferit comparativ cu educația tradițională este faptul că în perspectiva Montessori lectura este un lucru firesc, plăcut și nelipsit. *Copilul devenit adult* își va alimenta în mod constant nevoia de cunoaștere. Educația copiilor nu este constrânsă de tipare precum: *E bine să citești! Trebuie să citești! Nu vrei să citim o poveste?* Cei mici acționează din propria inițiativă asupra acestor aspecte, tocmai pentru că li se oferă libertatea de a alege singur momentul în care să citească, libertatea de a alege cartea pe care vor să o citească, libertatea de a răsfoi ca

un adult orice carte din bibliotecă. Asta le oferă preșcolarii încrederea în sine de care au nevoie pentru a prinde curajul de a se exprima singuri pe marginea poveștii și de a ști *cum să se comporte cu o carte*.

În concepția educației Montessori, cărțile urmăresc un parcurs bine stabilit în viața celor mici. Modul în care introduci conceptul de „carte”/ „lectură” în viziunea celor mici reprezintă un aspect căruia trebuie să îi oferim o atenție sporită. Ar fi de preferat să se aproprie treptat de o carte, plecând de la simple imagini. Aceste ilustrații se dezvoltă odată cu evoluția cognitivă a celor mici și, în timp, ajung să fie înlocuite de cărți. Prezintă mai jos felul în care ar trebui ghidată lectura celor mici prin trecerea de la cărțile cu poze până la cărțile de poezie.

Ce este interesant la această metodă de educație, este faptul că ea se opune categoric poveștilor fantastice, deoarece Maria Montessori considera că cei mici ar trebui să fie antrenați în realitate, iar concepte precum cel de „Moș Crăciun” sau „Zâna Măseluță” ar putea oferi copiilor o imagine distorsionată a realității. Credulitatea este o caracteristică importantă a minții celor mici. Aceștia nu fac diferența dintre „a-și imagina” și „a crede”. Ei cred tot ceea ce li se spune, fără a discerne fantasticul de real.

Maria Montessori povestește cum niște copii au părăsit sala de clasă atunci când adulții au început să le citească basme. Un astfel de comportament a condus-o către următoarea concluzie: copiii sub 6 ani, crescuți într-un mediu ce le servește cu adevărat nevoile, nu prezintă niciun interes pentru basm.

Toate aceste lucruri nu implică ideea de respingere a imaginației. Din contră, Maria Montessori încurajează în

curriculumul său dezvoltarea imaginației. Cu toate acestea, ea considera faptul că „truth underpins all great acts of imagination”. (Lillard, 173)

Consider că vârsta preșcolară este cea mai creativă treaptă a omului. Libertatea de a fi cine vrei, cum vrei și când vrei îți oferă prilejiul de a te *hrăni* cu fantezia interioară și exterioară. Lectura dezvoltă imaginația și creativitatea celor mici. Cu cât li se citește mai mult, cu atât cei mici vor dispune de mai mult *material* cu ajutorul căruia să țină pasul cu întâmplări imaginare. Imaginația fiecăruia îți pune la dispoziție *culorile* necesare pentru a-ți *picta* viața. În fond, fiecare suntem creatorul vieții, iar lectura te ajută să îți dezvolți abilitățile necesare pentru a-ți scrie la rândul-ți povestea pe care ți-o dorești. Cei mici pot deduce un final al unei povești, își pot imagina o poveste pe baza unor imagini și își pot crea propriile personaje în urma experienței lecturii.

### Bibliografie

1. Ioan Andrău, *Elemente de teorie literară pentru elevi*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1986, p. 11.
2. Mariana Andrei, *Introducere în literatura pentru copii*, București, Editura Eminescu, 2006, p. 10.
3. Succesiunea cărților prezentată în cursul de formare al educatorilor Montessori.
4. Angeline S. Lillard, *Playful Learning and Montessori Education*, p.172. Citit de la: [https://www.journalofplay.org/sites/www.journalofplay.org/files/pdf-articles/5-2-article-play-learning-and-montessori-education\\_0.pdf](https://www.journalofplay.org/sites/www.journalofplay.org/files/pdf-articles/5-2-article-play-learning-and-montessori-education_0.pdf)
5. „Ea a susținut că adevărul stă la baza tuturor marilor acte de imaginație” (traducere proprie)

*Prof. inv. preșcolar Iancu Aurelia, prof. inv. preșcolar Oprea Adriana, G.P.P. „Floare de Colț”, Pitești*



## CARTEA – UN PRIETEN PENTRU O VIAȚĂ

Cartea este singura care nu ne părăsește, este un prieten pentru o viață întreagă, o alinare pentru suflet, prin lume și ne deschide o lume plină de gânduri și frumuseți.

Pentru mine cel mai sigur prieten, și cel mai bun, este cartea pentru că mă primește și mă acceptă așa cum sunt. Atunci când citesc, exist doar eu și acele pagini care ascund în ele bucuria și lumina. Particip alături de eroii ei la acțiune și mereu mă țin cu sufletul la gură până la aflarea finalului.

„Ai carte, ai parte !” este proverbul pe care adeseori mi l-au spus ca îndemn părinții și bunicii și pe tot parcursul vieții mele, s-a dovedit a fi adevărat. Cartea formează și modelează caractere.

Cartea a constituit, de la apariția ei, un mediu de comunicare între oameni, o cale puternică de transmitere de la un timp la altul, de la o societate la alta, de la un popor la altul, a valorilor culturale și artistice zămislite în fiecare colț de lume. Cartea a fost, este și va fi un liant care menține și dezvoltă relațiile dintre oameni.

Consider că evoluția tehnologiei este foarte bună, dar nu poate înlocui cartea și nici să îi diminueze valoarea. Fiecare își are locul și importanța lui, nu consider că trebuie să concureze.

De la începuturile civilizației oamenii au manifestat o mare râvnă de a învăța, de a se iniția și a pătrunde tainele existenței. Nimeni n-a reușit să facă acest lucru de unul singur, ci a trebuit să preia ceea ce deja știau înaintașii săi. Antichitatea, Evul Mediu și Epoca modernă și-au perfecționat permanent formele de instruire, folosind consecvent cartea. A ajutat la transmiterea cunoștințelor, la păstrarea lor și la îmbunătățire.

În meseria mea de profesor pentru învățământul primar, am grijă să îndrum copiii, de la o vârstă fragedă, să iubească lectura. Mereu găsesc diverse metode și organizez activități variate pentru a îi face să îndrăgească lectura. Vizitele în grup la biblioteca școlii sau la cea din comună, nu lipsesc din activitățile extrașcolare. Îi îndemn mereu să nu ocolească biblioteca. Le recomand să petreacă acolo timp cu prietenii, timp de calitate, mai ales că acum au acolo laptop-uri și acces la internet.

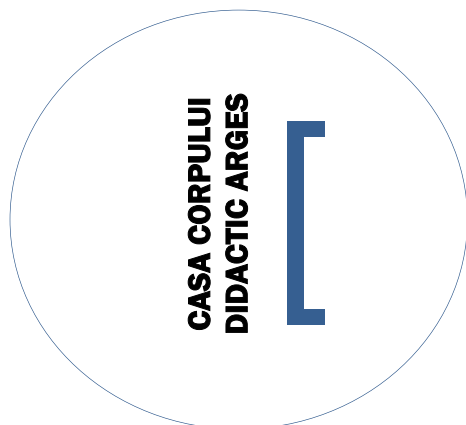
Bibliotecarii sunt mereu deschiși la tot ce este nou, sensibili și ajută la rezolvarea unor probleme, cum ar fi analfabetismul funcțional sau lipsa unor activități care să umple timpul liber. Literatura începe să devină importantă pentru fiecare om încă din copilărie, când curiozitatea și setea de cunoaștere te face să-ți dorești să citești tot felul de cărți pentru copii și povești, trecând, apoi, de la basme, la romane fantastice și apoi la opere literare. Rolul cărților în viața unei persoane este de a servi ca instrument educațional capabil să îi extindă cunoștințele despre lume și despre sine. Cu toate acestea, pentru a te asigura că operele își ating scopul, trebuie să le privești critic. Doar efectuând analize aprofundate ale scrierilor poți înțelege cu adevărat ce a vrut să spună autorul.

Cartea este un izvor de înțelepciune și de frumusețe, un prieten de nădejde care ne va însoți pretutindeni. De la cărțile pentru copii, pe care părinții le citesc copiilor la culcare, până la romanele cele mai vândute și lucrările literare premiate, cărțile joacă un rol crucial în viața unei persoane, îndeplinind nevoia de cunoaștere și divertisment. Rolul cărților în societate nu poate fi niciodată supraestimat, deoarece acestea modelează indivizii și culturile, permițând oamenilor să se dezvolte pe toate planurile.

### BIBLIOGRAFIE:

1. ARIPI, Revista Liceului Tehnologic Vedea, Anul V, nr. 8, Vedea 2021
2. [www.didactic.ro](http://www.didactic.ro)

*Prof. învă. primar Iorga Alina – Mariana, Liceul Tehnologic Vedea*



## LECTURA, HRANA MINȚII

**„Lectura este un bilet de reducere pentru pretutindeni.” - Mary Schmich**

Lectura reprezintă o formă de cunoaștere, dar și de recreere, având multe beneficii. Pe lângă numeroasele lucruri pe care le poți învăța lecturând cărți, articole din ziar, sau chiar reviste, acestea te pot ajuta să te detașezi de stresul cotidian.

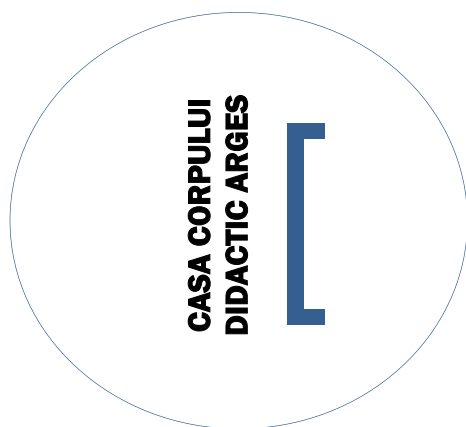
Într-o lume în care tehnologia evoluează din ce în ce mai mult și în care aceasta ne ocupă majoritatea timpului, puțini sunt cei care mai găsesc reculegerea în lectură. Prin intermediul cărților putem să descoperim lumi fantastice noi, care să ne ducă imaginația mai departe, în tărâmurile magice ale personajelor, reușind să ne desprindă de viața plină de stres.

Mintea trebuie constant antrenată și unul dintre cele mai benefice moduri de a ține capacitatea cerebrală activă este lecturatul. Pe lângă faptul că ne menține într-o permanentă cunoaștere, ne ajută să dobândim și informații noi, care cu siguranță sunt benefice.

Lectura ne ajută să cunoaștem diferite culturi ale altor țări și călătorim imaginar prin toate locurile unde nu putem ajunge.

Prin lectură, reușim să ne lărgim orizonturile, să desprindem însușiri noi, care cu siguranță ne vor ajuta pe parcursul vieții. În plus, lectura ar trebui să devină un obicei pentru toată lumea, fiind un hobby foarte sănătos.

*Bibliotecar Sătîrbașa Maria-Carmen, Colegiul Național ”Dinicu Golescu” Câmpulung*



## POEZIA...

O poezie nu trebuie să fie înțeleasă  
așa cum a simțit-o sufletul celui care a scris-o.

Ea se naște în sufletul celui care o caută  
cu mâinile tulburate de întuneric și de dor.

Trebuie să vindece și să bucure  
ca un bandaj care se reinventează  
pentru fiecare tip de rană,

ca o bucurie care sclipește anume  
pentru fiecare suflet.  
Ea trebuie să zboare din privire în privire  
și să ducă departe  
puțin  
din bătaia de inimă care a născut-o.

*de Anca Daniela Lovin, Colegiul Național „Dinicu Golescu”*



## LECTURA – HRANA MINȚII

A citi o operă literară înseamnă a face un spectacol, este de părere Matei Călinescu, în mai multe accepțiuni ale cuvântului. Înseamnă, în primul rând, a juca un rol – rolul cititorului așa cum este „prevăzut” în scenariu. Partitura, ca și indicațiile scenice din majoritatea pieselor, este de obicei schematică, astfel că cititorul trebuie să deducă și să improvizeze, să ghicească și să încerce și până la urmă să-și construiască un rol care să-i dea cât mai multe satisfacții de ordin intelectual și emoțional. În al doilea rând, mai spune criticul, a citi înseamnă a juca în minte rolurile protagoniștilor unei opere de ficțiune – a deveni un fel de *actor*, care trece de la un rol la altul, într-o extinsă interpretare *solo* mentală. Nu în ultimul rând, a citi înseamnă și a executa direcția de scenă mentală, care cuprinde, pe lângă îndrumarea actorilor fictivi, și scenografia, alegerea costumelor, vizualizarea unor detalii expresive ca gesturile, mișcărilor, fizionomiile. Cu alte cuvinte, a citi înseamnă a da voce, articulare și formă limbajului mut al textului, a da sens și viață, în imaginație, paginii tipărite.

Dintr-o altă perspectivă, lectura face posibilă, după cum just notează Alina Pamfil, „dez-depărtarea” (reducerea distanței dintre cititor și „departele” creatorului, apropierea de realitățile și de lumile imaginare ale celui din urmă) și dez-mărginirea (transgresarea de către cititor a cercului strâmt al propriei vieți și îmbogățirea prin participare la și, uneori, prin apropierea experiențelor re-create în operă). Mai mult decât atât, în măsura în care este dublată de reflecție, lectura poate determina transformarea „privirii” cititorului sau, altfel spus, remodelarea viziunii sale despre lume, despre celălalt și despre sine însuși.

Lectura oferă o multitudine de interpretări ale uneia și aceleiași situații, deschide porți spre noi universuri, incită imaginația, sporește creativitatea, ne determină să îmbrăcăm haina personajului bun și să căutăm circumstanțe atenuante celui rău.

Convingerea referitoare la șansa de a transgresa, prin lectură, marginile propriei existențe se găsește și la Umberto Eco, în lucrarea *De ce ne prelungesc cărțile viața*. Autorul consideră că prin lectură se produce acea „îmbogățire” interioară ca urmare a identificării cititorului cu lumile din cărți și, spune acesta, nu realizăm, dar față de un analfabet (sau față de cel care este alfabetizat, dar nu citește), noi suntem bogați prin faptul că am trăit foarte multe vieți, în timp ce el trăiește sau va trăi doar propria viață. Când citim, „ne amintim nu doar de jocurile copilăriei noastre, ci și de cele ale lui Proust, am simțit ceva din înțelepciunea lui Solon, ne-am înfiorat în nopțile cu vânt de pe Sfânta Elena și ne repetăm, odată cu basmul povestit de bunica, basmele povestite de Șeherezada”. Desigur că fiecare cititor se identifică în propriile povești care-i trec prin fața ochilor, devenindu-le hrană pentru minte și suflet. În plus, lectura stă la baza educației unui om, întrucât aceasta are o capacitate uimitoare de a forma personalități. Să nu uităm, nici de funcția



primordială a lecturii, catharsisul, cea a purificării spiritului cu ajutorul artei prin participare intensă la fenomenul artistic.

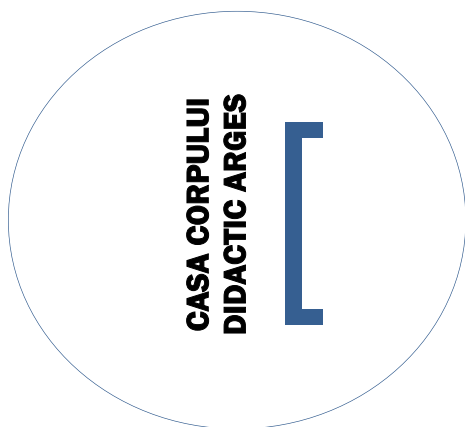
### Bibliografie

Călinescu, Matei, *A citi, a reciti. Către o poetică (re)lecturii*, Ediția a II-a. Trad. de Virgil Stanciu, Editura Polirom, Iași, 2007

Eco Umberto, *De ce ne prelungesc cărțile viața*, în *Pliculețul Minervei*, trad. de M. Șchiopu, Ed. Humanitas, București, 2004.

Pamfil, Alina, *Didactica literaturii. Reorientări*, Editura Art, București, 2016.

*Prof. dr. Adelina Beldugan, Colegiul Național „Dinicu Golescu” Câmpulung*



## CUM ÎNDRUMĂM LECTURA ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR?

Motto: “ Carte frumoasă, cinste cui te-a scris

Încet gândită, gingaș cumpănită,

Ești ca o floare, anume înflorită

În mâinile mele care te-au deschis.” (T. Arghezi)

### Despre carte și importanța lecturii

Cartea este comoară fără preț, în care unii își adună cele mai frumoase gânduri, ca alții să le poată folosi în voie. “Cartea reflectă ca o oglindă lungul șir de secole al vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate. Cartea ne este prieten credincios de nădejde.”

Cartea este învățătorul care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi. Ea îți oferă posibilitatea să te oprești mai multă vreme asupra unui pasaj, să te întorci la altul pe lângă care ai trecut în grabă, dar la care simți nevoia să revii, să meditezi îndelung în timpul lecturii și după ce ai terminat-o, să reiei cartea oricând dorești.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. E un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare

între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj.

Există factori care determină lectura elevilor : particularitățile de vârstă și psihice, preferințele lor, climatul familial, care pot transforma lectura într-o necesitate, *o foame de carte*, o delectare sau nu. Când gustul pentru lectură, cultul pentru carte s-au format din primii ani de școală, aceasta rămâne pentru toată viața o obișnuință utilă.

Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali (familia și școala), o muncă caracterizată prin răbdare, perseverență, continuitate, voință. La vârsta preșcolară, atât familia, cât și grădinița, depun eforturi pentru a influența universul copilăriei prin basme, povești și poezii. Această muncă este situată la nivelul superior, în primele clase ale școlii. Perioada de formare a gustului pentru citit coincide cu cea când se pun bazele acestuia,

cu ciclul I-IV. Elevului mic trebuie să i se trezească curiozitatea și spre alte lecturi, să i se cultive interesul spre cunoaștere.

Lectura necesită nu numai îndrumare, ci și control. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoștințelor elevilor și în fiecare lecție. Lecturile parcurse de elevi date ca teme ( de exemplu, lectura literară a operelor studiate în fragmente), prezintă importanță și din punctul de vedere al tehnicii cititului : exactitate, claritate, nuanțare – necesare pentru întregirea cunoștințelor transmise la clasă.

Studiul lecturii în ciclul primar este grupat în trei forme de realizare :

- 1) texte de citire studiate prin manualele de citire ale fiecărei clase ;
- 2) texte de lectură (intercalate între textele de citire) ;
- 3) lecturi suplimentare extrașcolare prevăzute în lista programei școlare, grupate pentru fiecare clasă de studiu a ciclului primar, pentru a fi citite și cunoscute de elevi.

Lectura în afara clasei are ca scop să dezvolte gustul elevilor pentru citit, să le stimuleze interesul pentru carte, să le satisfacă dorința de a cunoaște viața, oamenii și faptele lor. Lectura contribuie într-o măsură însemnată la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, la formarea unui vocabular activ, bogat și colorat, la dezvoltarea dragostei față de patrie, la educarea sentimentelor estetice. Lectura în afara clasei constituie un important mijloc al întregului proces instructiv-educativ.

În practica școlară se folosesc diverse forme de îndrumare a lecturii în afara clasei. Cele mai importante sunt : expunerea prin povestire, conversația sau dezbateră, activitatea cu cartea prin citirea expresivă a învățătorului, recenzia, lecțiile de popularizare a cărții, metoda demonstrației, excursiile literare, întâlniri cu scriitorii, șezători literare, seri de basme și de poezie, medalionul literar consacrat aniversării unui scriitor, simpozionul literar, concursurile « Cine știe, răspunde ! » pe teme literare, călătoriile imaginare pe hartă, pe temă literară, confecționarea unor albume literare, tabere de creație literară, presa, revistele literare, radioul, televiziunea,etc.

#### Necesitatea îndrumării lecturii suplimentare

Grija deosebită în vederea îndrumării lecturii cade în sarcina învățătorului și a familiei. Părinții trebuie să cunoască lista lecturii suplimentare din programa școlară pentru clasa respectivă, urmărind după graficul și planificarea făcută de învățător cărțile citite pe parcursul unui semestru.

Controlul lecturii unor texte literare recomandate zilnic de părinți și săptămânal de către învățător trebuie să nu fie superficial și neglijat. La clasele I și a II-a, controlul se face oral prin lecții dezbateră la ora de lectură.

Procedeele de efectuare a controlului sunt variate și depind de scopul urmărit imediat.

*Sondajele* făcute în timp dau posibilitatea învățătorului să obțină informații utile. Dacă dorim să constatăm ce citesc elevii noștri la un moment dat, în ce măsură și-au format o anumită concepție despre o carte sau despre un scriitor, formulăm o întrebare la care se poate obține un răspuns precis. De exemplu :

1. Ce cărți ai citit săptămâna sau luna aceasta ?
2. Ce cărți ai citit în ultimul timp ?
3. Care dintre ele ți-a plăcut mai mult?
4. Ce fel de cărți ai dori să citești ?
5. La ce bibliotecă ești înscris ?
6. Câte cărți ai în biblioteca personală ?

Sondajul se poate efectua la începutul anului școlar, stârnind interes și în rândul părinților. Concluziile sondajului trebuie aduse la cunoștință în ședința cu aceștia, dat fiind faptul că mulți dintre părinți tratează problema lecturii copiilor cu mare indiferență.

*Controlul fișelor de cititor de la biblioteca școlii* ne ajută să vedem cât de preocupați sunt elevii pentru lectura recomandată în programa școlară, cât timp păstrează o carte împrumutată precum și încotro se îndreaptă preferințele acestora.

*Convorbirile cu elevii* sunt recomandabile și pentru bibliotecari, cerându-se o singură condiție în cazul acesta : bibliotecarul să aibă tact pedagogic și să fie bine informat asupra cărții pe care o pune în discuție.

Prin *verificarea orală* a lecturilor se dezvoltă vorbirea elevilor și se îmbogățeste vocabularul.

Aspectele prezentate sunt doar sugestii în manifestarea muncii cu cartea, învățătorul având

libertatea totală de a găsi el însuși și altele pentru a dirija elevii în folosirea cărții în mod independent.

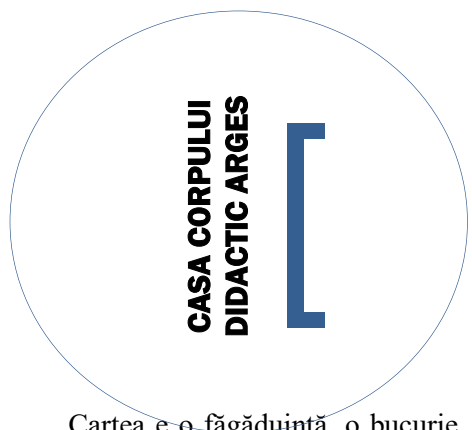
### Bibliografie:

1. Alexandru Gheorghe, *Lecturi literare pentru ciclul primar – îndrumător metodic pentru*

*învățători, părinți și elevi*, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1995

2. *Învățământ primar, volumul I/1991, Culegere metodică destinată cadrelor didactice care predau la clasele I-IV*, București, 1991

*Prof. inv. primar Vlăsceanu Monica, Școala Gimnazială ”Al. Davila” Pitești*



## CARTEA - FĂGĂDUINȚĂ PENTRU SUFLET

Cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflet, un lucru plin de gânduri și frumuseți. Sigur, înaintea scrierii și a scrierilor de cărți a fost cuvântul. Oamenii au adunat toate cuvintele și s-au gândit să le pună în cărți. Fiecare carte exprimă trăirile și sentimente noastre. Mi s-a întâmplat să citesc o carte și să am impresia că acele cuvinte scrise acolo sunt de fapt gândurile mele sau să citesc alta și să mă minunez cum de a putut omul care a scris-o să umble cu atâta măiestrie cu cuvintele, să le împleticească și să le aranjeze în așa fel încât să-mi transmită mesajul care să-mi ungă sufletul. Rândurile care se plimbă în fața mea sunt chiar un leac pentru suflet, o alinare a sufletului. Unele cărți scot la iveală cele mai lăuntrice sentimente ale noastre, cuvintele prin viață și ne dovedesc puterea lor. Sentimentele pot fi exprimate prin cuvinte dar nu oricare dintre ele ci doar acelea ce provin din inimă. Când termin o carte de citit trăiesc totdeauna un sentiment de nostalgie ca și cum m-aș fi despărțit de un prieten bun.

Pentru mine cel mai sigur prieten, și cel mai bun, este cartea pentru că primește și mă acceptă așa cum sunt. Atunci când citesc, exist doar eu și acel pagini care ascund în ele bucuria și lumina. Cartea îmi înaripează sufletul și mă transferă în altă lume, o lume din care, din momentul în care am intrat, nu mai pot ieși. Ea mă încântă cu descoperirile ei și îmi dă ajutor dacă vreau, mă învață să gândesc, să trăiesc și să descopăr nenumăratele taine care se află în prețioasele ei pagini. Dacă sunt întrebate cum se cuvine, cărțile vorbesc despre viața celorlalți oameni, ne șlefuiască mintea cu vorbe înțelepte, ne modelează sufletul cu sentimente moralizatoare.

„Ai carte, ai parte !” este proverbul pe care adeseori mi l-au spus ca îndemn părinții și bunicii și pe tot parcursul vieții mele, s-a dovedit a fi adevărat.

Mihail Sadoveanu spunea : „Cartea ne face să trăim în afara minciunii, nedreptății și prejudecății.

Cartea a constituit, de la apariția ei, un mediu de comunicare între oameni, o cale puternică de transmitere de la un timp la altul, de la o societate la alta, de la un popor la altul, a valorilor culturale și artistice zămislite în fiecare colț de lume. Cartea a fost, este și va fi un liant care menține și dezvoltă relațiile dintre oameni.

Acest obiect, pe care Orientul antic îl păstra sub formă de tăblițe de argilă, grecii și romanii îl desfășurau sub ochii lor, Evul Mediu îl atașa de bănci, noi îl ținem în mână, cartea, are un loc important în exprimarea gândirii și în păstrarea oricărei cunoștințe.

De la începuturile civilizației oamenii au manifestat o mare râvnă de a învăța, de a se iniția și a pătrunde tainele existenței. Nimeni n-a reușit să facă acest lucru de unul singur, ci a trebuit să preia ceea ce deja știau înaintașii săi. Antichitatea, Evul Mediu și Epoca modernă și-au perfecționat permanent formele de instruire, folosind consecvent cartea.

În meseria mea de profesor am grijă să îndrum copiii să iubească acest obiect minunat și să îi învâț că o carte nu trebuie să stea în bibliotecă nedeschisă și prăfuită, ci trebuie să fie deschisă în mintea și sufletul lor și atunci își vor da seama cât este de folositoare cartea. Le spun că orice carte este o comoară de înțelepciune și o mare avuție și că după ce

se vor împrieteni cu cartea își vor da seama că lumea nu le mai este așa de necunoscută. Își vor da seama ce multe știu despre stele, despre soare, despre plante, despre oameni și animale. Și le mai spun că e bine să înveți la tinerețe ca să la bătrânețe să ai învățătură și cultură, căci cartea e o comoară, iar cheia ei este înțelepciunea.

*Prof. învă. primar Morlova Cristina-Maria, Voicu Georgica, Școala Gimnazială "Alexandru Davila" Pitești*



## CITITUL - HRANA PENTRU SUFLET

Chiar nu știu de unde să încep pentru că sunt așa de multe avantajele cititului și majoritatea oamenilor le uita așa de ușor și nu își aduc aminte de ele decât atunci când reușesc să își facă timp să pună mâna pe o carte și să o citească până la capăt. Pe mine cititul mă motivează enorm de mult și mă simt extraordinar de bine după ce termin de citit o carte. Este ca și cum am dobândit ceva nou în mine, mi-am îmbogățit mintea și imaginația cu o lume nouă, am trait ceva nou, o altă experiență pentru mine. Mă simt "diferit"! Oare să fie acest sentiment de lectură așa de plăcut doar în cazul meu când cercetători de la universități prestigioase din întreaga lume au dovedit efectele benefice ale cititului și fizice și psihice? Oare să fie cititul așa de important doar în cazul meu când scriitori mari și oameni învățați de-a lungul timpului au evocat prin citate celebre efectele pozitive ale lecturii pentru capacitățile cognitive cele mai însemnate ale creierului nostru, ale MINTII? MINTEA care este unul dintre cele mai prețioase lucruri pe care le are un om, dacă nu cel mai important.

Faptul că cititul a devenit o activitate foarte rar întâlnită în rândul copiilor și al tinerilor ultimei generații și nu numai este o realitate. S-au scris multe articole pe internet pe tema aceasta și multumesc autorilor pe această cale, numai în mass-media nu găsești așa ceva pentru că dacă citești și te educi prin lectură devii din ce în ce mai greu de manipulat. Cu cât mai mult citești și te educi cu atât devii mai greu de impresionat, de pacalit. Scopul mass-mediei este doar de a promova consumul de media, de programe tv, de publicitate și de reviste de publicitate, de cancan, de

nonvalori. Putine sunt acele programe tv, reviste și publicații din care poți învăța ceva cu adevărat folositor. Să revenim puțin la lipsa cititului din zilele noastre. Cel mai bine am putut observa acest lucru din propria-mi experiență amărușită și nu exagerez. Eu fiind un pasionat al plimbarilor în natură mai ales prin parcuri când timpul este frumos, mai rar am văzut un om cu o carte în mână indiferent de categoria de vârstă. Când zic "citic" mă refer la cărți și nu la ziare și reviste de tot genul.

Intr-o zi stăteam pe o bancă în fața unui bloc din oraș și citeam o carte când vad că trece pe lângă mine o fată tinerică, probabil la liceu, care se uita mirată la mine. O abordez și o întreb dacă îi place să citească la care ea îmi răspunde că da, chiar dacă era oarecum surprinsă că citeam. Și am întrebat-o de ultima carte citită la care după câteva momente de gândire "adancă" mi-a răspuns "Pai știu eu citesc cărți pentru școală." Bun" am zis eu "ce carte citești acum pentru școală?". Și ea mirată probabil de aceste întrebări mi-a răspuns "Tie-ti place să citești cărți????". Oare ce lucru așa de desuet faceam eu? Oare în ce lume trăim? Dar am văzut majoritatea tinerilor și nu numai prin parcuri cu un smartphone în mână, butonând probabil pe facebook sau jucând jocuri cel mai probabil. Diferența dintre a citi o carte și a sta să pierzi vremea pe un smartphone, tabletă sau alt gadget cum se spune acum, este că de la cer la pamânt. Mai ales dacă stăm și ne gândim la ce avem de câștigat ca informație, cunoștințe, satisfacție, sănătate chiar și nu în ultimul rând stima de sine. Voi scrie un articol separat despre consumul de televiziune, internet, jocuri pe calculator, pe telefoane

mobile, de mass-media ca mod pasiv și daunator de petrecere a timpului liber.

“Cartea bună e ca și o conversație cu un om deștept.” spune Lev Tolstoi și după cum stim înmulțirea și aprofundarea cunoștințelor se poate face doar prin citit. Acesta duce la o ameliorare a nivelului de trai, o calitate a vieții superioară ca ne place să recunoaștem sau nu. Oamenii cei mai bine plătiți din lumea asta citesc de la 2 până la 3 ore zilnic iar cei mai prost plătiți nu citesc deloc. Așa spun studiile! Să le credem? Păi să aruncăm o privire în jurul nostru și în lumea largă. “Tinerii din Moldova nu citesc. Concetenii mei (cel puțin 80%) nu au citit sau cumpărat o carte în ultimul an. Potrivit studiilor, 10 la sută dintre moldovenii citesc zilnic, 14 la sută – o dată pe lună sau mai rar, iar restul nu au deschis o carte în ultimele trei luni.” citez alt studiu publicat într-un alt articol. Nu-i de mirare că atunci când pasești în casa unei persoane inteligente sau instarite primul lucru care probabil îți sare în ochi este biblioteca, de fapt mai mult ca sigur. Cu cât biblioteca este mai mare, mai dotată cu atât persoana este mai deșteaptă, cu un nivel de trai mai ridicat. În colțul opus, în casa unei persoane sarace din punct de vedere intelectual și financiar sigur vei găsi un televizor și unul chiar mare poate. Și sunt foarte multe de discutat pe tema asta.

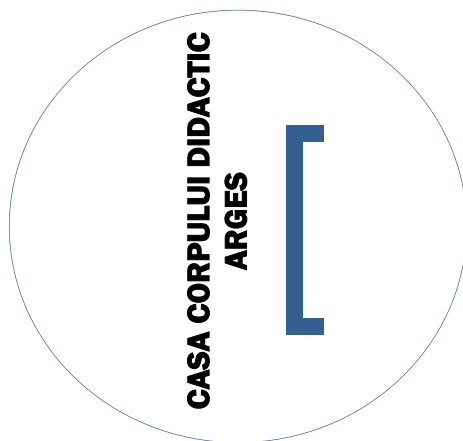
Administrator Cîrstea Nicoleta Georgiana, Școala Gimnazială „Alexandru Davila” Pitești

“Chiar vântul rășfoiește uneori cartea, boule!” spune Grigore Vieru în *Lucrarea în cuvânt* (2001). “Pare că a trecut atât de mult timp de când cultura generală era un lucru cu care te puteai mandri. Astăzi, “generația Facebook” nu mai pune pret pe cărți sau pe documentare, iar acest lucru se vede în statistici: peste 40% din tineri citesc greoi.” spune alt studiu citat. Cititul nu trebuie să fie sexy sau cool ca să citești, dovada că oricum nu mai este în ziua de azi. Dar citind devii alt om. Nu mai este la modă să citești și probabil din cauza asta că țara suntem unde suntem. Cititul face parte din cultură, iar o societate fără cultură este o societate lipsită de viață. Un popor fără cultură este ușor de manipulat cum am mai spus. Sigur îți dorești să trăiești într-o asemenea țară și cu un așa popor? Dacă nu vrei una ca asta IA ATITUDINE. RASPANDESTE MESAJUL. CITEȘTE...

“Cărțile sunt cărașii civilizației. Fără cărți, istoria e mută, literatura nu are glas, știința paralizată, iar gândirea și meditația suspendate.”

**“Lectura este o formă a fericirii. Ultima la care vom renunța.”**

“Să citești nu înseamnă niciodată altceva decât să fizezi un punct ca să nu fii sedus, și ruinat, de incontrollabilă alunecare a lumii.”



## LECTURA – UN MOD DE VIAȚĂ

„Cărțile sunt cărașii civilizației. Fără cărți, istoria e mută, literatura nu are glas, știința paralizată, iar gândirea și meditația suspendate.”- Barbara Tuchman

Într-o lume în care tehnologia evoluează tot mai mult și în care pseudovalorile, este greu să îți mai imaginezi că lectura îți poate oferi experiențe minunate și că te poate purta pe aripile istoriei, ducându-te în trecut, prezent și viitor într-un timp mult mai scurt decât o poate face un calculator.

Cărțile sunt acei prieteni minunați care ar trebuie să ne însoțească zi de zi, în periplul nostru prin această lume. Lectura nu trebuie privită doar ca un simplu hobby, ea este mult mai mult decât atât, este hrană pentru minte și inimă, o adevărată oglindă pentru suflet. Este un adevărat mod de viață și, uneori, o muncă reală, dar care nu implică nici un fel de plictiseală sau corvoadă.



În paginile cărților, descoperim o adevărată reflexie a propriului eu, un alter-ego al nostru, al cititorilor, care ajungem să trăim aventuri intense și să descoperim ideile autorului ca dintr-un puzzle, trecând toate acestea prin filtrul propriei gândiri și a propriei experiențe de viață. Este o întreagă experiență a gândirii în momentul în care parcurgi paginile unei cărți: nu este de ajuns să fii doar cititor, o persoană pasivă, care doar vede derulându-se prin fața sa imagini și scene. Pentru a fi cu adevărat un cititor, trebuie să ajungi să îți crezi propriul spațiu în interiorul acțiunii cărții citite, să poți lua parte la toate chestiunile prezentate, să trăiești alături de personaje, să descoperi noi lumi și noi mentalități. Numai astfel vei ajunge să trăiești adevărata experiență a lecturii, doar astfel vei putea gusta din dulceața poveștii pe care ți-o spune autorul. Trebuie să simți cu tot sufletul ceea ce citești...

În momentul în care lectura ne însoțește pas cu pas și devine mod de viață, ea ajunge să ne ofere o fericire nemărginită și acea doză de plăcere și de mulțumire necesară pentru supraviețuirea în această lume:

**„A căpăta obiceiul de a citi înseamnă a-ți crea un refugiu personal față de toate nenorocirile lumii.”** după cum spunea W. Somerset Maugham

Ea este cea care îl împinge pe om să se descopere, să experimenteze lucruri nebănuite, îl trimite pe marginea prăpastiei pentru a ajunge la adevăratul eu, care, de cele mai multe ori, este tentat să mimeze viața celor din jur sau să stea ascuns, timid, în cel mai îndepărtat colț al nostru. Cuvintele se identifică astfel cu propria ființă și te poartă cu gândul spre lucruri care nu ai fi crezut vreodată că sunt posibile. Te ajută să te dezvolti, să îți identifice personalitatea, să afli cine ești tu cu adevărat și ce anume dorești să faci în această viață.

Lectura este singura care îți dă posibilitatea de a te forma ca individ, dar nu într-o formă dinainte

stabilită, ci într-o formă unică. Ea îți lărgeste orizonturile și te face să înțelegi că poți realiza mult mai multe, îți dă curajul de a lăsa deoparte limitările și de a înfăptui lucruri pe care credeai că nu le vei putea face niciodată. Îți oferă forța interioară de te individualiza și de a înfrunta lumea cu tot ceea ce este în ea. Lectura este un prieten constant, un consilier mereu la îndemână și cel mai răbdător dintre profesori. Ceea ce este impresionant în cazul acesteia este faptul că te ajută ca, imediat ce ai închis o carte, să îți formulezi pentru tine însuși idei, concluzii... Astfel, ea te determină să gândești singur, să ai propriile opinii pe care să le poți susține într-un mod logic, să devii persoană individualizată, care se distinge printre ceilalți datorită puterii cuvântului și a elocvenței vorbitului.

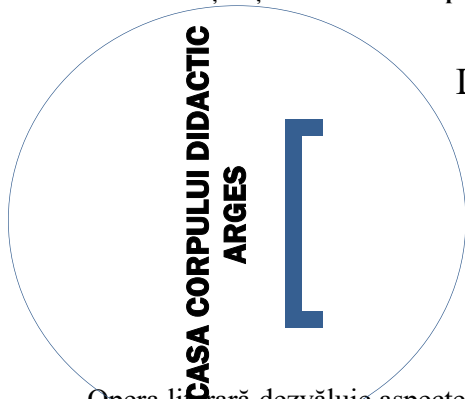
Mai mult decât atât, în cărți vei găsi o adevărată terapie împotriva stresului cotidian, aducătoare de liniște și pace interioară. Descoperind lumi fantastice, ajungi să uiți de mediul înconjurător, transpunându-te într-o cu totul altă realitate. În timp ce citești, noțiunile de timp și de realitate dispar, acestea fiind înlocuite prin ceea ce experimentezi. Te concentrezi la ceea ce citești și, de cele mai multe ori, zgomotele exterioare se estompează sau dispar cu totul.

O carte bună rămâne cea care te face încă să te gândești la ea mult timp după ce ai terminat paginile ei, care încă se citește chiar dacă ai terminat povestea, care îți pătrunde în suflet și rămâne acolo. Ea te ajută să capeți cunoștințe noi, să explorezi posibilități și civilizații. Dr. Seuss spunea:

**„Cu cât citești mai mult, cu atât vei ști mai multe lucruri. Cu cât înveți mai mult, cu atât vei merge în mai multe locuri.”**

**„O carte măreață ar trebui să te lase cu multe experiențe și oarecum epuizat la final. Trăiești nenumărate vieți în timp ce citești.”** (William Styron)

*Contabil Burcea Gheorghita, Scoala Gimnaziala Alexandru Davila*



## LECTURA ÎN DEZVOLTAREA CULTURALĂ A ELEVULUI

Opera literară dezvăluie aspecte ale realității. Ca și știința și ea contribuie la cunoașterea adevărului. Dar metodele ei sunt altele. Ea pleacă de la cazuri singulare, de la personaje și acțiuni individuale prezentându-le în ceea ce e tipic în caracterul lor. Prin arta evocării lor, prin complexitatea stărilor sufletești trăite de personajele povestirii, prin amploarea acțiunii, prin puterea conflictului, prin bogăția de idei ce determină întreaga logică a întâmplării, scriitorul ne dezvăluie în mod veridic un colț de realitate. El se adresează în primul rând emoției cititorului, îl câștigă prin frumusețea imaginilor, prin căldura sentimentelor, prin justetea ideilor ce animă, și lupta eroilor povestirii.

Cartea literară nu poate și nu trebuie să înlocuiască un manual de școală, dar împreună cu manualul, îndeplinește un rol deosebit în educarea copiilor. Cu cât opera literară este mai valoroasă cu atât rolul ei educativ este mai puternic. Dar rolul educativ al operei literare nu este specific numai literaturii pentru copii. Orice carte bine scrisă care evocă cu putere realitatea are o influență educativă asupra cititorului, copil sau matur. Acesta e și rolul operei literare de a contribui la educarea și transformarea omului.

Conținutul educativ al unei opere literare pentru copii constă deci în valoarea ei artistică, puterea de evocare a realității, în procesul de continuă evocare și transformare a acesteia. Opera literară nu poate avea valoare artistică decât în

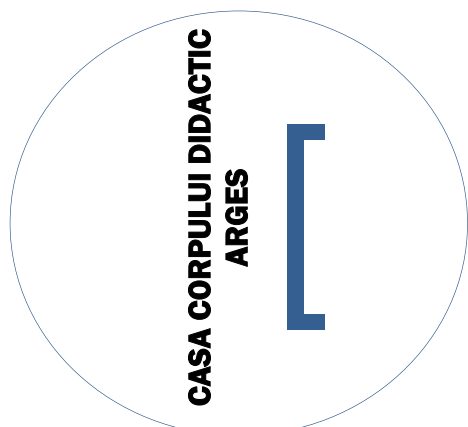
măsura în care dezvăluie veridic realitatea, în măsura în care reușește să emoționeze și să convingă pe cititori de adevărul ideilor pe care le apără. În aceasta constă și rolul ei educativ. Dezvăluindu-ne un crâmpeli de viață, făcându-ne să îl trăim, pune la contribuție cele mai înalte sentimente, lărgeste orizontul nostru de viață. Ea dă cititorului posibilitatea de a se înțelege pe sine însuși, și de a-i înțelege pe ceilalți. Îi descoperă că există bucurie și nu numai a lui, că există tristețe pe care o resimt alții, că există frământare și vise, năzuințe ale tuturor.

Apoi, opera literară răspunde imaginației celei mai bogate. Citind cartea, cititorul parcurge cu mintea spații imense, el depășește încorsetările timpului, ajungând în trecut și viitor.

Oamenii care au o lectură bogată se deosebesc de ceilalți: experiența de viață este mai temeinică, gama sentimentelor pe care le trăiesc este mai variată, posibilitatea de a înțelege bucuriile și suferințele altora este mai mare. Nu odată, fermecați de citirea unei cărți ei au simțit că trăiesc aceleași emoții cu eroii povestirii, au plâns și s-au bucurat odată cu ei.

Când stai de vorbă cu un om care a citit mult, bogăția lui de idei și de imagini te farmecă. Studiile vor forma oameni cultivați și specializați într-un anumit domeniu. Cultura însă înseamnă mult mai mult decât specialitatea limitată și ea se formează numai prin activitatea de cititor neîntreruptă.

*Bibliotecar Tatu Ana-Maria, Școala Gimnazială „Ion Minulescu” Pitești*



## ARTA LECTURII

Când spunem bibliotecar, spunem așa de multe pe care nu le știu alți oameni ci numai munca lui cu cititorul, interesul pentru lectură ce nu vine de la sine, munca ce se caracterizează prin voință, răbdare, perseverență, dragostea pentru copii. Bibliotecarul trebuie să-și facă simțită prezența, să știe să-și dezvăluie tainele, să cunoască bine pe cei ce doresc să devină cititori, să-i ofere fiecăruia cărțile și instrumentele muncii cu cartea, necesare pentru școală și pentru viață, de felul în care sunt îndrumați cititorii-elevi depinzând în mare măsură nu numai pasiunea lor pentru citit, ci mai ales formarea lor ca intelectuali deprinși cu o activitate temeinică și susținută, deci deprinderea elevilor cu tehnica muncii intelectuale și obișnuirea lor cu folosirea tuturor mijloacelor de informare.

Cine iubește cartea, o iubește nu numai pentru conținutul său cât și pentru calitatea înfățișării sale grafice, unde supracopertele își au rolul principal.

Orice operă literară valoroasă contribuie la cunoașterea mai adâncă a vieții. Dar această îmbogățire nu e dată numai de cunoștințele noi care parvin individului ci și de felul în care scriitorul reușește să le prezinte, să îl emoționeze pe cititor.

Opera literară acționează în primul rând asupra inimii cititorului. Acesta, gândind asupra cărții sub înrâurirea puternicelor emoții trăite, ajunge la concluzii privind propria lui viață, propriile acțiuni. De la emoție la gândire, de la gândire la acțiuni voluntare, iată procesul sufletesc pe care îl determină opera literară. Impresiile emotive puternice rămân adânc întipărite în memorie. Ele generează pentru multă vreme gânduri și fapte care contribuie la formarea caracterului cititorului.

Acționând nemijlocit asupra cititorilor, literatura influențează viața sufletească a acestora și contribuie la instruirea lor. Odată cu lărgirea orizontului cultural, literatura contribuie și la însușirea unei limbi mai bogate cu mai multe posibilități de a concretiza gândurile în forme cât mai expresive.

*Prof. Teodorescu Simona, Colegiul Național „Al. Odobescu” Pitești*



## LECTURA - O FRUMOASĂ ȘI ÎNĂLȚĂTOARE ÎNDELETNICIRE

„Așa cum soarele încălzește pământul și dă viață viețuitoarelor, așa cum apa și aerul hrănesc clipă de clipă tot ce crește pe pământ, așa lumina cărții dă viață

oamenilor. Fără această viață, cea interioară, omenirea nu ar putea exista.”

Cărțile sunt o sursă de informații care dezvoltă imaginația și creativitatea, atât de importante, în special,

la adolescenți. „Citește. Numai citind creierul tău va deveni un laborator nesfârșit de idei și imagini”(Mihai Eminescu).

Lectura în viața elevilor este primordială pentru că îl formează așa cum nimic altceva nu cred că reușește. Dar tot mai puțini dintre aceștia citesc lectură particulară în timpul lor liber. Unii din lipsa timpului, alora pentru că nu le place această activitate, iar alții sunt atrași de calculator și nu de cărți. Dacă un tânăr nu citește este în primul rând din vina părinților. Copiii trebuie învățați de mici cu acest obicei. Uneori chiar obligați. Pentru că un copil neîndrumat, foarte rar va face o astfel de activitate din proprie inițiativă, de aceea este bine să le insuflăm, de mici, copiilor noștri iubirea pentru lectură.

Un copil neîndrumat de părinți foarte târziu își va cunoaște vocația și pasiunea pentru citit, de aceea, ca bibliotecari trebuie să facem tot ce ne stă în putință pentru a călăuzi copilul către activități care să îl formeze frumos ca om. Dacă sportul și dansul mențin sănătatea fizică și îl disciplinează, lectura are multe alte beneficii. Poate că mulți nu știu cât de mult bine face să citești măcar o oră din zi, atât pentru psihic, cât și pentru suflet.

Cititul este cea mai frumoasă și înălțătoare îndeletnicire, care poate transforma total un om. Adevărat, în bine sau în rău, depinde de ce citești și cum folosești informațiile pe care le asimilezi, dar per total, cartea nu aduce decât lucruri bune și frumoase.

Cititul este un mod de relaxare. Nimic nu este mai plăcut decât să te lași cuprins de o altă realitate și să uiți de griji, pentru că atunci când citim găsim echilibrul dintre lumea noastră interioară și cea din jur.

Iată, pe scurt, câteva din multitudinea de beneficii pe care lectura le aduce elevilor:

- Cititul îmbogățește vocabularul. Există elevi care au dificultăți în exprimare și nu cunosc sensul multor cuvinte. Lectura îi ajută să se exprime, îi învață cuvinte, sensuri și informații noi.
- Lectura lărgeste orizonturile. Atunci când citești mai multe cărți, afli lucruri nebănuite, lucruri pe care ai vrea să le trăiești, întâmplări și locuri pe care ai vrea să le cunoști. Și astfel, intervine ambiția și dorința de a reuși în viață. Înveți să

privești lucrurile din mai multe unghiuri și astfel dispare închistarea.

- Cititul face bine sufletului și psihicului. Lectura unei cărți aduce liniște interioară, aduce odihnă, deconectarea de la gândurile de zi cu zi și în plus de asta este o terapie pentru cel care citește. Dacă acesta suferă, cititul îl va ajuta să se sustragă de la zbuciumul său, va descoperi noi posibilități. Pentru că eliberându – și creierul de stres, va găsi soluții. Cititul vindecă. Cartea înseamnă relaxare și plăcere.
- Lectura îmbogățește cultura generală. Foarte mulți dintre cei care citesc au o cultură generală demnă de invidiat. Școala nu reușește să acopere tot ceea ce noi ar trebui să știm, ea nu va putea să ne aducă la cunoștință tot, de aceea este esențial să citim cărți. Întotdeauna autodidacții sunt de cele mai multe ori mult mai deștepti decât cei care au mers pe un singur fir al educației. Citește orice, este bine să știi din toate câte ceva.
- Lectura rămâne cea mai eficientă și plăcută formă de a ne menține la nivel ridicat capacitățile mentale, cum ar fi puterea de concentrare, atenția, memoria și imaginația, care pe măsură ce nu le mai folosești își scad performanțele, după încheierea perioadei de școlarizare.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându – se ecoul capacităților de gândire și limbaj și rămâne O FRUMOASĂ ȘI ÎNĂLȚĂTOARE ÎNDELETNICIRE.

#### **Bibliografie:**

- POPESCU, Dan, Lectura elevilor, E.D.P., București, 1983.
- OSOIANU, V., Studii reprezentative privind importanța lecturii, 2020.
- <https://academiaabc.ro> – Rolul lecturii în viața școlarului.
- [https:// ro. scribd.com](https://ro.scribd.com) – Importanța lecturii în viață.


 CASA CORPULUI  
DIDACTIC  
ARGEȘ

## CARTEA – IZVOR NESECAT DE INFORMAȚII PENTRU ORICE VÂRSTĂ



„*Lucrul cu cartea este de neînlocuit pe parcursul școlarizării. Este necesar să-l apropiem pe copil, în mod conștient de universul cărții. El trebuie să simtă bucuria lecturii, fiecare carte fiind „o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți”.*

(Mihail

Sadoveanu).

Nevoile umane din primele clipe ale vieții sunt hrana, căldura, protecția, afecțiunea, lumina. Vorbele blânde ale mamei deschid căi nevăzute ale comunicării, care îmbracă forma gânguritului stângaci al bebelușului. Urmează primii pași prin casă, primii pași în viața de școlar. De la acest prag se intră în fascinanta lume a cărților. Ele vor deveni mijloace de joacă prin activitatea de colorat, vor fi răsfoite pentru frumusețea imaginilor despre lucruri minunate. Din ele vor fi citite copiilor poezii, povești, basme. Copilul va îndrăgi cărțile pentru că-i vor rezolva curiozități și-l vor amuza, îl vor capta cu faptele expuse. Crescând, va avea mai multe întrebări, va cauta răspunsuri, interesul cunoașterii și imaginația vor înregistra ritmuri galopante. Va observa că părinții au tot felul de preocupări importante, iar el trebuie să învețe să se descurce și singur, pentru a pătrunde în captivanta lume a cărților!

„*Libertatea de a citi, de a primi o educație, de a avea acces la alte culturi îndepărtate și noi descoperiri este un drept fundamental”.* (Irina Bokova).

Cea mai mare parte a cunoștințelor noastre provine din cărți. Nu există astăzi domeniu de activitate care să nu solicite oamenii la un efort de îmbogățire și îmbogățire a cunoștințelor, tehnice, profesionale, ceea ce se înfăptuiește prin instrucție. Dar baza instrucției o constituie *cartea*. Acumularea de cunoștințe prin cercetarea cărților presupune priceperea de a le decodifica, de a le descifra, cu alte cuvinte de a le citi.

Relația omului cu cartea are o istorie îndelungată. Lectura a fost, este și va rămâne o activitate de îmbelșugare cognitivă și spirituală specifică cititorului,

care va aprecia pe deplin un text

literar, când va renunța pentru o clipă la prejudecățile sale culturale, la diversele probleme subiective în favoarea explorării lumii interioare a celui care scrie sau a celui despre care se scrie. Lectura nefiind un act gratuit, produce îmbogățirea sinelui cu o nouă cunoaștere, cu o modalitate nouă de receptare a lumii interioare și exterioare. Cititul este o hrană care te metamorfozează și scoate din tine tot ceea ce te reprezintă. Un lucru important este și calitatea cărților de a nu face zgomot, în schimb, îndemnându-te cu tainic cântec de sirenă, să le răsfoiești, să le redeschizi, produc seisme culturale și științifice, dând naștere unor neașteptate vibrații spirituale. Fără îndoială, cărțile rămân personajele principale ale universului nostrum cultural, continuând să modeleze mentalități și să-și manifeste eficiența, contribuind la îndestularea culturală a umanității.

Dezvoltarea impetuoasă a științei și tehnicii contemporane este rodul creativității lui *homo libri*, a omului stăpân pe *Galaxia Gutenberg*, domeniul cunoașterii aplicate, prin care omul intră în faza tehnologică a progresului. În ultimii ani, tehnologia a remodelat modul de petrecere a timpului liber, a reorientat atenția către mediul on-line, către televiziune sau către presa scrisă. Astfel, în special tinerii și mai ales copiii au fost îndepărtați de minunata lume a cărților. Toate aceste povești au fost date uitării și elevii au pierdut obiceiul de a citi.

Având permanent ca obiectiv dezvoltarea fizică și psihică a copilului, pe care nu trebuie să-l considerăm un simplu „sac” de cunoștințe, ci un factor activ și creator în procesul propriu de învățare și formare, educatorul și părintele trebuie să știe că „*tot ce e mai frumos este, mai presus de orice, rezultatul unui calcul exact*” (Charles Baudlaire). Este o realitate astăzi că mijloacele de comunicare în masă pot exercita o mare influență negativă, pot ajuta la o involuție a principiilor, a



normelor de viață, în general a civilizației, pot frâna procesul intelectual și cultural al omului sau a unei societăți. Pentru realizarea justă a organizării și îndrumării lecturii elevilor se impune o colaborare strânsă între școală și familie. Este necesar să se ia în discuție problema lecturii elevilor și să se scoată în evidență imensul ei rol în formarea personalității copilului, să se dea îndrumări despre ce și cum trebuie să citească copiii, spre a-i ajuta să înțeleagă ceea ce citesc și a le dezvolta interesul pentru lectură.

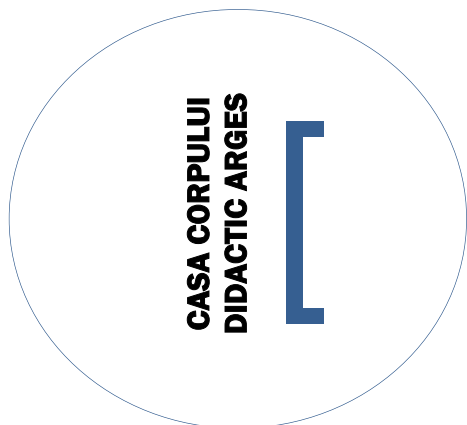
Lectura cărților este un *proces complex*, care se însușește treptat, într-o perioadă de timp relativ îndelungată, începând cu primele săptămâni ale perioadei de școlarizare, când se învață literele alfabetului și

continuând apoi cu exersarea deprinderilor de a citi curent, corect, conștient și expresiv. Privit în sine, *actul lecturii* este o operație psiho-fiziologică, care constă în transpoziția simultană a unor semne din registrul vizual, imprimate într-o pagină, în semnificații mintale. Se consideră pe deplin formată deprinderea de a citi, când transpoziția se realizează în tăcere.

#### Bibliografie:

1. Constantin Cucos - Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006;
2. Constantin Parfene - Compozițiile în școală, E.D.P. București, 1980;
3. Aurica Pulbere, Adriana Kacso - Învățământul primar, Editura Miniped, București, 2003.

*Prof. documentarist Neagoe Mihaela Corina, Școala Gimnazială "Ion Minulescu" Pitești*



## READ. ENHANCE YOUR EDUCATION

*„Read! By always reading, your brain will become a laboratory of ideas and images, out of which you will draw the meaning and philosophy of life.”*  
(Mihai Eminescu)

Children live in a world where they lack active and real communication, and, therefore, they tend to look for models in their immediate reality. It is a well known fact that due to unlimited access to social media, their so called models are actually people they know very little about and they think they resonate with them, simply because their content is ready to use and seems to be similar to their own experiences. What they don't realize, is that by copying these types of behaviour, they are actually missing out on real experiences that would add value to their overall life. These types of copying are easily seen in their approach to school life and educational performance, which is most of the times superficial and translatable into low grades and difficulties in learning and retaining information. On the other hand, students who are encouraged to spend part of their free time enjoying a book, are the ones who score

higher grades in their exams and are able to organize the information they study so that it can be retain over long periods of time.

Reading is an activity which can be instilled in children's habits even from early ages, when parents choose to read bedtime stories and later on share this activity when they are old enough to read on their own. The love for reading is formed by personal example at home, and parents need to be aware of their children's preferences and help them choose quality books that are suitable for their emotional development, until they are able to do that themselves. It is with the help of this activity that children are able to enrich their vocabulary, organize ideas and formulate opinions of their own in a given situation later on throughout their school years. Children who have the habit of reading are easily seen in school and their performance in language classes are notably better than their colleagues' who do not share the same type of pastime activity.

When reading for pleasure, students benefit from behavioral development, by broadening their horizon and enriching their general knowledge. Stories fascinate children, and have the ability of transporting them into

that magical reality where everything is possible and they have the liberty of expressing their emotions in a way that they probably aren't always able to do in real world. It can be a means of escaping reality, when it is too overwhelming or uncomfortable, and it provides a great way of coping with emotions when children are in a stressful situation at school or in their group of friends. Through the themes and subjects they approach, books can offer students tools and means for understanding different life situations, they can find solutions to an inner or outer conflict or fears that may generate insecurities. The heroes in the stories can be the models they lack in real world and they can help illustrate what honesty, truth, bravery and faith really are, by following their devotion towards other characters and the relationships they develop towards them.

Throughout their schooling years, it is important that educators instill this love for reading in students and direct them towards enjoying books not only for using them in the classes, but for learning outside the classroom. When a student takes part in volunteering activities, for example, in debates, group and team work, community events, they will learn by doing and actively participating in activities that will help shape behaviours later on in life. Besides these extracurricular methods, designed to complete the teaching done in the classroom, reading is the activity that successfully comes to fulfill this tactfully penciled trajectory by the educator. There are numerous cases when students having communication deficiencies or students having behaviours incompatible with the educational outcome, have managed to find their voice and courage to express themselves, understand and correct or successfully integrate in the school environment. It is a well known fact that in children psychology and beyond, works with different motivational stories, which present models meant to correct and guide a given type of problematic behaviour. These types of readings can be chosen by the educator in

order to motivate and uphold the student in a wandering time of their life.

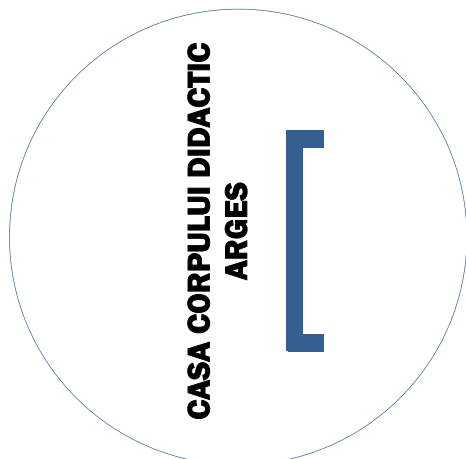
Once the first stage is completed, that of having completed the first reading, the student's appetite for reading will meet a constructive and positive growth, at the same time. The student will build and enrich their vocabulary, the means of relating to other people will be improved and become beneficial to the parties involved in the educational process. When reading for pleasure, children come to make new connections, using the information they already have or gaining new insights, thus having a richer global understanding of the events around them and the world in general, they come to build greater ambitions for their future and therefore, have higher opportunities to succeed in life.

By reading, students will enrich their imagination and creativity, two fundamental weapons they need in the society they are preparing to become members of, by spending each year in school building this power to create and change rules and barriers in anything they may undertake. The teacher, therefore, has this not always simple mission of leading the way and opening new opportunities for the students, by directing them towards finding the meaning of their existence and encouraging them to experience life in their own terms. All this involving in the reading activity considerably diminishes the risk of dropping school and maintains the students' interest in actively participating in the educational process.

#### **Bibliography:**

- **BRADEA, Livia-Otilia**, 2000, *Integrarea limbilor străine în educație și instrucție*, Cluj-Napoca: Editura NAPOCA STAR
- **GAGEA, Adriana ; POPESCU, Virgil**. *Contribuții la Istoria Culturii Românești. Cartea și biblioteca: Bibliografie Dan Simionescu*. București : s.n., 1990. 48 p. III 29.779

*Prof. Radu Nicoleta Simona, Școala Gimnazială „Alexandru Davila” Pitești*



## CARTEA, PRIETENA MEA

O bună prietenă a mea este cartea. De când am descoperit-o, s-a dovedit a fi o prietenă credincioasă, răbdătoare, care are întotdeauna timp pentru mine. Asemenea unui profesor, cartea a avut grijă să mă învețe, să mă povățuiască, să se ocupe de educația mea. Ea ne ajută să înțelegem și să pătrundem în tainele lumii, a universului. În filele ei putem descoperi sfaturi, putem culege înțelepciune, ne putem ”adăposti” de gurile rele.

Unii sunt de părere că cea mai mare invenție a omenirii este roata, alții că ar fi curentul electric, alții că ar fi telefonul sau altă „născocire” a inteligenței umane. Dar pentru mine, scrisul este cel puțin la fel de important ca ele. Nu-mi pot închipui o lume fără scris, o lume fără posibilitatea de a-ți fixa pe ceva vorbele, ideile sau simple date tehnice. Nimic nu s-ar păstra și s-ar transmite mai departe atât de bine cum se face prin scris. Oricât de importantă ar fi roata, fără scris am fi condamnați să o reinventăm mereu și mereu. Astfel au luat naștere cărțile, care sunt adevărate „portaluri” către alte lumi. Doar 31 de litere, câte are alfabetul român, ordonate pentru a forma cuvinte, te pot duce în mii și mii de lumi.

Învățământul public obligatoriu și gratuit a oferit tuturor șansa de a învăța să scrie și să citească. Astfel că, pentru cei mai mulți dintre noi, descifrarea grupurilor de litere de pe foi, ecrane sau alte suporturi, nu mai reprezintă un mister. Cu toate acestea, unii se feresc de cărți. Bibliotecile sunt pline de „lumi” care așteaptă să fie descoperite, chiar și în case există rafturi pline de cărți, dar noile generații nu sunt deloc curioase să afle ce se ascunde sub praful care le acoperă. Nu generalizez, am întâlnit personal copii care iubesc cărțile, dar experiența mea de viață mi-a arătat că lectura a cam pierdut „bătălia” cu distracțiile tehnologiei moderne. Da, a cam pierdut bătălia cu televizorul, cu internetul, cu jocurile video. Chiar și atunci când sunt obligați să citească, unii preferă „metode alternative”, așa cum sunt ecranizările, fără să știe că nici o ecranizare nu poate fi mai frumoasă decât aceea pe care ți-o face propria imaginație când citești.

Ne „hrănim” din cărți bune, ne formăm caracterul citind sfaturi de viață directe sau indirecte. De multe ori nici nu realizăm impactul pe care-l au asupra noastră niște cuvinte scrise. Nu-l realizăm, dar el există. Cititul ne va dezvolta imaginația, iar imaginația este mai importantă decât cunoștințele.

Cartea ne face să fim mai buni, ne ajută să trecem mai ușor peste greutățile vieții. Cărțile ne oferă modele de conduită, ne dezvoltă simțul critic, ne informează, ne îmbogățește cultura. Din cărți vom citi legende, povestiri istorice, poezii, vom afla lucruri minunate despre personalități marcante ale poporului nostru, univers, planetă, alte popoare, tradiții, obiceiuri, grădinarit, gătit, etc. Lucrul cu cartea este de neînlocuit pe parcursul școlarizării. Este necesar să-l apropiem pe copil, în mod conștient de universul cărții. El trebuie să simtă bucuria lecturii, fiecare carte fiind ”o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți”, cum bine a spus Mihail Sadoveanu. Un cititor interesat să pătrundă în sensul fiecărui cuvânt, al fiecărei fraze, nu trece mai departe când dă peste pasaje pe care nu le-a înțeles. El caută în dicționare, enciclopedii sau consultă pe alții în legătură cu sensul cuvintelor necunoscute, și numai după ce le-a înțeles, merge mai departe. În timpul lecturii, cititorul gândește fără întrerupere, își amintește ceea ce a învățat până atunci, compară vechile cunoștințe cu cele asimilate acum, descoperă ceea ce este comun și ceea ce este propriu numai textului nou, sintetizează ceea ce citește, judecă valoarea lucrării parcurse, calitățile ei, apreciază în ce măsură i-a plăcut, l-a emoționat sau nu i-a plăcut, l-a indispus, plictisit, revoltat.

Carte reprezintă cel mai complex depozit al inteligenței omeniești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilități, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit. O carte o citești când vrei, cum vrei și ori de câte ori vrei. Cartea este atât de înțelegătoare, încât atunci când n-ai înțeles-o nu se supără, nu jighește, te așteaptă să revii.

*prof. Niță-Dobrin Iulia, Școala Gimnazială ”Alexandru Davila” Pitești*

CASA CORPULUI DIDACTIC  
ARGEȘ

## "CITIM ÎMPREUNĂ!" PROIECT CE STIMULEAZĂ LECTURA ÎN RÂNDUL ELEVILOR

Din ce în ce mai mulți elevi din ziua de astăzi sunt atrași de noile tehnologii, iar marea provocare pentru noi, cadrele didactice este de a-i ajuta, de a-i determina să citească o carte, să descopere, de fapt, plăcerea de a citi.

Marcarea unor evenimente, precum ZICI (Ziua Internațională a Cititului Împreună), Ziua Internațională a Cărții, realizarea unui club de lectură sau a unor ateliere de lectură pot fi un prilej foarte bun de a-i ghida către "tărâmul" minunat al cărților.

În cadrul unor astfel de evenimente, clasele a II-a D și a II-a E de la Școala Gimnazială "Alexandru Davila" din Pitești au încercat să transforme sala de clasă într-o "insulă" de lectură pentru copii. Pe lângă faptul că am derulat sesiuni săptămânale de lectură, elevii au întocmit fișe de lectură în vederea reținerii unor date mai importante privind acțiunea, personajele, impresiile, au realizat în viziune proprie coperta unor cărți sau a unei povești citite, au dramatizat fragmentele care le-au plăcut.

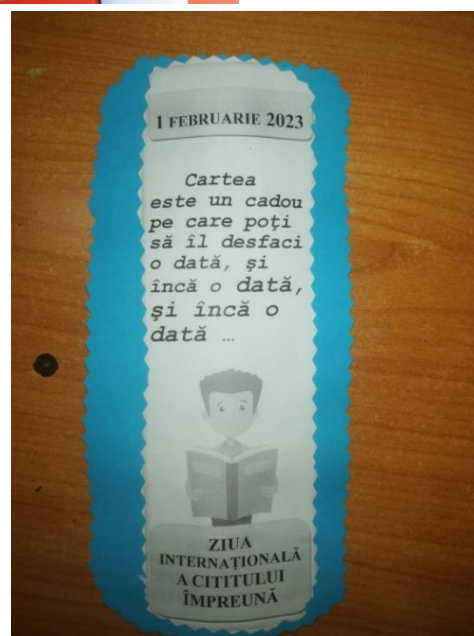
Toate acestea, în timp, nu numai că au dus la creșterea numărului de copii care au descoperit cât de interesante pot fi cărțile, dar i-a ajutat să își dezvolte atenția, vocabularul, imaginația și, mai ales, motivația pentru învățare.







În cadrul atelierelor de lucru și a clubului de lectură am realizat semne de carte.





Cititul s-a dovedit a fi o modalitate eficientă de a dobândi noi cunoștințe, de a ne dezvolta imaginația și creativitatea, de a îmbunătăți vocabularul și de a dezvolta abilitățile de comunicare și de gândire critică. În plus, este dovedit științific că actul cititului poate a îmbunătăți sănătatea mentală, reducând stresul și creșterea empatiei.

Pentru a ne a îmbunătăți abilitățile de lectură, putem citi o varietate de materiale, inclusiv cărți, reviste, ziare și articole online. Este important să ne asigurăm că citim texte cu un grad adecvat de dificultate și să acordăm atenție contextului, structurii și cuvintelor cheie. Pentru a a îmbunătăți experiența de citit, putem găsi un loc liniștit și confortabil pentru a citi, să ne organizăm timpul pentru a face cititul o prioritate și să găsim subiecte care ne interesează și ne motivează să citim.

Cititul poate oferi copiilor oportunitatea de identifica mijloacele adecvate pentru a studia, pentru a descoperi, pentru a menține viu interesul pentru cunoaștere, ceea ce este esențial în viață.

*Prof. Tudorache Florentina, Școala Gimnazială "Alexandru Davila" Pitești  
Prof. Olteanu Loredana, Școala Gimnazială "Alexandru Davila" Pitești*



## LECTURA, O POVESTE DE PLĂCERE

Cartea reprezintă dorința de cunoaștere, pasiune, visare, hrană pentru suflet și minte, povetea minții. Criticul și istoricul literar francez Emile Faguet definea cartea ca fiind "o mică mobilă a minții noastre, motorul spiritului, unelta care vin în ajutorul lenei de-a gândi, a insuficienței noastre, cum și a bucuriilor sufletului".

Cartea, ca obiect cultural, începe să-și piardă importanța și impactul asupra noii generații din cauza noilor alternative aparent mult mai atractive și, în orice caz, mult mai comode, care tind să capete atenția celor dispuși să facă un effort mult mai redus și să ajungă mai rapid la un rezultat. Tendința înlocuirii lecturii cu petrecerea timpului în fața televizorului sau a calculatorului este explicabilă prin noul stil de viață în care mass-media și internetul acaparează, oferind o multitudine de informații facile și persuasive, dar care nu presupun o reflecție personal, un effort intelectual sau o pregătire anterioară.

Ne îndreptăm spre o civilizație a văzului, spre o civilizație a imaginii. Secole de-a rândul, scriitorii de marcă s-au străduit să cizeleze cuvântul, să-l facă să comunice o bogăție de gânduri și sentimente, iar astăzi totul se reduce mai ales la semen, la simboluri, la

imagini. Abordarea lecturii unei cărți tipărite poate fi neatractivă, poate fi ceva banal, gândind din perspectiva noii generații născute în era digital, care folosește cu dexteritate mijloacele IT. De aceea, lectura cărților în format electronic (e-books) este mai interesantă și mai potrivită pentru preocupările adolescenților.

Chiar dacă mai sunt copii și tineri care iubesc lectura, cei mai mulți își caută informațiile pe internet, pentru a câștiga timp; în prezent doar elevii pasionați de lectură mai cumpără cărți ori merg la bibliotecă pentru a le împrumuta.

Specialiștii sunt convingși că "dacă o carte nu e trendy, elevul nu o citește". Potrivit unor statistice ce vizează rolul lecturii în viața elevilor, 20,25% dintre ei o consideră o pasiune, 12,65% - o obligație, 43,03% - un mod de a te instrui, 16,45% - un mod de a-ți petrece timpul liber și 7,59% - un mod de a uita de problemele zilnice.

**Lectura de plăcere** – este situația ideală și perfectă, fără recompense material, o poveste despre puterea cuvintelor de a crea lumi, o călătorie pe care o faci cu bucurie și pe care o împărtășești cu mare drag apropiaților.

**Lectura obligatorie**– reprezintă modalitatea prin care, constrâns fiind, reușești să cunoști anumite texte, fără a-ți asuma vădit rolul de cititor. Termenul *obligatoriu* este perceput ca având o conotație negativă, restrictive, instalând un mod de gândire dirijat și mai puțin asumat, aflat într-o oarecare antiteză cu idea de lectură. Tocmai de aceea lecturile au devenit *recomandate* pentru a ști mai mult, pentru îmbogățirea orizontului cultural, pentru dezvoltarea personală, dar și pentru a face față provocărilor societății actuale.

Profesorii sunt în permanență preocupați să găsească noi modalități prin care lectura să redevină o preocupare constantă a elevilor, pentru ca și lectura recomandată să se bucure de plăcerea unui cititor în curs de a deveni pasionat. Prin urmare, stimularea creativității și a talentului elevilor prin promovarea creațiilor proprii, propunerea unor proiecte tematice sau studii de caz, întâlniri cu scriitorii, dezbateri pe teme literare, vizionarea unor filme și discutarea lor în paralel cu textul literar, dramatizările unor texte, activitățile interactive de genul cercurilor de lectură, dar și concursurile pe teme literare sunt doar câteva dintre activitățile ce se pot desfășura în școală și în afara ei, care au drept scop sensibilizarea elevilor în vederea transformării *lecturii obligatorii* în *lectură de plăcere*.

Lectura obligatorie, pentru școală, este văzută ca o datorie, fără plăcerea de a citi. De cele mai multe ori lectura merge greu și cărțile rămân uneori neterminate, deoarece realitatea despre care citește adolescentul nu corespunde realității trăite de el. Deci, cititorul contemporan este mai interesat, ca lectură, de ceea ce este actual, de scriitorii și operele *la modă*, de ceea ce are legătură cu el, cu modul lui de a fi și de a gândi, ceea ce poate face el.

Nicolae Balotă afirmă că "un om al cărții nu se poate împiedica să nu savureze cartea nu numai ca pe un instrument care îi permite accesul într-o lume a cuvântului, a ideilor, a ficțiunilor, a simțirii mijlocite, ci și nemijlocit, în sine." Deci, dacă cineva încă mai citește înseamnă că lectura îl conduce spre cunoaștere și autocunoaștere în același timp.

Atunci când începe o carte, orice lector are niște așteptări de la text : să aibă sens sau să fie coerent, să transmit un mesaj sau cel puțin să-l stimuleze pe cititor să reflecteze la unele teme serioase, să aibă chiar de la început o anumită transparență, să ofere mijloace interne pentru depășirea dificultăților și problemelor cu care se confruntă cititorul, să fie lecturat cu o viteză mai mult sau mai puțin constantă.

Cititorul grăbit, superficial, va găsi diverse motive pentru a nu duce lectura până la capăt: că textul nu are sens, că nu îl stimulează, că necesită prea mult timp, că nu este transparent, că e greu de citit, în vreme ce el, cititorul pasionat, se va apleca asupra lecturii de dragul ei, de plăcere, lăsând pe seama specialiștilor teoretizarea acesteia, fără modele de interpretare, cu riscul de a rămâne la nivelul de lectură inocentă.

Din punct de vedere practice, cea mai simplă definiție a lecturii bune ( literare) pare să fie și cea mai hedonistă. Lectura bună este aceea care produce maximum de plăcere – un maximum de plăcere care să-l mulțumească pe cititor. Este foarte important să se rezecească interesul pentru lectură, rămânând ca mai apoi acesta să se transforme în pasiune.

*Viciul lecturii*, dependența de cuvântul scris, de cufundare în lumea ideilor prin intermediul cărții ar fi de dorit să nu mai rămână doar apanajul unora. Este de la sine înțeles că viața noastră mai cuprinde și alte lucruri, nu doar povești pe care să le citim. Nu suntem numai povești, însă fără povești, fără posibilitatea de a scrie și citi povestea vieții, nu însemnăm nimic, sau însemnăm foarte puțin. Se spune că Arta este o provocare pentru timpul care ne ia și ne macină, că piramidele de la Gizeh sunt chemări ale eternității, ca versurile lui Rimbaud sau ca bolta Capelei Sixtine.

Bibliografie:

1. Balotă, Nicolae, *Arta lecturii*, Editura Cartea Românească, București, 1978.
2. Vlad Ion, *În labirintul lecturii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999.
3. Zusak Markus, *Hoțul de cărți*, Editura Rao, București, 2014

*Prof. inv. primar Din Luiza Elena, Școala Gimnazială "Vintilă Brătianu" Ștefănești*



## IMPORTANȚA LECTURII SUPLIMENTARE ÎN VIAȚA COPIILOR

Cartea este o comoară fără de preț, în care unii își adună cele mai frumoase gânduri, ca alții să le poată folosi în voie. Cartea reflectă ca o oglindă lungul șir secole ale vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate. Cartea ne este prieten credincios de nădejde. O carte te trimite la alte cărți și toate împreună formează baza trainică a culturii noastre. Toate celelalte mijloace de răspândire a cunoștințelor rămân subordonate cărții și subordonate vor rămâne oricât de mult se vor înmulți și perfecționa procedeele lor tehnice.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. E un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Există factori care determină lectura elevilor: particularitățile de vârstă și psihice, preferințele lor, climatul familial, care pot transforma lectura într-o necesitate, o foame de carte, o delectare sau nu. Când gustul pentru lectură, cultul pentru carte s-au format din primii ani de școală, aceasta rămâne pentru toată viața o obișnuință utilă. Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali (familia și școala), o muncă caracterizată prin răbdare, perseverență, continuitate, voință. La vârsta preșcolară, atât familia, cât și grădinița, depun eforturi pentru a influența universul copilăriei prin basme, povești și poezii. Această muncă este situată la nivelul superior, în primele clase ale școlii. Perioada de formare a gustului pentru citit coincide cu cea când se pun bazele acestuia, cu ciclul I-IV. Lectura necesită nu numai îndrumare, ci și control. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoștințelor elevilor și în fiecare lecție. Lecturile parcurse de elevi date ca teme (de exemplu, lectura literară a operelor studiate în fragmente), prezintă importanță și din punctul de vedere al tehnicii cititului: exactitate, claritate, nuanțare – necesare pentru întregirea cunoștințelor transmise la clasă. Studiul lecturii în ciclul

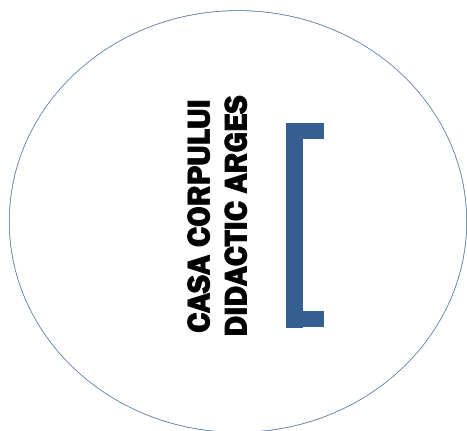
primar este grupat în trei forme de realizare: texte de citire studiate prin manualele de citire ale fiecărei clase; texte de lectură (intercalate între textele de citire); lecturi suplimentare extrașcolare prevăzute în lista programei școlare, grupate pentru fiecare clasă de studiu a ciclului primar, pentru a fi citite și cunoscute de elevi. Lectura în afara clasei are ca scop să dezvolte gustul elevilor pentru citit, să le stimuleze interesul pentru carte, să le satisfacă dorința de a cunoaște viața, oamenii și faptele lor. Lectura contribuie într-o măsură însemnată la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, la formarea unui vocabular activ, bogat și colorat, la dezvoltarea dragostei față de patrie, la educarea sentimentelor estetice. În practica școlară se folosesc diverse forme de îndrumare a lecturii în afara clasei. Cele mai importante sunt: expunerea prin povestire, conversația sau dezbateră, activitatea cu cartea prin citirea expresivă a învățătorului, recenzia, lecțiile de popularizare a cărții, metoda demonstrației, excursiile literare, întâlniri cu scriitorii, șezători literare, seri de basme și de poezie, medalionul literar consacrat aniversării unui scriitor, simpozionul literar, concursurile « Cine știe, răspunde ! » pe teme literare, călătoriile imaginare pe hartă, pe temă literară, confecționarea unor albume literare, tabere de creație literară, presa, revistele literare, radioul, televiziunea, etc. Pentru a-i determina pe copii să devină cititori pasionați este necesar să se formeze, cu răbdare și stăruință, gustul pentru lectură. Îndrumarea lecturii elevilor este o acțiune dificilă și de durată. Lectura sistematică și bine îndrumată îi ajută pe elevi să-și lărgescă orizontul cunoștințelor și să asimileze mai ușor lecțiile, contribuie la dezvoltarea gândirii și a limbajului, trebuie să se țină seama de toate aceste considerente, precum și de emotivitatea accentuată a școlarului. Școala trebuie să sublinieze importanța lecturilor pentru stimularea imaginației, pentru informarea copiilor și, mai ales, pentru educarea voinței, a curajului, a stăpânirii de sine și pentru cultivarea unor sentimente nobile. În zilele noastre, computerul și mass-media concurează serios cu lectura independentă a

elevilor. Informația este mai rapidă prin televiziune sau prin calculator, iar citirea cărților pare ceva învechit. În prezent, omul este pragmatic și grăbit, are puțin timp pentru citit. Fără a minimaliza importanța mijloacelor moderne de informare, învățătorul are datoria de a apropia elevii de carte încă de la vârstele mici, dar nu obligându-i să citească, ci trezindu-le interesul pentru această activitate.

Scriitorul român I.L. Caragiale afirmă acum aproape un secol: „O carte bună de citire, în vârstă fragedă, este, poate, una din împrejurările cele mai hotărâtoare ale vieții unui om. Multe cariere intelectuale nu se datoresc altei împrejurări decât unei cărți căzute la vreme bună în mâinile unui copil, tot așa precum umbrele multor stejari seculari se datoresc căderii unei ghinde pe pământ prielnic.”

„Lectura – spunea istoricul N. Iorga – joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită.” Lectura literară este, de asemenea, unul dintre factorii care favorizează în cel mai înalt grad cunoașterea și folosirea limbii române, îmbogățirea și activizarea vocabularului sau dezvoltarea capacității de comunicare. Acad. Iorgu Iordan consideră că „o limbă frumoasă și corectă se învață în primul rând din lecturi literare”.

Secretar șef Husariu Liliana, Școala Gimnazială "Vintilă Brătianu" Ștefănești



## SINGURUL DRUM SPRE ETERNITATE... CARTEA

„... cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți.” Tudor Arghezi

Nu aș putea spune cu exactitate când am citit prima mea carte, dar îmi amintesc și acum de fascinația cu care priveam cărțile din bibliotecă, copertile lor colorate și sugestive și, chiar dacă, atunci când le deschideam, vedeam doar semne fără sens, cât de nerăbdătoare eram să aflu comorile din interior. Îmi aduc

### Bibliografie:

1. Bărbulescu, Gabriela, Metodia predării limbii și literaturii române în învățământul primar, Ed. Corint, 2009
2. Casangiu, Larisa Ileana, Literatura română și literatura pentru copii, Ed. Nautica, ed. a II-a, 2007
3. G.F. Morozov, Cărți prietene, Editura pentru artă și literatură, 1946
4. Popescu, Ion, Lectura elevilor, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1983
5. Stancu, Adriana; Aspecte metodice ale predării literaturii în învățământul primar, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2010
6. Șerdean, Ioan; Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar, Editura Teora, București, 2008
7. Șincan, Eugenia; Alexandru, Gheorghe; Lecturi literare pentru ciclul primar – Îndrumător metodic pentru învățători, părinți și elevi, Vol. I – clasa I, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1993.
8. Strategii de predare – învățare ale literaturii române la clasele I-IV, LUCRARE METODICO-ȘTIINȚIFICĂ PENTRU OBTINEREA GRADULUI DIDACTIC I-ÎNVĂȚĂTORI, Coordonator științific: Conf. univ. dr. Victor Zaharescu, Candidat: Prof. inv. primar și preșcolar Oancea M. Marina Adelina, Universitatea din Pitești, Facultatea de Științe ale Educației, 2011.

aminte cu drag de poveștile mamei pe care le ascultam cu sufletul la gură, captivată de târâmurile în care mă purtau personajele lor uimitoare. Mai târziu, când am învățat să citesc, am fost curioasă să văd dacă ele erau așa cum mi le spunea mama și dacă, poate, mai existau și altele pe care ea uitase să mi le spună.

Privind în urmă, gustul pentru lectură se dobândește din fragedă copilărie, cu îndrumarea părinților și mai târziu a dascălilor, pornind de la cele mai simple întâmplări, basme și, pe măsură ce creștem, ajungând la intrigi mai complicate, personaje formate, însă din ce în ce mai captivante și mai pline de sens. Și așa, încetul cu încetul, învățăm despre lumea care ne înconjoară, despre viață, despre oameni și noi înșine, căci *„nu există cunoaștere înnăscută, pentru motivul că nu există copac care să iasă din pământ cu frunze și fructe.”* (Voltaire)

Lectura ne dezvoltă imaginația și creativitatea, trezește în noi sentimente diverse și profunde, ne arată experiențe variate, personaje cu care uneori ne identificăm și de care ne legăm sufletește, crâmpoie din vieți trecute, dar care ne fac să înțelegem cine suntem, de unde ne tragem. Mai mult decât atât, prin lectură, învățăm să gândim, dobândim curajul de a hotărî ce și cum vrem să fim, să evoluăm. *„Omul nu poate descoperi noi oceane, câtă vreme nu are curajul de a pierde din vedere țărnuțul.”* (Andre Gide). Însă toate acestea se întâmplă gradual, pe măsură ce mintea noastră fragedă se dezvoltă. Dacă la început suntem capabili doar să memorăm sau să reproducem conținutul, mai târziu, învățăm cum să îl înțelegem, cum să-l interpretăm și cum să extragem din el adevăratele învățăminte, cum să ne formăm convingeri și concepții.

Datoria noastră de dascăli, este de a dezvolta gândirea elevilor, de a ghida și canaliza eforturile lor, de a le trezi curiozitatea, astfel încât să-i facem să experimenteze și singuri lumea cărților și să fie capabili să-și selecteze propriile zone de interes. Profesorul este cel care le lărgeste orizontul cultural, cel care le poate dezvolta sau spori atracția spre lumea cărților, cel care îi învață să gândească singuri, așa cum spune și John Amos Comenius: *„A instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vâri în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresii și opinii din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile.”*

Baltasar Gracian spunea: *„Frecventarea prietenilor să-ți fie ca o școală și convorbirea cu ei învățătură. Fă-ți din prietenul tău un învățător și unește prin el foloasele instrucției cu plăcerea conversației.”* Și, când mă gândesc la copilărie și adolescență, îmi aduc

aminte de lungile conversații pe care le aveam cu colegii sau prietenii mei pe marginea unei cărți, cum ne întreceam în evocarea altor opere cu tipologii sau teme asemănătoare și cum ne străduiam să găsim o modalitate nouă prin care am fi putut noi, la rândul nostru, să ilustrăm aceeași idee.

Este adevărat, este vorba de cu totul o alta generație, ce nu se mulează pe tendințele generației secolului XXI. Însă, dacă ne gândim mai bine, acest secol ne oferă și mai multe posibilități de a-i face pe elevi să-și lărgescă orizontul cultural. Prin intermediul *audiobook-urilor*, tinerii din zilele de azi pot asculta cărțile copilăriei noastre, oriunde, oricând, fără constrângeri de spațiu și timp. Filmele pe care le putem urmări la televizor sau cinema sunt, de cele mai multe ori, ecranizări ale romanelor clasice sau contemporane, ce pot trezi interesul și curiozitatea spre opera originală, mult mai completă și complexă, ilustrată doar parțial în aproximativ două ore de peliculă. Astfel, datoria noastră, ca părinți și ca dascăli, rămâne, astăzi, de a învăța la rândul nostru cum să facem uz de progresul tehnologic și cum să-l folosim în beneficiul unei educații cuprinzătoare.

O alta lecție valoroasă primită de la viață este aceea că și cartea are vârstele ei. Pentru fiecare vârstă există cartea potrivită; sunt cărți al căror farmec îl trăim doar la anumite vârste, sunt cărți a căror valoare crește cu timpul, pe măsură ce ne maturizăm. De fiecare dată când citim o carte sensurile ei capătă profunzimi, căci *„o carte este mai mult decât o structură verbală sau o serie de structuri verbale, este un dialog stabilit cu cititorul, este tonul pe care îl impune cititorului și este imaginea schimbătoare sau durabilă pe care i-o impune memoriei sale.”* (Jorge Luis Borges)

Dascălul are astfel, dificila misiune de a-l întoarce pe cititor la carte folosind diverse metode, cât mai active, mai antrenante și mai atractive. Datoria noastră rămâne promovarea unor soluții directe de stimulare a lecturii și, prin care să ne optimizăm demersul educativ prin realizarea unui schimb de idei, de metode, de activități, de materiale didactice în sprijinul dezvoltării sferei motivaționale a elevului.

#### **Bibliografie:**



- **BOUCHOT, Henri.** *Le livre. L'illustration - la reliure. Étude historique sommaire.* Paris : Edition Maison Quantin, [1886]. 320 p. : fig., il. II 5.617
- **GAGEA, Adriana ; POPESCU, Virgil.** *Contribuții la Istoria Culturii Românești. Cartea Bibliotecar Serban Natalia-Ionela, Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu” Ștefănești* și biblioteca: *Bibliografie Dan Simionescu.* București : s.n., 1990. 48 p. III 29.779
- **SELEJAN, Ana.** *Carte rară și prețioasă : Catalog. Vol 2 : Sec. XVIII.* Sibiu : Biblioteca "Astra", 1992. 242 p. II 65.339(2)



## LEGENDELE CELOR MAI FRUMOASE LOCURI DIN ROMÂNIA:



### VÂRFUL FRUMOASA - MĂIASTRA CARE A VRĂJIT CIOBĂNAȘII

Frumusețea munților, dealurilor, văilor și chiar a orașelor din România ascund legende bine păstrate în popor. Sibiienii povestesc despre *legenda Vârfului Frumoasa*, din inima Cindrelului, care poartă numele unei prea frumoase fetișcane din Șugag. De unde vine numele Făgărașului și controversa numelui celui mai înalt vârf din România sunt doar câteva dintre istoriile păstrate din popor sau explicate de lingviști sau istorici. Legenda Vârfului Frumoasa, stâncă născută dintr-o femeie superbă și dragostea ei neîmplinită, Vârful Frumoasa (2.168 de metri) din Munții Cindrel are în spate una din cele mai frumoase povești. Legenda pornește de pe Valea Sebeșului, din satul Șugag, unde se spune că s-a născut o fată fără pereche de frumoasă. Pe lângă frumusețea fără egal, fata cânta și juca precum nimeni alta, și nu era fecior în sat care să nu și-o dorească de nevastă. „Legenda mai spune că într-o vară, când fata era venită la tatăl ei de la Oașa, a urcat împreună cu ciobănașii și fetele de la stânele prinse pe tâmpile Parângului, Lotrului și Șurianului, la nedeia de Sântilie, sus, aproape de cer, pe platoul din creasta Munților Cindrel. Era zi mare de sărbătoare, celebrată din moși-strămoși, care aduna laolaltă pe toți oamenii locului, motiv pentru care, de la mari depărtări, veneau negustori vestiți. Cântecele și jocul care se încingea la nedeie cu greu se stingeau către zorii dimineții. De cum ajunsese Frumoasa cu însoțitorii ei, toți feciorii care erau strânși acolo o sorbeau din priviri și nu-și dădeau rând să o joace. Învârtitele, jienele și hațeganele nu conteneau o clipă și toți se întrebau de unde are fata asta atâta putere să joace fără să obosească. Dintre toți, doar unul singur părea că nu o băga în seamă. Era Cindrel, feciorul baciului Cindrea, cel mai vânjos și mai mândru ciobănaș care a călcat vreodată pe aceste plaiuri. Venise la nedeie însoțit de Măriuca, fata baciului de la stâna din Șteflești și nu avea ochi decât pentru ea. Toată ziua doar cu ea a jucat și nici un alt ciobănaș n-a cutezat s-o ceară la joc, pentru că toți știau că, din iarnă, Măriuca va fi mireasa lui Cindrel”, povestește Anca Florinela Vasilescu, coordonator al programului Biblionet în județul Sibiu și al Festivalului Culturii Montane de la Porumbacu de Sus și un pasionat cercetător al legendelor locului.

### CEAHLĂII, PĂSĂRILE CARE AU DAT NUMELE MUNTELUI SACRU AL DACILOR - CEAHLĂUL -

Ceahlăii, păsările care au dat numele muntelui sacru al dacilor, cel mai impresionant masiv din Carpații Orientali poartă acest nume de peste 500 de ani. În timp, Ceahlăul a fost asimilat drept muntele sacru al dacilor (Kogaionon), dar a mai purtat și alte denumiri precum Pion sau Țiclău. **Muntele Ceahlău și formele de relief emblematice (Dochia, Panaghia, Toaca)** au dat naștere mai multor povești și legende populare. Cea mai cunoscută versiune legată de formarea muntelui este cea care spune că masivul muntos a fost format din porunca împăratului

Traian care voia să-i apere pe locuitori de hoardele barbare venite de la Răsărit. Pentru a fi dusă la îndeplinire porunca, au fost adunați toți robii luați de la Decebal care trebuiau să aducă și să așeze piatră peste piatră și stâncă peste stâncă, până când muntele era suficient de înalt ca să-l mulțumească pe împăratul roman. La final, Traian a cerut ca în vârful muntelui să fie așezată o toacă pe care un soldat ce stătea de strajă trebuia să o bată anunțând atunci când vedea năvălind vrăjmașii. Primele informații în izvoarele istorice sunt de la Strabon. În Geographia (VII, 3, 5), istoricul și geograful grec vorbește despre Muntele Sfânt al dacilor, numindu-l „Kogaionon”, unde aveau loc ritualurile închinatelor lui Zamolxe. Localizarea pentru Ceahlău nu este însă certă, alte posibile variante pentru Kogaion fiind munții Orăștiei sau Bucegi. Originea numelui pe care-l poartă muntele nu este foarte clară. Cea mai des întâlnită teorie este cea conform căreia numele ar deriva din maghiarul „csahlo”, care denumea o specie de vultur (vulturul bărbos sau zăganul) care popula cândva crestele muntelui. Preotul-arheolog nemțean Constantin Matasă (1878 - 1971) împărtășea și el părerea că numele ar proveni de la acești vulturi de stâncă care scot un sunet asemănător cu scheunatul câinelui.

### „BUCEAGUL“, MISTERIOASA DENUMIRE CARE A DAT NUMELE MUNȚILOR BUCEGI

Originea exactă a numelui Bucegi, munții de piatră din inima României, „Buceagul“ sau „buceacul“ pare să fie izvorul denumirii, un cuvânt care desemnează în limbajul oamenilor de la munte atât mușchiul din pădure cât și pustiul sau jnepeni. **Varianta arhaică a numelui „Bucegi“ este „Buceci“**, denumire folosită și astăzi de bătrânii de la munte, și despre care lingviștii spun că provine din „huceag“, „buceag“ sau „bugeac“. Este un cuvânt prea puțin lămurit pentru că desemnează, deopotrivă covorul de mușchi verde și moale al pădurii, un pădușiș des și jos sau chiar pământul pustiului, lipsit de păduri, doar cu buruieni și ierbărie. Chiar și tufele joase de jnepeni, numite și buceag, poate că au dat numele Bucegilor. Este cert, însă, că localități cu numele de Buceag sau Buceag mai există în țară, în județele Constanța, Ialomița și Teleorman, punând la socoteală și Buceagul istoric din Basarabia, teritoriu ce aparținea regatului dacic al lui Burebista. Originea numelui nu poate fi găsită nici în limbile vecine. Lingvistul Sextil Pușcariu susține că numele Bucșoiului, unul din munții care ajunge în vârful Omu, derivă de la Buc, Bucur, tot așa cum și Buceci, Bucegi derivă de la Buc cu același sufix ca în Măneciu sau Moeciu. Iar Bucur este un nume autentic dacic. Masivul Bucegi ocupă o suprafață de circa 300 km pătrați, pe teritoriul județelor Dâmbovița, Prahova și Brașov. Este ca o cetate naturală, cu incinta suspendată la 1600 – 2500 m, sprijinită de abrupturi puternice. **Vârful Omu, muntele cu nume de om Aflat la 2570 metri**, este al unsprezecelea vârf muntos din România, dar, totodată, și cel mai înalt loc din țară, populat permanent. Aici se află o cabană și o stație meteorologică. Legendele care au dat numele acestui vârf sunt numeroase și la fel de misterioase. Denumirea, în acest caz, este una abstractă, „Omu“, fără o corelație cu un fenomen natural sau vegetativ. De asemenea, vârful muntos a fost asociat cu vechii daci și existența, pe acest loc, a unui vechi sanctuar plin de energii speciale, vindecătoare. Una dintre poveștile asociate cu Vârful Omu este a unui păstor care s-a rătăcit în masivul Bucegi și a ajuns până în vârful cel mai înalt al muntelui. Nici chiar de la această înălțime nu a putut, însă, să se orienteze, așa că, furios, a început să blesteme. Drept pedeapsă, Dumnezeu l-a transformat într-o stâncă, care se poate vedea și astăzi, iar de atunci numele acestui vârf a fost Omu (om). Aceeași stâncă este izvorul unei alte legende. Doar o dată pe an, în asfințitul din noiembrie, stâncă își lasă umbra pe platou, desenând o imagine umană, de unde și numele „Omu“. Legendele celor mai frumoase locuri din România s-au păstrat de-a lungul timpului și când sunt spuse parcă amplifică frumusețea naturală a reliefului Românesc.



*Bibliotecar Badea Irina, Școala Gimnazială ”George Topîrceanu” Mioveni  
Prof. inv. primar Tican Elena Aurora, Școala Gimnazială ”Petre Tuțea” Boteni*



## LECTURA ÎNTR-O ROMÂNIE A INFORMAȚIEI ȘI A CUNOAȘTERII

Într-o lume a schimbărilor majore, îndeosebi la nivelul paradigmatelor comunicaționale, schimbări care afectează și lectura, privită ca fenomen comunicațional, ar trebui studiate cu metodele și tehnicile puse la îndemână de științele sociale. Din păcate, lectura este un proces insuficient abordat și cercetat, principalele dificultăți la nivel global derivând din greutatea de a stabili un sistem de criterii valabil pentru toate comunitățile potențial abordate.

Aceeași situație o regăsim și în România, unde, majoritatea studiilor (și ele foarte puține) vin din afara sistemului infodocumentar. Pertinent, profesorul Ion Stoica afirma: „Avem nevoie însă de abordări legate de cadrul, de instrumentarul și de modelele de implicare ale sistemului infodocumentar în evoluția, sau, poate, în involuția lecturii”.

Studiile (sociologice) comparative privind fenomenul lecturii la nivelul mai multor țări sunt destul de puține, principala dificultate constând în realizarea unui corpus de indicatori care să se regăsească în cazul fiecărei entități (țări) investigate. Este vorba, în esență, de nomenclatoarele socio-profesionale care dezvăluie diferențe semnificative de la o țară la alta.

Totuși, analizând literatura de specialitate, se regăsește prezentarea unor astfel de studii care dau, cel puțin la nivel orientativ, repere privind starea actuală a lecturii, tendințele ei de evoluție. Lectura contemporană are alte caracteristici psihologice decât acum o sută de ani, aproape că este un alt fenomen, chiar dacă o putem defini și azi, ca oricând, drept un cod de receptare. Ce citim? De ce citim? Cum citim? Asistăm la un proces evident de transformare a lecturii.

În România, nu există, deocamdată, preocupări pentru realizarea unei diagnoze a lecturii, văzută ca fenomen social, diagnoză care să ducă la politici eficiente în acest domeniu. Cei care s-au ocupat de cercetarea sociologică a lecturii pot fi numărați pe degete, iar studiile realizate nu pot fi semnificative la nivel național

și nu pot reliefa anumite tendințe medii de evoluție care să ducă la proiecții viitoare viabile. Paradoxal, aceste studii lipsesc într-un moment în care se cer lămurite numeroase aspecte: statutul social al scriitorului, locul și rolul său în societate; circulația operei (literare); relația dintre valoare (literară) și succesul la public; audiența; surprinderea unor tipologii ale cititorului (utilizatorului) și ale lecturii; rolul, funcțiile și efectele lecturii asupra individului și societății.

Toate aceste aspecte se materializează în indicatori care dau seamă, în ultimă instanță, de starea culturală a națiunii. Este vorba despre identificarea unui model cultural românesc la nivelul creatorului, al operei sale, dar și la nivelul utilizatorului, a celui care consumă “marfa culturală” numită carte. Studiul, structurat în trei părți (profilul cititorilor, factorii socio-demografici și mediile politice și culturale (instituționale) a dus la reliefaarea multor constatări interesante în ceea ce privește evoluția fenomenului lecturii. Iată câteva dintre acestea: - în fiecare țară se constată o creștere a segmentării piețelor naționale, de la multitudinea profilurilor de cititori până la diversificarea cererilor de titluri.

a. **Cititorul tradițional:** pentru el, lectura este o plăcere, o activitate desfășurată cu regularitate; cumpără cărți de la librărie, îndeosebi opere de ficțiune pe care le citește în totalitate; licențiat, constituind un segment în creștere în țările în care se constată o creștere a nivelului de școlarizare; locuiește în mediul urban.

b. **Cititorul mediu sau cititorul ocazional:** citește câte puțin din toate, cumpărând atât din marile magazine cât și din librăriile specializate; unii dintre ei nu se consideră cititori adevărați, pentru că citesc cărți (ghiduri practice, cărți de benzi desenate, etc.) pe care nu le consideră “cărți adevărate”; consumă mai degrabă pentru a găsi o informație; student sau salariat, lectura este pentru el un instrument de informare și formare. Pornind de la aceste „două portrete robot”, se afirmă faptul că studiul deprinderilor de lectură în Europa

trebuie să se concentreze pe cele două tipuri de „strategii de lectură”- lectura tradițională și cea de consultare. Scăderea generală a indicelui de lectură în Europa trebuie judecată și în contextul modificării felului în care cititorii se raportează la carte, în condițiile unei anumite pierderi de legitimitate: cartea nu mai este percepută atât de mult ca obiect de valoare - ea este citită și apoi aruncată. Se face din ce în ce mai puțin apel la imaginar și mai mult la realitate. În bibliotecă, cercetarea în domeniul sociologiei lecturii trebuie repusă în drepturi, avându-se în vedere transformările calitative survenite în structura lecturilor, a intereselor și nevoilor de lectură, a mijloacelor de comunicare, a relațiilor cu creatorii și cu comunitatea în care activează, totul interpretat într-o viziune globală, care ar deschide calea spre o comunicare reală la nivel național și european. Prioritare ar fi cercetările care să ne lămurească asupra impactului pe care automatizarea și informatizarea le au asupra cititorilor (utilizatorilor), mai

ales acum, când mulți contestă funcția „de cunoaștere” a Internetului. Nu de mai puțin interes ar fi cercetările concrete care să ne pună la dispoziție “hărți” ale lecturii și ale lectorului, anumite tipologii ale intereselor de lectură în corelație cu structura socio-profesională a acestora, modul în care sunt percepute noile servicii puse la dispoziție de către bibliotecă. Aria de cercetare este vastă, dar din perspectiva unui management performant, ea devine absolut necesară în zilele noastre.

#### BIBLIOGRAFIE:

- Popescu, Ion, *Lectura elevilor : constatări, opinii*, Editura didactică și pedagogică, București, 1963
- Zlate-Licăreți, Valentina Maria, *Rolul literaturii pentru copii în formarea și dezvoltarea personalității și a limbajului la preșcolari și școlari*, Iași : PIM, 2019

*Prof. Roșu Alina, Liceul Tehnologic „Dimitrie Dima” Pitești*



## REFLECȚII DESPRE LECTURĂ

Din cele mai vechi timpuri, lectura i-a smuls pe oameni din negura ignoranței. Prin conținutul lor variat, cărțile au luat locul sutelor de dascăli, ele ne-au transformat, ne-au ajutat să ne găsim un rost, limpezindu-ne mintea și sufletul.

Prin intermediul cărților reușim să facem călătorii în trecut, prezent și viitor și avem posibilitatea să stăm de vorbă, atât, cu noi înșine, cât și, cu lumea întregă. Nefiind un act gratuit, lectura produce îmbogățirea sinelui cu o nouă cunoaștere, cu o modalitate absolut nouă de receptare a lumii interioare și exterioare.

Atunci când citim, realizăm un act al lecturii irepetabil și profund personal. Lectura se produce prin intermediul unor canale de receptare speciale, șlefuite, în timp, prin educație și prin parcurgerea permanentă paginilor unor cărți. Receptarea mesajului lor presupune participare intelectuală și afectivă. Receptarea are loc în contexte individuale și culturale diferite.

Cadrele cultural-estetice se modifică permanent, gusturile se schimbă, valoarea textelor tipărite se modifică în funcție de anumite criterii axiologice, de anumite interese intelectuale și motivații psihologice specifice. În urma unor procese de lectură consecventă și selectivă, se decantează valorile literare, se remarcă operele scrise care au atins nivelul desăvârșirii artistice sau intelectuale.

Un exercițiu de admirație închinat lecturii, nu poate continua decât prin invocarea admirativă a bibliotecilor - lăcașe de cultură unice, prin vechimea și trăinicia lor, unde răsfoirea cărților se realizează în liniște și într-o atractivă taină.

*„O bibliotecă – scrie Lubblock- este un ținut vrăjit, un palat cu desfătări, un adăpost în care te poți adăposti împotriva furtunilor”. „Oricine va avea cheia de aur care deschide ușa tăcută a – va găsi în ele*



**încurajare și mângâiere, odihnă și fericire". bibliotecilor** – continuă Lubbock.

Bibliotecile sunt instituții cu ușile permanent deschise. Destinul lor istoric a cunoscut momente de glorie și clipe de poticnire. Unele biblioteci au avut o trainică evoluție, altele au dispărut ori au renăscut din cenușă.

În perioada actuală se constată o revigorare a funcțiilor acestor instituții, în situația în care asistăm la o scădere a interesului cetățenilor pentru carte și lectură. Trăim într-o lume puternic informatizată și tehnicizată, unde idealurile culturale sunt în aparență ocultate de mărunte griji cu caracter pragmatic - pe fondul promovării unei libertăți de exprimare aproape nemărginite.

Într-o realitate, subordonate legilor supraviețuirii economice și sufocate de sterile lupte politice, bibliotecile continuă să fluture stindardul dreptului la liberă informare și comunicare și reușesc să se adapteze provocărilor secolului actual.

Prin urmare, lectura va face parte din modul de a fi al omului contemporan iar bibliotecile vor fi receptate ca centre eficiente de comunicare culturală și socială. Ele vor fi răspunzătoare de calitatea informațiilor și cunoștințelor oferite comunității, vor avea un rol accentuat în gestionarea resurselor informaționale universale, vor fi factor decisiv de revigorare a schimbului național și internațional de idei.

Înțelepții care au lăsat mărturii scrise „**sunt ca niște drumeți ce au străbătut înaintea noastră căile suferințelor și ne întind mâna, chemându-ne lângă dânșii atunci când ne simțim în restriște.**” Înțelepciunea, tristețea și bucuria lumii toată, se află în cărți. Ele te provocă să gândești și îți deschid calea spre experiențe psihologice și sufletești de neimaginat.

Odată intrat în mirajul lecturii, nu mai ai cum să scapi, cărțile te ameteșc cu „cloroformul binecuvântat al minții”, te prind într-un dans nesfârșit al cuvintelor și al gândurilor înțelepte.

*Bibliotecar Bădica Daniela, Liceul Tehnologic „Dimitrie Dima” Pitești*



## INFLUENȚA CĂRȚILOR ÎN VIAȚA OMULUI. EFECTELE ASCUNSE ALE LECTURII

De la cărțile pentru copii, pe care părinții le citeșc copiilor la culcare, până la romanele cele mai vândute și lucrările literare premiate, cărțile joacă un rol crucial în viața unei persoane, îndeplinind nevoia de cunoaștere și divertisment. Rolul cărților în societate nu poate fi niciodată supraestimat, deoarece acestea modelează indivizii și culturile, permițând oamenilor să se dezvolte pe toate planurile.

### De ce sunt importante cărțile în viața omului?

Literatura începe să devină importantă pentru fiecare om încă din copilărie, când curiozitatea și setea de cunoaștere te face să-ți dorești să citești tot felul de cărți pentru copii și povești, trecând, apoi, de la basme, la romane fantastice și apoi la opere literare mai complexe și provocatoare, cum ar fi cărțile psihologice sau cele de dezvoltare personală.

### Influența cărților citite asupra propriei vieți

Cărțile spun povești și oferă informații pe care cititorul le transpune în viața sa de zi cu zi. Astfel, modurile în care cărțile citite influențează o persoană sunt numeroase.

### Literatura extinde înțelegerea omului asupra naturii umane

Pentru cei mai mulți, contactul cel mai puternic cu literatura apare în timpul școlii. Atunci încep să înțeleagă importanța cărților în exploatarea ideilor stimulative și provocatoare despre natura umană. Există puține alte medii care pot oferi tinerilor aceeași libertate de a analiza tipologiile și comportamentele umane așa cum o fac cărțile.

Gândește-te la romanul *Ion* al lui Liviu Rebreanu. Elevii din întreaga țară trebuie să citească și să scrie un eseu despre Ion, o sarcină care îi obligă să se gândească la aspectele importante ale existenței umane, cum ar fi alienarea, relațiile de familie, natura răului și ceea ce face



pe cineva uman. Scriind un eseu despre o carte, elevii se confruntă astfel cu întrebări profunde despre viață.

### **Literatura este un instrument al educației**

Rolul cărților în viața unei persoane este de a servi ca instrument educațional capabil să îi extindă cunoștințele despre lume și despre sine. Cu toate acestea, pentru a te asigura că operele își ating scopul, trebuie să le privești critic. Doar efectuând analize aprofundate ale scrierilor poți înțelege cu adevărat ce a vrut să spună autorul.

De exemplu, elevii sunt rugați să se gândească la Ion sau la Ilie Moromete și să analizeze acțiunile și motivele sale. Procedând astfel, ei învață să perceapă semnificațiile ascunse, temele și mesajele din spatele acțiunii. Acesta este un proces de învățare incredibil de eficient, care face loc discuțiilor și dezbaterilor importante între elevi și profesori. Elevii învață valoarea formării propriilor idei și opinii și că nu toată lumea gândește la fel, ceea ce este o lecție importantă de viață.

### **Literatura promovează gândirea critică și analitică**

Să fii nevoit să scrii o analiză a unei cărți poate părea o provocare, dar nu există modalitate mai bună de a declanșa reflecția și gândirea aprofundată. Cărțile sunt importante și pentru că îmbunătățesc conectivitatea creierului, te fac să te gândești mai bine la anumite

aspecte ale vieții și te învață cum să-ți dezvolti propriile argumente, opinii și idei.

Astfel, atunci când citești, mintea ta începe să urmărească idei noi, modele de gândire și simboluri, iar acest lucru te face să fii mai pregătit în fața societății și a provocărilor acesteia.

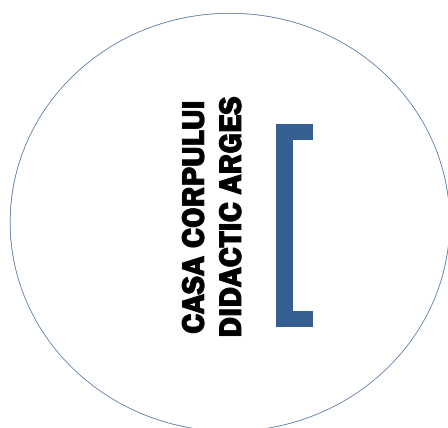
### **Literatura oferă perspectivă asupra lumii**

Când citești, ai șansa de a observa diferite personaje care trec prin tot felul de situații și care își arată calitățile și defectele. Când te lași prins de o carte, începi să dezvolti simpatii și antipatii. Poate că începi să apreciezi vitejia sau inteligența unui personaj și să urăști imoralitatea altuia.

Așadar, cărțile au rolul de a ajuta la stabilirea principiilor și valorilor unei persoane. Majoritatea cititorilor dezvoltă opinii puternice în urma lecturii, iar acest lucru îi va face să-și modeleze viziunea asupra lumii. Abilitatea de a judeca și de a critica sau, dimpotrivă, de a lăuda și admira un personaj și acțiunile sale, cu alte cuvinte, de a emite o judecată de valoare asupra caracterului său, te ajută să procedezi la fel și cu persoanele reale din jurul tău.

În concluzie, cărțile joacă un rol extrem de important în viața unei persoane, fiind unul dintre instrumentele care formează viziunea despre lume, dar și modul de a gândi și de a acționa în viață.

*Bibliotecar, Mustață Denisa*



## STRATEGII DE OPTIMIZARE A COMUNICĂRII ȘI LIMBAJULUI UTILIZABILE ÎN CADRUL OPȚIONALULUI *LITERATURĂ PENTRU COPII, CLASELE II-IV*

Sistemul școlar este cunoscut ca mediul în care comunicarea este foarte importantă prin activitatea specifică desfășurată aici. Sarcina comună și relațiile interindividuale ce se stabilesc sunt mijlocite, facilitate, optimizate de o comunicare deschisă, fără restricții, fără formalisme. Blocajele de comunicare duc, inevitabil, la hiatus-uri în reușitele activității didactice și la scăderea randamentului școlar. Funcționând pe principiul *feed-back*-ului, procesul de comunicare facilitează realizarea sarcinii, asigură coeziunea grupului, valorizează pe fiecare membru, acționează ca factor de omogenizare.

În analiza factorilor de eficientizare și optimizare a activității, dar și a optimizării relațiilor interumane în cadrul societății, problematica impusă de comunicare prezintă un interes deosebit. Ea este cea care mijlocește dobândirea de abilități și competențe de acțiune, de interrelaționare cu semenii. În cadrul activității didactice, renunțând la monolog, uzând de dialog și participare activă a elevilor la procesul propriei formări, influențarea devine, prin intermediul *feed-back*-ului, bilaterală. Comunicarea reprezintă o modalitate fundamentală de interacțiune psihosocială, un schimb continuu de mesaje

între interlocutori, bază a creării unei relații interumane durabile în a influența sau a modifica comportamentul individual sau de grup. Este normal, însă, ca influența profesorului să fie net superioară, datorită, în primul rând, statusului profesional (autoritate, competență, prestigiu etc.), dar și de comportamente constructive, cu efecte pozitive, ale acestuia. Deducem că, prin comunicarea umană și implicit cea didactică, nu înțelegem numai o activitate psihofizică de punere în relație a două sau mai multe persoane pentru realizarea unor obiective, ci și un proces psihosocial de influențare prin limbaje specifice a atitudinilor, comportamentelor, convingerilor, componentelor motivațional-afective și volitive.

În realizarea eficienței comunicării didactice trebuie avuți în vedere factorii-variabilele ce țin atât de **emițător** (cel care comunică), cât și de **receptor** (cel căruia i se comunică), de **canalul de comunicare**, de **mesaj** și de **mediul comunicării**.

Studiind calitățile pe care acești factori trebuie să-i aibă pentru realizarea unei optime comunicări, tipurile și modalitățile pe care le înregistrează comunicarea umană (verbală, nonverbală și paraverbală), al rolului pe care limbajul îl joacă în realizarea unei comunicări de calitate, eficiente, cu variatele sale tipuri și funcții, am centrat întregul demers didactic pe optimizarea comunicării, element indispensabil, prioritar în atingerea finalităților actului didactic, în atingerea optimum-ului educațional. Un demers analitic, oricât de profesionist ar fi realizat, rămâne, în mare parte, cu caracter explicativ, fără eficiență, fără finalitatea scontată, dacă nu e completat de prezentarea unor modalități de eficientizare a comunicării și a limbajului.

O primă condiție a funcționării sistemului comunicării este **compatibilitatea interlocutorilor**, ca nivel de transmitere-receptare-înțelegere a informațiilor. Trebuie, de asemenea, îndeplinite și o seamă de condiții psihologice: **consistența de conținut** a comunicărilor, **expresivitatea** (intonaj, fluentă, debit verbal, pronunție), **limbaj**, **atitudine**. Stăpânirea tehnicilor comunicării, ascultarea, arta unei bune comunicări trebuie să facă parte din arsenalul profesorului, modelul de la catedră al fiecărui elev. Sinceritatea, empatia, flexibilitatea și reflexibilitatea îl vor caracteriza întâi pe profesor în comunicările interpersonale, vor fi dobândite prin înțelegere, acceptare și exercițiu de către elevi. Mă voi referi, în lucrarea de față, la câteva dintre strategiile pe care le-am aplicat cu rezultate deosebite pentru colectivul de elevi la care lucrez, rezumându-mă la activitatea întreprinsă în predarea *Opționalului Literatură pentru copii*, componentă a **curriculumului la decizia școlii**. un nou și important prilej de manifestare a

creativității cadrului didactic, permițându-i să conceapă obiective, conținuturi, strategii didactice de predare-învățare-evaluare proprii, măsură a măiestriei sale didactice, bazată pe experiența la catedră. Este măsura încrederii în puterea de creație spirituală a unui dascăl, a dăruirii sale plene prin tot ceea ce are mai bun, mai valoros, în scopul împlinirii personalității elevilor săi.

Obiectivul central al studiului limbii și literaturii române în învățământul primar, în conformitate cu noul curriculum, este dezvoltarea competențelor elementare de comunicare și familiarizarea elevilor cu texte literare și nonliterare.

Scopul *Literaturii pentru copii*, ca opțional la nivelul disciplinei, este de a forma progresiv un tânăr capabil să înțeleagă lumea din jurul său, stăpânind un vast bagaj de cunoștințe și competențe de comunicare, dispunând de un vocabular bogat și nuanțat, sensibil la frumosul creat de om, apt să utilizeze în mod eficient și creativ capacitățile proprii de rezolvare a unor probleme de comunicare concrete în viața de zi cu zi, formându-i și dezvoltându-i competențe relaționale și de comunicare, competențe necesare ca să poată continua în orice fază a vieții sale procesul de învățare. Având în vedere că lectura este mijlocul principal în care își poate completa cultura fără ajutorul altuia, copilul trebuie pregătit și îndrumat în acest sens. Tot ea, lectura, îi oferă modele de viață în stare mai limpede, mai pură decât societatea în care trăiește, o limbă română corectă. Astfel, și literatura pentru copii vine să sporească, să definească la rândul său, caracterul adaptativ pe care îl are **învățarea** la solicitările tot mai complexe ale mediului, la împlinirea ființei umane.

Alături de **metode tradiționale** (*orale, scrise, practice*) sau **complementare** cunoscute îndeobște (*observarea sistematică a activității și comportamentului elevului, investigația, portofoliul, proiectul*), am aplicat o serie de strategii novatoare, cu deosebită valoare formativ-evaluativă, stimulând activitatea de comunicare și de relaționare intragrup și intergrupuri. Dintre acestea, în cadrul opționalului *Literatură pentru copii* prezentăm câteva pe care le-am aplicat cu rezultate remarcabile.

„**Cafeneaua literară**” – Într-un cadru diferit de cel în care se desfășoară majoritatea orelor de curs, reînviind în miniatură vechea tradiție a cafelei în care scriitorii, oameni de artă, în general, se adunau în jurul unei cești aburinde de cafea, discutând diverse probleme literare, culturale, de interes socio-politic și civic, asemenea ilustrațiilor înaintași, micii iubitori de lectură sunt puși în fața unor textenoși, urmând să surprindă, după o lectură atentă și comentarii în echipă, pe ateliere, asupra

personajelor cărora scriitorii de seamă le-au dat viață pentru ei, în primul rând, copiii.

„**Organizatorul grafic**” (OG), ca metodă de învățare activă, dar și de evaluare, înlesnește esențializarea unui material informativ prin prezentarea lui schematică. sau dă posibilitate elevului de a prezenta schematic cunoștințe însușite ce se pretează la un asemenea mod de redare, evidențiind capacitatea de sistematizare a lor. Prin această metodă, se înlătură ceea ce e neesențial în informația primită.

Am utilizat această metodă în realizarea caracterizării personajelor din operele literare studiate. Ca probă de evaluare formativă, după studierea unor scrieri literare de Barbu Ștefănescu Delavrancea, printre care și „Domnul Vucea”, am cerut elevilor să prezinte schematic, prin comparație, asemănări și deosebiri între cele două figuri ilustre de dascăli din literatura română: domnul Vucea și Domnul Trandafir, din lecturile cu același titlu, aparținând lui B. Ștefănescu Delavrancea, respectiv Mihail Sadoveanu. Le-am pus la dispoziție schema de **tip comparativ**, recomandându-le lucrul în perechi. **Fișa de lectură** - deși e folosită de foarte mult timp, nu poate fi socotită o metodă de evaluare perimată, cu toate că atâtea generații de elevi au fost „terrorizate”, deși erau conștienți de necesitatea completării ei, pentru fiecare dintre lecturile citite. Păstrând o evidență a lecturilor studiate, are darul de a reîmprospăta memoria micului școlar asupra lecturilor făcute și furnizează învățătorului informații utile privind preferințele elevilor săi în materie de lectură, ca și motivele acestor preferințe.

**Jurnalul de lectură** – însemnări personale, „de vorbă cu mine însumi”

Plecând de la identitatea emițătorului (autorul) și a destinatarului (cititorul) jurnalului, de scopurile lui mai mult sau mai puțin obiective/subiective, dar și de motivațiile implicate, jurnalele pot fi: personale, călătorie, literare, de lectură, ale clasei, didactice etc. Jurnalul de lectură poate cuprinde:

o intrare („despre text” sau interpretări critice);

o intrare dublă („despre text și prin text”, citate și producere de text);

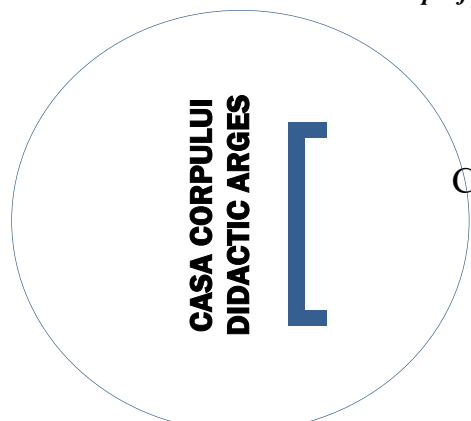
o intrare triplă („despre, prin și dincolo de text”; citate, producere de text și întrebări, răspunsuri date de cadrul didactic).

Având obiectivele lecției bine stabilite, conștient de ceea ce trebuie să realizeze, dar și de limitele metodelor folosite, cadrul didactic le va selecta, le va combina, astfel încât să descopere la timp punctele tari și slabe ale elevilor, pentru a le oferi sprijin competent în remediarea neîmplinirilor în dezvoltarea competențelor de comunicare.

#### BIBLIOGRAFIE

1. Iucu, R. B., *Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative*, Iași, 2001, Editura Polirom,
2. Jude, Ioan, *Psihologie școlară și optim educațional*, București, 2002, E.D.P.
3. *Ghid metodologic de predare a obiectelor opționale în ciclul primar*, M.E.N., C.N.C., București, 2002, Editura Aramis,.
4. *Învățarea activă – ghid pentru formatori și cadre didactice*, Seria CALITATE ÎN FORMARE, București, 2001

*prof. inv. primar Sima Camelia-Zoica, Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Pitești*



## CARTEA CEL MAI DE PREȚ DAR AL EXISTENȚEI NOASTRE

Trăim într-o lume permanent dominată de tehnologie, lectura devenind, treptat, pentru mulți dintre copii o ultimă prioritate în viață. Televizorul, calculatorul, telefonul, internetul, dar și rețelele de socializare sunt astăzi principalele modalități de petrecere

a timpului liber, dar ele nu vor putea înlocui niciodată valoarea morală, culturală și educativă a unei cărți.

Pasiunea pentru lectură ar trebui să apară la vârste fragede, încă din familie. Gustul pentru citit nu vine de la sine, se formează de către familie, grădiniță și în special de școală. Unul dintre cele mai prețioase daruri pe care le putem oferi copiilor noștri este magia cărților, vraja lecturii și a cunoașterii atâtor universuri și personaje

care, de multe ori, le pot deveni modele demne de urmat. Fiecare carte, fiecare poveste, citită poate reprezenta un portal spre o nouă lume, spre un alt univers, o cheie magică ce deschide o comoară a imaginației. Cartea citită în copilărie rămâne în amintire aproape toată viața și le influențează dezvoltarea ulterioară. Ea îl ajută pe micul cititor să parcurgă căile cunoașterii, de la concret la abstract, de la intuiție la reprezentare și fantezie. Cu ajutorul ei, copilul intră în posesia numeroaselor instrumente care îi pot satisface dorința de a descoperi realitatea înconjurătoare, ea însăși fiind o lume.

Cărțile sunt un pilon fundamental în dezvoltarea cognitivă și emoțională a celor mici. Începerea lecturii încă din copilărie nu oferă doar încântare și plăcere, ci aduce și o moștenire culturală, științifică și literară extraordinară. Lectura este un minunat proces interactiv în care se stabilește o relație importantă între text și cititor, care contribuie la dezvoltarea zonelor cognitive ale creierului și la dezvoltarea emoțională. Importanța dobândirii acestui obicei de la o vârstă fragedă se bazează pe beneficiile acestuia la studiu, dobândirea de cunoștințe și posibilitatea ca copiii să experimenteze senzații și sentimente cu care se bucură, se maturizează și învață, rîd și visează. Cititul antrenează și dezvoltă capacități mintale, deoarece necesită un efort de gândire, de învățare conștientă. El are valoare, implicații și eficiență deosebite, deoarece cartea reprezintă unul din importante mijloace de memorare (de stocare) și transmitere de-a lungul generațiilor a tezaurului cultural-științific al umanității, absolut necesar continuității dezvoltării cunoașterii și societății, precum și dezvoltării personalității tinerelor generații.

Alegerea potrivită a cărților duce la formarea interesului pentru lectură. Ele trebuie să fie potrivite cu vârsta, preocupările și preferințele copilului. Pentru fiecare vârstă există cartea potrivită; sunt cărți al căror farmec îl trăim doar la anumite vârste, sunt cărți a căror valoare crește cu timpul, pe măsură ce creștem, precum un vin ce devine mai bun cu fiecare an ce trece. De fiecare dată când citim o carte sensurile ei capătă profunzimi și noi semnificații. Pentru a-i determina pe cei mici să devină cititori pasionați este necesar să se formeze, cu răbdare, gustul pentru lectură. De multe ori, mediul familial influențează atitudinea față de lectură, prin puterea exemplului: părinții care citesc, la rândul lor,

pot deveni modele pentru propriii copii. Perioada de formare a gustului pentru lectură coincide cu aceea în care se pun bazele acestuia, adică în clasele primare.

În condițiile educației permanente, școala are misiunea de a-i „înarma” pe copii, încă din clasele mici, cu deprinderi temeinice de autoinstruire și autoperfecționare prin intermediul tuturor mijloacelor și „în primu rând, prin mijlocirea cărții. Școala trebuie să formeze un lector competent, dar și un cititor care să-și formeze gustul propriu pentru lectură, astfel încât să fie un cititor activ pe tot parcursul vieții. La vârsta școlară, lectura are un rol hotărâtor în îmbogățirea și dezvoltarea cunoștințelor elevilor, în formarea gustului pentru citit, în cultivarea și îmbogățirea limbajului prin formarea și dezvoltarea unui vocabular adecvat. Așadar, școala joacă un rol important în apropierea copilului de lumea cărții și „implicit, de lectură. Datoria îndrumătorilor, a școlii este de a le dezvolta elevilor gândirea, de a le ghida și canaliza eforturile, de a le trezi curiozitatea, astfel încât să experimenteze și singuri lumea cărților și să fie capabili să își selecteze propriile zone de interes. Dascălul este cel care le lărgeste orizontul cultural, cel care le poate dezvolta sau spori atracția spre lumea cărților, cel care îi învață să gândească singuri, așa cum spune și John Amos Comenius: „A instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vârî în cap o mulțime de cuvinte, fraze, expresiuni și opinii din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile.” Școala trebuie să funcționeze ca o interfață între familie, societate și școlar. Instituția școlară are datoria de a îndruma și a îmbogăți universul cognitiv al elevului. În acest context lecturile suplimentare reprezintă materialul de bază, materia primă, suportul indispensabil în evoluția intelectuală, facilitând integrarea școlarului în viața socială. Lectura – spunea istoricul N. Iorga – joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici.. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită.”

Indiferent de gusturile literare, lectura trebuie să facă parte din viețile noastre, deoarece prin intermediul ei reușim să ne lărgim perspectiva asupra lumii, ne sprijină dezvoltarea personală, ne hrănește spiritul și imaginația, ne motivează și ne călăuzește întotdeauna, fiind alături de noi pe drumul vieții.

*Profesor Stoica Petruța-Simona, Școala Gimnazială „Ion Pillat” Pitești*



## CARTEA – IZVOR NESECAT DE INFORMAȚIE ȘI SATISFAȚII PENTRU ORICE VÂRSTĂ

Nevoile umane din primele clipe ale vieții sunt hrana, căldura, protecția, afecțiunea, lumina. Vorbele blânde ale mamei deschid căi nevăzute ale comunicării, care îmbracă forma gânguriturii stângaci al bebelușului. Urmează primii pași prin casă, primii pași în viața de școlar. De la acest prag se intră în fascinanta lume a cărților. Ele vor deveni mijloace de joacă prin activitatea de colorat, vor fi răsfoite pentru frumusețea imaginilor despre lucruri minunate. Din ele vor fi citite copiilor poezii, povești, basme. Copilul va îndrăgi cărțile pentru că-i vor rezolva curiozități și-l vor amuza, îl vor capta cu faptele expuse. Crescând, va avea mai multe întrebări, va cauta răspunsuri, interesul cunoașterii și imaginația vor înregistra ritmuri galopante. Va observa că părinții au tot felul de preocupări importante, iar el trebuie să învețe să se descurce și singur, pentru a pătrunde în captivanta lume a cărților!

« Libertatea de a citi, de a primi o educație, de a avea acces la alte culturi îndepărtate și noi descoperiri este un drept fundamental » ( Irina Bokova).

Cea mai mare parte a cunoștințelor noastre provine din cărți. Nu există astăzi domeniu de activitate care să nu solicite oamenii la un efort de îmbogățire și îmbogățire a cunoștințelor, tehnice, profesionale, ceea ce se înfăptuiește prin instrucție. Dar baza instrucției o constituie *cartea*. Acumularea de cunoștințe prin cercetarea cărților presupune priceperea de a le decodifica, de a le descifra, cu alte cuvinte de a le citi. Relația omului cu cartea are o istorie îndelungată. Lectura a fost, este și va rămâne o activitate de îmbelșugare

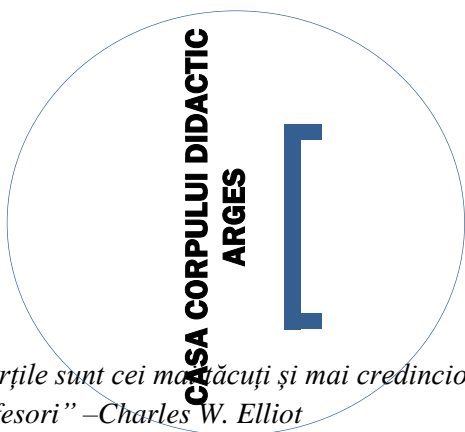
cognitivă și spirituală specifică cititorului, care va aprecia pe deplin un text literar, când va renunța pentru o clipă la prejudecățile sale culturale, la diversele probleme subiective în favoarea explorării lumii interioare a celui care scrie sau a celui despre care se scrie. Lectura nefiind un act gratuit, produce îmbogățirea sinelui cu o nouă cunoaștere, cu o modalitate nouă de receptare a lumii interioare și exterioare. Cititul este o hrană care te metamorfozează și scoate din tine tot ceea ce te reprezintă. Un lucru important este și calitatea cărților de a nu face zgomot, în schimb, îndemnându-te cu tainic cântec de sireună, să le răsfoiești, să le redeschizi, produc seisme culturale și științifice, dând naștere unor neașteptate vibrații spirituale. Fără îndoială, cărțile rămân personajele principale ale universului nostru.

cultural, continuând să modeleze mentalități și să-și manifeste eficiența, contribuind la îndestularea culturală a umanității.

Lectura cărților este un *proces complex*, care se însușește treptat, într-o perioadă de timp relativ îndelungată, începând cu primele săptămâni ale perioadei de școlarizare, când se învață literele alfabetului și continuând apoi cu exersarea deprinderilor de a citi curent, corect, conștient și expresiv. Privit în sine, *actul lecturii* este o operație psiho- fiziologică, care constă în transpoziția simultană a unor semne din registrul vizual, imprimate într-o pagină, în semnificații mintale. Se consideră pe deplin formată deprinderea de a citi, când transpoziția se realizează în tăcere.

*Consilier salarizare Puiu Daniela, Consilier secretariat Nitulescu Corina, Inspectoratul Scolar Județean Argeș*





## CE NU ȘTIM DESPRE CĂRȚI ȘI AUTORII ACESTORA

„Cărțile sunt cei mai măcuți și mai credincioși prieteni; ele sunt cei mai înțelepți sfătuitori și cei mai răbdători profesori” –Charles W. Elliot

Sau

“Cartea este un cadou pe care poți să îl desfaci o dată, și încă o dată, și încă o dată...”

-Garrison Keillor

Cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflet, un lucru plin de gânduri și frumuseți. Sigur, înaintea scrierii și a scrierilor de cărți a fost cuvântul. Oamenii au adunat toate cuvintele și s-au gândit să le pună în cărți. Fiecare carte exprimă trăirile și sentimentele noastre.

Ne place să citim cărți și să vorbim despre ele. Adorăm să ne cuibărim mintea și sufletul printre paginile volumelor tipărite cu satisfacția că, prin lectură, reușim să scăpăm de povara existenței cotidiene. În ziua de azi, când suntem prinși în vârtoarea unui ocean de informații de dimensiuni excepționale, cărțile se ridică cu mândrie din valurile mediocrității informaționale pentru a-și croi drum spre inimile și mințile cititorilor. Întotdeauna am perceput cărțile ca pe niște balsamuri ale sufletului și m-am hrănit cu convingerea că ele au fost și vor continua să rămână surse sigure și valoroase de consolidare spirituală și intelectuală.

### Există curiozități despre orice.

Pentru fiecare dintre noi, un periplu prin lumea cărților este fascinant și ne captivează prin multitudinea de informații uneori amuzante, alteori surprinzătoare. Am cules următoarele curiozități:

- **Cea mai mică carte din lume** este „**Cameleonul lui Cehov**”, măsoară 0.9 mm atât în lungime, cât și în înălțime, nu e mai mare decât un bob de sare, și se află în posesia lui Mark Palkovic, un bibliotecar american. Uimitor este faptul că această carte are 30 de pagini și 3 ilustrații color.”

- **Cea mai mare carte din lume „Acesta este Mohamed”** are 420 de pagini realizate dintr-un material de amestec de hârtie și piele, o înălțime de cinci metri și cântărește aproape o tonă și jumătate, evaluată la 2.300.000 euro. Gigantul document prezintă viața profetului Mohamed și a fost tipărită în Germania și montată în Dubai.
- **Cea mai veche carte din Europa** a fost cumpărată cu peste 10 milioane de euro de către Biblioteca Națională a Marii Britanii. Manuscrisul de mărimea unei palme datează din secolul al VII-lea. El este o copie în latină a Evangheliei după Ioan și a fost descoperită în mormântul Sfântului Cuthbert, în anul 1104. Reprezentanții instituției spun că exemplarul achiziționat este una dintre cele mai importante cărți din lume.
- **Cea mai citită carte din lume este Biblia**, vândută în 3,9 miliarde de copii în toate variantele ei. Popularitatea Bibliei este datorată credinței oamenilor potrivit căreia Biblia a fost scrisă sub harul și influența Divinității. Biblia a fost scrisă pentru aproximativ 16 secole, și este o colecție de 66 de cărți.
- **Cea mai vândută carte pentru copii** este seria Harry Potter a scriitoarei J.K.Rowling, formată din 7 volume, vândută în 450 de milioane de exemplare.
- **Cea mai scumpă carte din lume** a fost cumpărată de Bill Gates pentru suma de 30.8 milioane de dolari. Cartea este „**Codex Leicester a lui Leonardo Da Vinci**”.

- **Cea mai veche carte de bucate din lume** este o tabletă de lut babiloniană, inscripționată în akkadiană. Aceasta datează din anul 1750 î.H de pe timpul lui Hammurabi.
- Un scriitor croat a înregistrat un nou record mondial, realizând **cea mai grea carte din lume** - un volum despre viața fostului lider croat Franjo Tuđman. Cartea gigantică are 3.604 de pagini și cântărește 12 kilograme.
- Jurnalul Annei Frank este **cea mai vândută carte non-ficțională** din lume. Cartea este jurnalul unei fete de treisprezece ani, evreică, care în timpul invaziilor naziste a stat ascunsă într-o clădire, în Amsterdam. Pe perioada autodențenței fetei a scris jurnalul care a fost vândut în 27 milioane de copii. Asta pentru că adolescența credea că „**hârtia e mai răbdătoare ca omul**„.
- „**Bibliosimia**” este un termen atribuit plăcerii de a mirosi cărți vechi.
- Știai că frica de a rămâne fără material de citit se numește „**Abilibiofobie**„?
- **Shakespeare** a inventat aproximativ 1700 de cuvinte.
- Inițial romanul „**Mândrie și prejudecată**” de Jane Austen se numea „**Primele impresii**”.
- **Tolstoi** avea o înălțime de peste 2 metri. Acesta avea însă un obicei foarte prost-jocurile de cărți pe bani. În timpul unui joc de trei zile și două nopți acesta și-a pariat casa pe care a pierdut-o.
- Cum pe vremea aceea nu existau nici mașini de scris și nici calculatoare, soția lui Tolstoi a trebuit să copieze de mână tot romanul „**Război și Pace**”, de 7 ori.
- În 1939 **Ernest Vincent** a scris un roman care avea peste 51000 de cuvinte însă nici unul nu conținea litera E.
- Hobby-ul lui **Charles Dickens** era hipnoza. Acesta a încercat de mai multe ori să o adoarmă pe soția sa cu ajutorul hipnozei.
- La înmormântarea sa, **Victor Hugo** a fost însoțit de peste două milioane de oameni.
- **William Shakespeare** era singurul membru inteligent al familiei, restul erau analfabeți.
- **Charles Dickens** dormea și scria întotdeauna cu fața spre nord.
- **Honore de Balzac** adoră cafeaua, în decursul unei zile el consuma 50 de cești de cafea tare , turcească. Dacă nu avea posibilitatea să fiarbă cafeaua, scriitorul sfârâna boabele și le mesteca.
- Lui **Edgard Allan Poe** îi era frică de întuneric. Posibil una din cauzele care a dus la această fobie a fost faptul că în copilărie viitorul scriitor a învățat...în cimitir.
- **Marin Preda** nu a scris niciodată cu pixul sau creionul. Scria cu un stilou cu penița de aur, care după moartea lui nu a mai funcționat niciodată. Penița era tocită mai mult într-o parte și pentru a scrie cu el trebuia să știi să îl ții și în ce poziție să îl apleci, dar nimeni nu a reușit să îl facă să scrie.
- Manuscrisul original al romanului lui Steinbeck, „**Despre șoareci și oameni**„, a fost mâncat de un câine.
- În copilărie, **Roald Dahl** a lucrat ca degustător la fabrica de ciocolată Cadbury. Mulți ani mai târziu, autorul scrie cartea „**Charlie și fabrica de ciocolată**”. Este posibil ca experiența sa de degustător să-i fi servit ca inspirație.
- **Gabriel Garcia Marquez** a refuzat în repetate rânduri ca magistratul său roman „**Un veac de singurătate**” să fie ecranizat.

De-a lungul civilizației umane, omul a căutat și a dezvoltat suporturi de scriere pentru transmiterea informațiilor. Primele au fost tăblițele din argilă. A urmat foiele din papirus și sulurile de pergamente din piele de animale. Hârtia a fost invenția chinezilor, iar germanul Gutenberg este părintele tiparului.

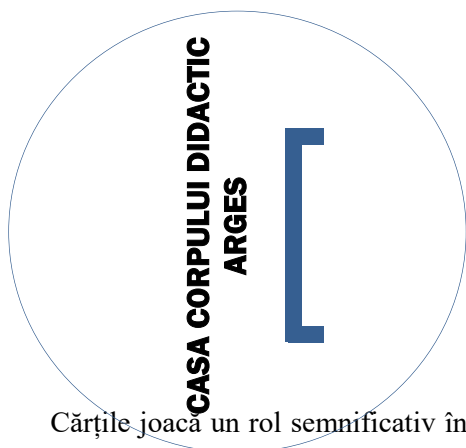
Cartea, ca suport de scriere, are o istorie veche de 5000 de ani. De-a lungul ultimelor cinci milenii, omul a căutat și a dezvoltat diverse forme pentru transmiterea informațiilor pe suport de scriere, ajungând de la tăblițele de argilă din Mesopotamia la e-reader-urile și tabletele performante, disponibile astăzi în toate țările civilizate. Istoria cărții se împletește de milenii cu istoria civilizației umane.

La început a fost argila. Acesta era materialul din care au fost confecționate primele suporturi de scriere, iar invenția aparține mesopotamienilor. Descoperirile făcute de arheologi în apropierea orașului mesopotamian Uruk atestă faptul că cele mai vechi suporturi de scriere erau folosite pentru ținerea unor evidențe ale orașului.

Pentru a nota pe tăblițe, oamenii din antichitate trasau caractere în tăblițele de argilă cât încă erau umede. Tăblițele erau băgate în cuptor până se întăreau, iar inscripțiile rămâneau clare. Pe lângă tăblițele de argilă, țesăturile au fost vreme de câteva sute de ani, suport pentru scrierea și transmiterea informațiilor. Chinezii obișnuiau să scrie pe mătase cu ajutorul pensulelor.

*Bibliotecar Pandele Georgiana Luminița, Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu,, Pitești  
Bibliotecar Pandele Mariana, Colegiul Național „Zinca Golescu,, Pitești*

La fel cum cărțile sunt alcătuite din cuvinte și propoziții, așa suntem și noi: suma cărților pe care le-am citit. Poți asemăna cartea cu un străin sfios, care te abordează atunci când te aștepți mai puțin și se dovedește a fi un prieten de nădejde, pe care te poți baza mulți ani de acum încolo.



## IMPORTANȚA CĂRȚILOR ELECTRONICE ÎN VIAȚA OAMENILOR

Cărțile joacă un rol semnificativ în viața noastră. Se spune că „*Atunci când deschizi o carte, deschizi o nouă lume*”. Cred că toți sunt de acord cu această afirmație, deoarece cărțile au devenit inevitabile pentru omenire, făcând parte din viața de zi cu zi a fiecăruia. O carte este bunul prieten ce nu te părăsește niciodată!

Cărțile sunt pline de cunoștințe, perspective ale unei vieți fericite, lecții de viață, dragoste, rugăciune și sfaturi utile. Ele au fost aici de secole și fără ele, cunoștințele de astăzi deapre strămoșii noștri, cultura și civilizațiile trecute ar fi inexistente. În ziua de 23 aprilie, lumea sărbătorește Ziua Mondială a Cărții. Aceasta este o sărbătoare a autorilor, a cărților și, cel mai important, a lecturii. Scopul principal al Zilei Mondiale a Cărții este de a încuraja copiii să îndrăgească cititul. În același timp, 23 aprilie este o dată simbolică pentru literatura mondială, deoarece este data morții a mai multor autori și poeți de excepție: William Shakespeare, Miguel de Cervantes, William Wordsworth.

Cartea electronică sau e-book-ul (termenul provine din limba engleză electronic book, e-book, eBook), mai este numită și cartea viitorului, deoarece o informație de capacitate foarte mare poate fi stocată și transportată ușor, oferind utilizatorului posibilitatea de a

deschide cartea oriunde și oricând, utilizând un dispozitiv special. Un e-book (abreviere din engleză de la electronic book, citit aproximativ 'i-buc, în română: carte electronică) este un fișier electronic digital ce conține textul și imaginile unei cărți, între timp chiar și clipuri video, de obicei toate protejate împotriva folosirii abuzive printr-un sistem de gestiune a drepturilor digitale de tip digital rights management (DRM). Cărțile electronice sunt cărți virtuale. Ele se pot citi pe mai multe tipuri de aparate cu monitor (ecran), în general portabile: calculatoarele personale, tablete, smartphone-uri, sau și pe dispozitive special construite pentru cititul cărților, numite e-reader sau e-book reader. De asemenea, multe telefoane mobile pot fi folosite și pentru citirea cărților electronice. Mediul de transmitere pentru descărcarea datelor este Internetul, combinat eventual cu un sistem de telefonie mobilă de tip GSM. În funcție de model dispozitivele e-reader se pot compara la greutate cu o carte adevărată, deci pot fi luate cu sine peste tot, dar sunt făcute pentru a cuprinde (memora) simultan mari cantități de informație, chiar sute de romane. Multe din aparatele e-reader se pot folosi la afișarea nu numai a cărților electronice, dar și pentru gazete, ziare, reviste, chiar pagini web ș.a.m.d., în general pentru toate materialele

scrise. În ultimii ani și tehnologia acumulatorilor a progresat mult, astfel încât funcționarea este asigurată pentru ore în șir cu o singură încărcare. O mare importanță la un e-book reader o are tehnologia folosită pentru ecran, care trebuie să asigure o ușurință mare la citire (ergonomie), comparabilă cu cea de la o carte reală, în cele mai diverse situații de iluminare.

E-book se referă și la „ebooks”, „eBooks”, „Ebooks”, „e-Books”, „e-journals”, „e-editions”, „digital books”. Dispozitivele concepute special pentru citirea cărților electronice se numesc „e-readers”, „ebook device” sau „eReaders”. În 1949, Ángela Ruiz Robles, profesoară din Ferrol, Spania, a inventat un dispozitiv mecanic care funcționa pe aer comprimat, unde textul și grafica erau cuprinse pe bobinele pe care utilizatorii le-ar încărca pe axele rotative. Ideea ei a fost de a crea un dispozitiv care să reducă numărul de cărți pe care elevii ei le duceau la școală. Dispozitivul final urma să includă înregistrări audio, o lupă, un calculator și o lumină electrică pentru citirea pe timp de noapte. Dispozitivul nu a fost niciodată pus în producție, dar unul dintre prototipurile ei este păstrat în Muzeul Național de Știință și Tehnologie din A Coruña, Spania. Prima e-carte poate fi indicele Thomisticus, un indice electronic puternic adnotat în lucrările lui Thomas Aquinas, pregătit de Roberto Busa, începând din 1949 până în 1970.

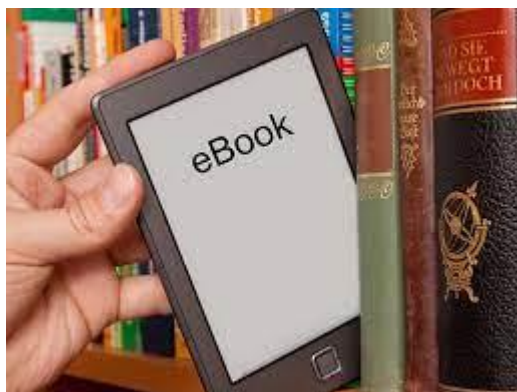
Toți cititorii electronici și aplicațiile de lectură sunt capabili să urmărească datele de citire a cărților electronice, iar datele ar putea conține ce utilizatori de cărți electronice le deschid, cât timp petrec utilizatorii să citească fiecare e-carte și cât de mult din fiecare e-carte este citită. În decembrie 2014, Kobo a lansat datele de citire a cărților electronice colectate de la peste 21 de

milioane de utilizatori din întreaga lume. Unele dintre rezultate au fost că doar 44,4 % dintre cititorii din Marea Britanie au terminat e-book-ul „The Goldfinch” și cel mai bine vândut e-book din 2014 în Marea Britanie, „One Cold Night”, a fost terminat de 69 % din cititori; aceasta este o dovadă că în timp ce cărțile electronice populare sunt citite complet, unele e-cărți sunt doar eșantionate.

O bibliotecă digitală (denumită și virtuală sau electronică) este un tip de bibliotecă în care sunt adunate diverse materiale în format digital. Acestea pot fi texte, materiale vizuale, audio sau video, fiind stocate în format electronic. Fără a modifica esența activităților biblioteconomice noile tehnologii aduc o serie de modificări legate în primul rând de faptul că instrumentele ce sunt puse în mâinile bibliotecarilor sunt altele și aceștia trebuie să învețe să le mânuiască. Legătura dinamică dintre bibliotecari și tehnologia informațiilor impune noi funcții ale bibliotecilor și bibliotecarilor, noi forme de colaborare cu alte instituții (inclusiv edituri) și o interfață umană și electronică cu resurse intelectuale, mai sofisticată. Un factor deosebit de important de care trebuie să se țină cont este arhitectura clădirii. Informatizarea presupune, de fapt, existența unui sistem automatizat de bibliotecă.

#### **Bibliografie:**

- <https://www.coresi.net/eLiteratura-net/e-carte-carti-electronice-difuzate-online.html>
- <http://www.academiaromana.ro/>
- Banciu Doina. Cartea electronică în: *Informatizarea bibliotecilor – Concepte și practici*. București, 2001



*Prof. înv. primar Gagiu Anda, Prof. înv. primar Tomacu Cristina, Școala Gimnazială "Alexandru Davila" Pitești*



## ROLUL CĂRȚII ȘI AL LECTURII ÎN EDUCAREA ELEVILOR

Cu toată amploarea pe care o au luat-o mijloacele audio-vizuale în difuzarea culturii, **cartea** a rămas și va rămâne unul dintre cele mai frecvente mijloace de autoinstruire, de formare a omului modern. Mai mult decât oricare din tehnicile audio-vizuale, lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile ce le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație; ea îndeamnă la introspecție, angajează valori formativ-educative, care își pun amprenta în întregul comportament al cititorului. Tocmai de aceea se consideră că cititul reprezintă unul din cele mai de preț instrumente ale activității intelectuale. El se află printre cele mai răspândite și intense activități ale omului contemporan. Aceasta cu atât mai mult cu cât, pe piață există un volum tot mai mare și mai variat de material pentru lectură sub formă de cărți, reviste, ziare și mai nou în format electronic.

De felul în care elevii și-au însușit deprinderile de citit încă din ciclul primar, depinde în cel mai înalt grad randamentul școlar și prevenirea rămânerii în urmă la învățătură. Este bine știut faptul că încă de mici, cititorii buni sunt în cele mai multe cazuri, buni și la celelalte obiecte de învățământ, iar elevii care nu realizează actul cititului la nivel corespunzător sunt predispuși insucceselor.

Una din formele de lectură care contribuie în mare măsură la dezvoltarea intelectuală a cititorului indiferent de vârstă este *lectura creativă*. Termenul de lectură creativă poate părea pleonastic, pentru că lectura este un proces care implică în cel mai înalt grad creativitatea. Acest tip de lectură ne permite să abordăm prin investiție personală un text, participând cu mintea, cu sufletul, cu imaginația, cu propriile experiențe de viață sau de lectură la construirea sensurilor unui text. Lectura creativă înseamnă să descoperim diferite perspective despre lume și viață, să ne descoperim citind, să avem o relație intimă cu textul, căruia îi putem da astfel viață și sensuri noi, să aducem în lectură întreaga noastră ființă,

cu experiențele, ideile, stările și sentimentele pe care textul ni le provoacă. Lectura creativă presupune construirea relațiilor dintre idei, evenimente și contexte, care sunt implicite într-un text și conduce spre o mai bună înțelegere a propriilor idei, în măsura în care le relaționăm cu ideile altora. Lectura creativă mai înseamnă, de asemenea, convocarea propriilor experiențe și cunoștințe despre lume în examinarea critică a ideilor și structurii textelor.

Lectura creativă implică fără rezerve, scrierea creativă în măsura în care dorim să scriem despre propriile experiențe aduse în memorie de textul pe care-l citim, despre impresiile, stările sau gândurile pe care textul ni le-a trezit, în măsura în care vrem să le împărtășim celorlalți sau să fim noi înșine creatori de lumi posibile. Cu alte cuvinte, scrierea creativă mizează în primul rând pe funcția emotivă sau expresivă a limbajului, care dă posibilitate cititorilor să se arate lumii/ celorlalți, cu preocupările sau pasiunile proprii, cu punctele de vedere prin care este evidențiată capacitatea de a imagina noi lumi sau de a schimba perspectivele oferite de text. Ea se realizează prin scrierea unor compoziții originale, funcționale sau nonfuncționale, situații în care creativitatea și imaginația devin la fel de importante ca plăcerea de a scrie sau citi.

Atitudinile elevilor față de lectură pot fi observate pe parcursul anilor de studiu, printr-o activitate de investigare a intereselor și atitudinilor, care să-l ajute pe dascăl să-și regleze în permanență demersurile și strategiile, să aleagă textele cele mai potrivite pentru studiu în clasă sau pentru recomandările de lectură suplimentară. În concluzie o bună îndrumare în alegerea a ceea ce vor citi, poate face ca elevii să se descopere pe sine, să-și formeze gustul și interesul pentru a citi, să câștige autonomie în folosirea strategiilor de lectură și să scrie cu plăcere. Lectura și scrierea creativă pot deschide o cale spre bucuria lecturii, spre cultivarea creativității și



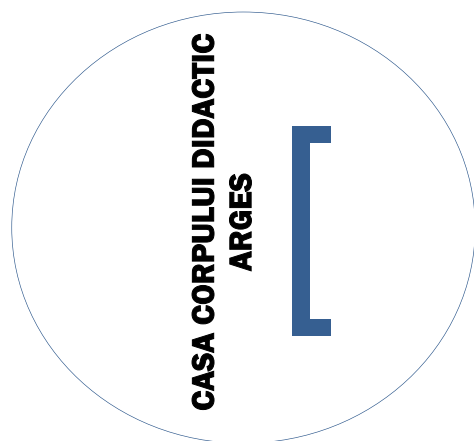
spre formarea gândirii critice a elevilor, spre dezvoltarea personală.

Lețiile de popularizare a cărților unor scriitori constituie, de asemenea, un mijloc de îndrumare a lecturii suplimentare, în cadrul acestora se analizează o anumite creație a unui scriitor cunoscut. Copiii își reamintesc fragmente din operele lui cunoscute fie din manual, fie din alte surse. Se prezintă cartea, care este expusă pentru a putea fi văzută de elevi, în final se poartă o scurtă discuție generalizatoare despre scriitorul și operele respective, iar copiii își notează în caiete titlurile acestora, pentru a le putea procura de la bibliotecă sau de la librărie. Lecțiile în cadrul bibliotecii din școală vin să-i relaționeze pe elevi în mod direct cu lumea fascinantă a cărților. Este de dorit ca biblioteca să ofere spațiul necesar bunei desfășurări a lecției și un număr suficient de exemplare din volumul în care se află opera studiată. La activitate poate participa cu completări și bibliotecarul școlii. Lectura surpriză este o formă plăcută de a veni în contact cu opera unui autor. Elevii primesc la sfârșitul unei zile de curs câte o carte/copie xeroxată a textului

care se dorește a fi lecturat acasă. O variantă a acestui procedeu constă în citirea unui scurt și atractiv fragment în clasă, lăsându-le elevilor plăcerea finalizării personale a lecturii.

Copiii trebuie învățați că o carte nu poate fi citită la voia întâmplării și nici în grabă, să pozăm că suntem cititori pasionați. Odată format, gustul pentru lectură se poate transforma în clasa a-IV-a într-o adevărată pasiune. Micii cititori trebuie să înțeleagă că dragostea de carte și lectura ei este nespuse de benefică oricărui om. Cartea răsplătește generos dragostea ce i-o purtăm, ea te instruește chiar și fără să i-o ceri și, poate, când nici n-o dorești. Dacă dascălul știe să îndrume bine lectura, cartea devine partener de viață al elevilor, acel prieten devotat, ca un vehicol plăcut, gratuit care îi poartă prin toată lumea, prea mare pentru a fi străbătută altfel. Nicolae Iorga spunea un mare adevăr despre carte: „Cultura unui om se formează, în primul rând, prin lectură. De aceea, din fragedă copilărie, e bine să iubim cartea, să o citim, să o păstrăm cu grijă, ca pe un bun de preț.”

*Bibliotecar Hera Maria Ionica, Școala Gimnazială, „Liviu Rebreanu” Mioveni*



## CĂLĂTORIA PRINTRE CUVINTE ÎN SECOLUL XXI

Mulți oameni moderni sunt tot mai încântați de petrecerea timpului liber într-un mod total diferit față de alte timpuri, apreciind, mai degrabă, socializarea pe Internet, jocurile video sau întâlnirile în mall cu prietenii. Dacă în secolele trecute cititul era o activitate preferată pentru a obține timp de calitate, de a învăța ceva nou și de a trăi aventuri palpabile, în secolul XXI se observă un declin în acest sens, unii mărturisind cu nonșalanță că preferă să vadă ecranizarea și nu să citească romanul.

Lectura unei cărți interesante pare că nu mai este o preocupare cotidiană a oamenilor și că a devenit o *rara avis*, totuși, lucrurile nu stau deloc așa. Foarte mulți părinți, educatori, profesori, asociații care sprijină cititul, personalități ale culturii sunt alături de tânără generație ce

trebuie să descopere beneficiile răsfoirii paginilor unei cărți.

**Avantajele cititului în secolul XXI**

Secolul XXI a venit cu o mulțime de transformări în orice domeniu, aducând cu sine numeroase posibilități de relaxare și de distracție. Unii oameni mărturisesc că nu reușesc să citească o carte de la un capăt la altul, că de obicei citesc articole de blog, mailuri, știri de pe site-urile online și se scuză permanent că ziua lor este atât de ocupată, încât, pur și simplu, nu găsesc ocazia potrivită pentru a deschide o carte, un ziar, o revistă.

Din fericire, există persoane care rămân în continuare fidele cititului, motivele lor fiind numeroase. Copiii abia așteaptă ca părinții să le citească povestea de

seară, bunicii au posibilitatea de lectură românele pe care nu au apucat să le citească până acum, tinerii pasionați devorează pagină cu pagină bestsellerurile de ultimă oră adresate generației lor, intelectualii dornici să se dezvolte permanent și să se cunoască mai bine sunt tentați să adauge periodic în biblioteca personală câte o carte și tot așa.

Cine se poate bucura de avantajele cititului

Ritmul vieții poate fi destul de acaparator, iar adulții spun, de multe ori, că nu reușesc să citească pentru că nu au timpul necesar, fiind extrem de ocupați cu grijile cotidiene legate de familie și serviciu. De fapt, nu este nevoie să citească o carte întreagă într-o singură zi, sunt suficiente 30-40 de pagini pentru a beneficia din plin de toate calitățile acesteia.

Cine se poate bucura de beneficiile lecturii? Toată lumea le poate aprecia, indiferent că este vorba despre copii, adolescenți, tineri, adulți sau seniori. Este important ca părinții să-i obișnuiască pe micuți să citească și aceștia să o facă de plăcere, nu doar pentru că este obligatoriu pentru școală. Dacă vor deprinde această abilitate, atunci copiii vor continua să aprecieze lectura pe tot parcursul vieții lor, transmițând această pasiune mai departe, propriilor fii.

Tu când ai citit ultima carte?!?... iată câteva beneficii tănuite de filele de poveste ale cărților, care te vor convinge să recurgi la terapia prin citit, pentru a te bucura de liniștea și pacea lăuntrică de care cu toții avem nevoie:

### 1. Reduce stresul

Stresul crește semnificativ riscul de accident vascular cerebral și boli de inimă, reprezentând baza a 60 % dintre boli. Chiar dacă nu îl putem elimina în totalitate din viețile noastre, putem face anumite lucruri pentru a-l reduce, iar unul dintre acestea este cititul unei cărți. Potrivit unui studiu recent, cititul poate reduce cu până la 68% nivelul stresului, fiind chiar mai eficient decât ascultatul muzicii preferate sau plimbările în parc. Coautorul studiului, neuropsihiatru David Lewis, spune că doar șase minute petrecute citind fie un ziar, fie o carte pot contribui la reducerea tensiunii musculare și la îmbunătățirea ritmului cardiac.

### 2. Previne declinul cognitiv

Cititul poate încetini sau chiar preveni declinul cognitiv, având inclusiv capacitatea de a opri din evoluție boli severe precum boala Alzheimer. Acestea au fost concluziile unui studiu realizat de cercetătorii de la Universitatea din Chicago. Astfel, cititul și alte activități care stimulează funcțiile

mentale (șah, cuvinte încrucișate, integrale etc.) pot încetini evoluția demenței

### 3. Îmbunătățește calitatea somnului

Dacă ai probleme cu somnul, ai face bine să lași deoparte smartphone-ul și să citești câteva pagini din cartea preferată. Lumina emisă de ecranele telefoanelor poate duce la un somn mai agitat, din cauza producției insuficiente de melatonină, hormonul care îi semnalează creierului că este vremea să te odihnești. În schimb, un ritual relaxant precum cititul unei cărți înainte de a merge la culcare te ajută să dormi mai bine și mai mult.

### 4. Crește capacitatea de focalizare și atenția

Datorită faptului că atunci când citim mintea noastră este focalizată mai mult timp asupra unui singur subiect (acțiunea cărții pe care o citim) apare o creștere a capacității de focalizare și a capacității de a direcționa atenția.

### 5. Te face mai inteligent

„Cu cât citești mai mult, cu atât mai multe lucruri vei ști. Cu cât înveți mai mult, cu atât mai multe locuri vei vizita”, spunea Dr. Seuss. Se pare că cercetătorii îi dau dreptate acestuia, deoarece studiile au arătat că cititul nu numai că ajută la îmbunătățirea vocabularului, dar contribuie și la creșterea IQ-ului.

### 6. Te ajută să socializezi mai bine

Unii oameni văd în citit o metodă excelentă de a evada din cotidian, însă cercetările recente arată că acest obicei poate avea un impact pozitiv în relațiile cu celelalte persoane. Studiile au demonstrat că persoanele cărora le plac cărțile de ficțiune sunt mai empatici și știu „cum să îi citească” pe cei din jur.

### 7. Îmbogățește vocabularul și capacitatea de exprimare

Lecturând cărți înveți cuvinte, termeni și expresii noi care te ajută să înțelegi mult mai multe lucruri și să fi un bun interlocutor, discutând și altceva în afară de „cum e vremea” sau „cine a câștigat campionatul”.

### 8. Crește imaginația și devii mai creativ

Comparativ cu cinematograful și televiziunea – unde filmul e imaginat, regizat și turnat de altcineva – când citim o carte noi ne creăm propriul film în mintea noastră. Aceasta duce la dezvoltarea creativității și imaginației, lucru care ne ajută să rezolvăm mult mai repede și mai eficient sarcinile pe care le avem de îndeplinit și ne mărește mult stima de sine, care e un sentiment ce ne ajută foarte mult în viață.

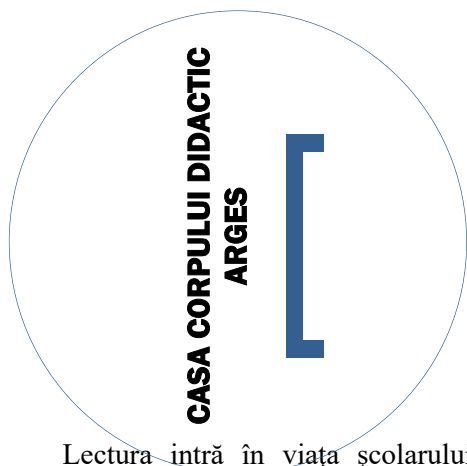
### 9. Te ajută să te cunoști pe tine însuși

Procesul de dezvoltare personală implică o cunoaștere continuă, iar cititul cărților potrivite te poate ajuta enorm.

Sperăm că v-am convins să vă faceți puțin timp și să citiți o carte, pentru a vă bucura de toate

binefacerile ei. Și, în definitiv, ce poate fi mai frumos decât să te lași cuprins de lumea magică a poveștilor dintr-o carte?!?

*Bibliotecar Mutu Cristina*



## MODELE DE LECTURĂ

Lectura intră în viața școlarului pe o anume treaptă de evoluție și-l însoțește de-a lungul existenței. Este important să cunoaștem modelele existente de lectură și în funcție de aceasta, biblioteca să intervină cu atribuțiile specifice: stimularea schimbului liber de idei, dialogului și creativității; oferirea deplină libertăți în utilizarea documentelor și medierea accesului la ele, acordarea de asistență de specialitate; colaborarea cu alte instituții culturale.

Toți acești factori care intervin pe parcursul existenței școlarului în direcția dezvoltării sale intelectuale (familia, școala) susțin procesul apropierii de carte, lectură, bibliotecă.

Modelul familial este matricea în care se naște dragostea pentru scris și citit, comunicarea. De aceea lectura începe la o vârstă foarte fragedă, acolo unde ea constituie o tradiție în familie. Biblioteca familiei și modelul lecturii din sânul acesteia, plăcerea cititului transmisă copilului de părinți și bunici, asociate casetelor cu povești, emisiunilor specifice, sunt fundamentale în cucerirea copilului, în sădirea interesului pentru cunoaștere. Biblioteca școlară poate interveni în acest model oferind bunicilor și părinților liste de cărți, documente, programe educaționale interactive.

Modelul preșcolar de lectură este determinat de educator, de competențele acestuia, de autoritatea și forța lui modelatoare, încât copilul va parcurge traseul de la cititorul pasiv (care ascultă) la cel activ (care va citi când

va merge la școală), interacționând, rolul lecturii (efectuată de adulți: bunici, părinți) în această etapă fiind fundamental pentru dezvoltarea psihică, formarea memoriei, ascuțirea spiritului de observație. Este momentul cel mai propice al venirii în contact cu biblioteca, care trebuie să reprezinte pentru el o lume de povești, situată în prelungirea jocului, a uimirii în fața cuvântului scris.

Modelul școlar este determinat de rolul școlii, ca principal lăcaș de cultură și civilizație. El este determinat de învățător și profesor, de sfatul de lectură al acestora, care canalizează în direcția unei lecturi sistematice, formării stilului de studiu corect, pe discipline de studiu. Alături de școală și familie, biblioteca școlară are un rol important în formarea deprinderilor de lectură și informare, prin medierea dintre utilizatorul în formare și universul cărților deținut de instituție. Succesul depinde de competențele bibliotecarului, de managementul îndrumării sistematice și raționale, asidue a lecturii, de orientarea spre sursele de informare, servicii și facilități, produse, modalități de accesare, de alegere a cărților. De la învățarea cititului și descoperirea lecturii vizuale la învățarea lecturii și descoperirea cărții (care se petrec pe întreaga durată a ciclului primar) și până la utilizarea practică și intelectuală a conținutului cărții, se scurg ani de pregătire, de formare (în care sunt implicați mulți factori) care vor duce la desăvârșirea tânărului.

Cererile de lectură și informare ale elevilor pot fi concrete sau tematice, nedefinite, cu grad de dificultate ridicat etc. Cele mai multe dintre aceste cereri sunt determinate de cerințele curriculei școlare, de nevoi de realizare a unor referate pentru discipline diferite, ele solicitând un efort de căutare, selectare a informației intermediat de bibliotecar. Cooperarea dintre familie, școală, bibliotecă este triada obligatorie în această etapă de formare a personalității individului prin acumulări de cunoștințe și experiențe. Temele de discuție bibliotecă-școală pot viza diferite aspecte ale lecturii, ca: lectura și comunicarea orală, exprimarea liberă, lectura silențioasă și ritmurile interioare; lectura cu voce tare, lectura și cercetarea personală, raportul text scris-text electronic sau alte mijloace de expunere (cinema, desen, animație în jurul unui text).

Pentru a avea succes în procesul de formare și educare a publicului școlar, diferențiat pe grupe de vârstă (școlari mici, mijlocii, mari – preadolescenți, adolescenți), este necesar ca biblioteca școlară să cunoască și să interpreteze ocupațiile lor de timp liber, precum și locul lecturii, al cărții în cadrul acestora. Dacă prin timp liber se înțelege timpul extra-școlar, timpul care, bine utilizat, poate să ducă la înnobilarea ființei

umane, se poate deduce cât de importantă este prezența lecturii în cadrul acesteia.

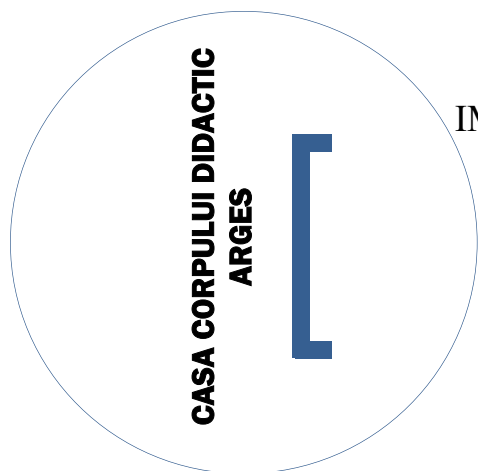
În utilizarea eficientă a timpului liber – în sfera căruia un loc prioritar îl deține lectura – școala rămâne principalul factor de formare a acestor deprinderi și, alături de ea, biblioteca școlară.

Interacțiunea dintre metodele culturale de utilizare a timpului liber oferite de școală și cele oferite de familie este punctul de la care trebuie să pornească demersul educațional al bibliotecii școlare. Ca instituție complementară procesului instructiv-educativ, reformei din școală, ea oferă accesul liber la informație și educație, stimulează creativitatea. Colaborarea cu alte instituții culturale, cu multipli alți factori educaționali, poate influența opțiunile de timp liber ale elevilor.

Bibliografie:

1. CRAIA, Sultana. *Utilizatorii și nevoile lor specifice. Biblioteca azi. Informare și documentare*. Târgoviște, Bibliotheca, 2004.
2. CRISTEA, Sorin. *Managementul organizației școlare*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 2003.
3. MURĂRESCU, D. *Lectura particulară și biblioteca școlară*. București, Seminarul Pedagogic Universitar, 1939.

*bibliotecar Buligai Anișora, Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești  
profesor Vlădău Violeta, Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești*



## IMPORTANȚA LECTURII LA CICLUL PRIMAR

Unul din obiectivele fundamentale ale limbii române, ca disciplină școlară la clasele mici, o constituie formarea și cultivarea gustului pentru citit, pentru lectură, iar cartea trebuie să devină *prietenul* nedespărțit .

Mai mult decât oricare din tehnicile audio-vizualului prin care sunt vehiculate valorile culturii,

lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile ce le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație. Ea îndeamnă la introspecție, angajează valori formative care își pun amprenta pe întregul comportament al cititorului. Tocmai de aceea se apreciază că lectura ( cărți , reviste, ziare,diverse

publicații), reprezintă una dintre cele mai răspândite și intense activități ale omului modern. (*ibidem*, pag 174)

„Ca orice sarcină didactică, lectura suplimentară a elevilor trebuie **îndrumată și verificată**. Pentru aceasta, se folosesc secvențe din orele de limba română, orele la dispoziția învățătorului sau se stabilesc ore speciale prin planificările semestriale.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Importanța lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

-*aspectul cognitiv*: prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate;

-*aspectul educativ*: lectura contribuie esențial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice;

-*aspectul formativ* constă în faptul că lectura are drept consecință formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Lectura cărților constituie o activitate fundamentală pentru întreținerea condiției intelectuale, îmbogățirea cunoștințelor și a limbajului, pentru cunoașterea indirectă a diferitelor universuri și realități.

Prin lectură, elevii sunt conduși să-și formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității, exprimate într-o multitudine de modalități de expresie de a le asocia, ceea ce le permite să-și extindă arta cunoașterii. Succesul în lectura particulară a elevilor este asigurat, în mod deosebit, de capacitatea elevilor de a înțelege, prin efort propriu, mesajul celor citite.

Cadrul didactic trebuie să aibă o grijă deosebită pentru a-i determina pe elevi să citească lecturile propuse despre trecutul poporului, despre copilărie, muncă, frumusețile naturii, viețuitoare și să îndrăgească eroii ce reprezintă forțele binelui.

O secvență foarte importantă în stimularea interesului pentru lectură și formarea de cititori pasionați este legată de felul în care se recomandă ce să citească și cum să citească.

„Dintre **modalitățile** aflate la îndemâna cadrului didactic pentru dezvoltarea interesului copiilor **pentru lectură** menționăm:

- modelul de cititor oferit de cadrul didactic;

- citirea/ povestirea incitantă: cadrul didactic trebuie să întrerupă lectura sau povestirea pe care o expune copiilor, într-un moment de maximă atractivitate, lăsându-i pe

elevi să-și imagineze continuarea întâmplării (lectura cu predicții);

- recomandarea unor texte literare adecvate vârstei și preocupărilor elevilor ;

- nu se va da lista anuală la începutul semestrului , ci se vor stabili titluri pe 2-3 săptămâni;

- va face prezentarea unor cărți în așa fel încât să ambiționeze elevii în achiziționarea și lectura lor;

- va povesti incomplet momente ale unor narațiuni, lăsând elevilor un semn de curiozitate în finalizarea întâmplărilor;

- va caracteriza unele personaje, îndemnând elevii la căutarea independentă, prin lectură integrală, a locului acestora în narațiune, a relațiilor cu alte personaje;

- organizarea unor concursuri de recitări de poezii, ghicitori, finalizate cu recompense;

- desfășurarea unor jocuri de rol: *Biblioteca și cititorii săi, Prietenii cărții*;

- desfășurarea unor activități cultural-artistice, precum și dramatizarea unor texte literare;

- alcătuirea unor albume sau a unor fișe bibliografice și a unor fișe de lectură;

- șezători literare, medalioane literare, prezentare de benzi desenate, povești audio sau video etc.

Învățătorii trebuie să îndrume lectura suplimentară a elevilor și să o introducă prin disciplinele opționale de *Literatură pentru copii* deoarece obiectivele cadru și unele obiective de referință nu se realizează numai cu textele din manuale. De aceea, este necesară lectura suplimentară a elevilor, fără de care formarea lor în aria curriculară *Limbă și comunicare* nu este completă.

Anumite ore de limba română să fie transformate uneori în adevărate *scene teatrale*, pe care să se perinde, rând pe rând, personaje care să-și interpreteze rolul cu o măiestrie de artist ;

Fiind curioși să afle mai multe despre personajele prezentate în fragmentele din manual, copiii și-au cumpărat cărțile sau le-au împrumutat de la biblioteca școlii ;

Limba este izvorul ce pornește din *stânca* primelor cuvinte și se revarsă mai târziu în noi, umplându-ne de sentimente și trăiri. Este *bulgărele de aur* revărsat în *marea de azur*, este o poveste minunată toarsă-n fir de ... *A fost odată...*

Orele de lectură constituie piatra de hotar dintre cele două lumi: *copilăria și adolescența*. Poveștile, povestirile, poeziile ajută în formarea și dezvoltarea unui vocabular elevat, modelează caractere și conturează trăsături morale ce pot fi urmate.”

În formarea capacității de receptare a mesajului scris se pornește de la premisa că accesibilitatea și



evitarea supraîncărcării elevilor nu exclud punerea lor în contact cu o literatură de valoare, adresată anume copiilor.

Accesibilitatea unui text pe care îl citesc școlarii mici nu este dată atât de nivelul lui artistic ridicat, de numărul figurilor de stil, cât de măsura în care problematica acestei creații se înscrie în sfera de interese ale copiilor, precum și de felul în care elevii sunt conduși, prin intermediul lecturii explicative, să-i înțeleagă sensurile." (I.Șerdean, *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, Editura Corint, pag. 164-165).

Copiii de vârstă școlară preferă povestirile a căror acțiune se desfășoară în ritm alert, trepidant, realizate prin aglomerare de verbe, uneori la timpul prezent. Nu pot fi ocolite însă nici povestirile desfășurate într-un ritm lent care au frumusețea lor prin atmosfera calmă, alunecând uneori, în descrieri prin înclinație spre meditație, orientată prin comentariul autorului (*Fetița cu chibrituri*, de H.C. Andersen)."

Sunt texte narative în care povestitorul este participant activ la acțiune, iar narațiunea se desfășoară la persoana I, ceea ce îi dă un plus de autenticitate și spor de afectivitate deoarece el nu se limitează la povesti, ci și re trăiește cele povestite. Elevii trebuie pregătiți să aleagă povestiri la persoana I în texte magistral realizate, asemenea celor din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă, texte din operele lui M. Sadoveanu, Barbu Delavrancea ș.a.

**Evaluarea lecturilor** studiate în afara clasei trebuie să constituie un mod de atracție, de stimulare spre această activitate despre care știm cu toții că a fost înlocuită de mijloacele moderne de informare care au pătruns în viața noastră, copleșindu-i chiar și pe adulți.

În privința **evaluării lecturii**, didactica a conturat în ultimele decenii, modalități de evaluare alternative. Dintre cele mai des utilizate, amintim:

- proiectul;
- jurnalul de lectură;
- prezentarea de carte;
- portofoliul;
- jocul didactic.

**Evaluarea lecturilor trebuie făcută în funcție de următoarele criterii:**

*Ritmul de lectură și tipul de preferință:*

- ritmul lecturilor, specia literară preferată (povești, povestiri și basme);
- tematica preferată (istoria, copilăria, descrierea și reportajul, literatura de aventuri);

*Capacitatea de asimilare și prezentare a lecturii:*

-citirea cursivă, conștientă și expresivă a elevului ajută la rezumarea corectă, orală a subiectului prin povestirea expresivă, realizându-se astfel expresivitatea și coerența limbajului;

*Capacitatea de asociere interdisciplinară:* o idee, o informație, un detaliu cunoscut din lecturi literare să poată fi transferate sau asociate spontan cu elemente de conținut specifice altor discipline: geografie, biologie, arte plastice, film, teatru, muzică, abilități practice.

Stimulare a capacităților creatoare se dezvoltă prin:

-se dezvoltă capacitatea de redare dramatică, teatrală a unor dialoguri;

-se dezvoltă capacitatea de memorare, de recitare artistică a poeziilor, se realizează, la unii elevi, încercări originale de creație literară.

Pentru **evaluarea lecturii**, în funcție de scopul urmărit, se vor putea parcurge următoarele **modalități:**

*Verificarea caietelor de lectură suplimentară sau a fișelor de lectură:* se face periodic, iar corectarea acestora oferă indicii despre ce citește elevul, ce reține din ceea ce citește, cum înregistrează informațiile, cum selectează date și personaje semnificative. Corectarea acestor caiete/ fișe este urmată de *analiza concluziilor* în fața întregii clase, cu prezentarea aspectelor pozitive și negative.

Convorbirile cu clasa, precum și cele individuale, despre lecturile elevilor sunt foarte utile, deoarece oferă informații cât mai multe și cât mai precise asupra materialului citit, elevii beneficiind și de întrebările ajutătoare ale cadrului didactic.

*Observarea performanțelor:* se vor evidenția elevii care, în urma lecturii particulare își completează informațiile, se exprimă îngrijit, nuanțat, apreciind acest lucru ca un gest de silință și inteligență.

Efectuarea unui tabel cu evidența lecturii elevilor și afișarea lui în clasă va stimula concurențial cititul cărților.

*Controlul fișelor de cititor de la bibliotecă* ajută învățătoarea să vadă cât de preocupați sunt elevii pentru lectura suplimentară, ce și cât citesc, ce preferințe au.

Pentru realizarea justă a organizării și îndrumării lecturii elevilor se impune o colaborare strânsă între școală și familie. În cadrul activităților comune este necesar să se prezinte imensul rol al lecturii în formarea personalității copilului, să li se dea îndrumări asupra a ce și cum trebuie să citească copiii lor, spre a-i ajuta să înțeleagă ceea ce citesc și a le dezvolta interesul pentru lectură".

#### **BIBLIOGRAFIE:**

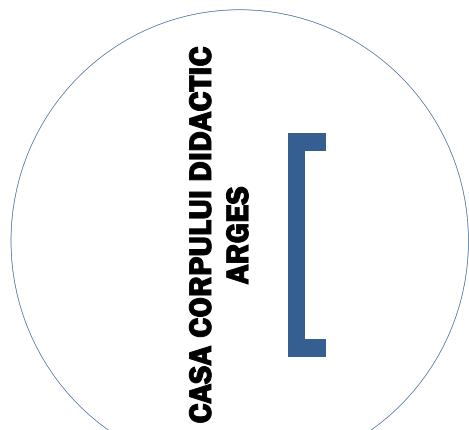
Șerdean, Ioan, Manual *Metodica predării limbii și literaturii române la clasele I-IV*, pag.174

Tătaru, Ioana: *Metode activizante de evaluare a lecturii suplimentare*

Șerdean, Ioan, Manual pentru școlile normale clasele a XI-a, XII-a și a XIII-a, *Metodica predării limbii române*

*la clasele I-IV*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A.- București, 1993

Prof. Zaharia Elena, Școala Gimnazială "Tudor Vladimirescu" Pitești



## LECTURA, HRANA MINȚII

Cărțile pot fi o fereastră către lume, dar pot oferi și o fereastră către propria lume interioară.

De la cărțile pentru copii, pe care părinții le citesc copiilor la culcare, până la romanele cele mai vândute și lucrările literare premiate, cărțile joacă un rol crucial în viața unei persoane, îndeplinind nevoia de cunoaștere și divertisment. Rolul cărților în societate nu poate fi niciodată supraestimat, deoarece acestea modelează indivizii și culturile, permițând oamenilor să se dezvolte pe toate planurile.

Povestea, scrierea creativă și lectura sunt recunoscute de mult timp pentru potențialul lor terapeutic. Utilizarea literaturii ca metodă de vindecare datează din Grecia Antică, de pe vremea când bibliotecile grecești erau văzute ca locuri sacre cu puteri curative. În timpul războaielor mondiale, lectura (*biblioterapia*) a fost folosită pentru a ajuta soldații care se întorceau de pe câmpul de luptă să facă față atât problemelor fizice, cât și celor emoționale. La începutul secolului al XIX-lea, medicii au început să folosească biblioterapia ca tehnică de intervenție în reabilitarea și tratarea problemelor de sănătate mintală. Astăzi, biblioterapia ia forme diferite – de la cursuri de literatură desfășurate pentru deținuți până la cercuri de lectură pentru persoanele în vârstă care suferă de demență.

Astfel, se poate observa că prin lectură, atât sufletul, cât și mintea ne sunt „hrănite”. Puterea cărților pentru îmbunătățirea vieții este un factor răspândit în cultura modernă. Utilizarea literaturii pentru efectul său terapeutic se face instinctiv la poeți, dramaturgi și romancieri.

Lectura este o formă de terapie utilă în tratarea depresiei, anxietății, tulburărilor de alimentație și

problemelor de comunicare. Unul dintre motivele utilizării cititului este acela că ne ajută să conștientizăm că și alte persoane, cum ar fi personajele dintr-o carte, se confruntă cu probleme similare. Când ne identificăm cu un personaj fictiv sau non-fictiv, mai ales la nivel emoțional, realizăm că există și alții care fac față luptelor personale. Lectura poate în acest fel să accelereze și să intensifice un proces terapeutic.

Se consideră că integrăm beneficiile unei lecturi trecând prin trei etape:

1. Identificare – ne identificăm cu un personaj și cu evenimentele din poveste.
2. Catharsis – ne implicăm emoțional în poveste și devenim capabili să eliberăm emoțiile (prin discuții sau făcând diverse lucrări de artă).
3. Insight – conștientizăm că problemele noastre ar putea fi abordate sau rezolvate.

Despre citit s-au spus multe lucruri de-a lungul timpului, inclusiv că este o modalitate de a evada din lumea reală, însă adevărul este că acesta are un impact cât se poate de concret asupra vieții cotidiene. Pe lângă faptul că te face mai creativ și îți îmbogățește cunoștințele, cititul reduce stresul și te face să te simți mai puțin singur. Importanța lecturii în parcursul individual poate fi mai importantă decât îți imaginezi.

Literatura începe să devină importantă pentru fiecare om încă din copilărie, când curiozitatea și setea de cunoaștere te face să-ți dorești să citești tot felul de cărți pentru copii și poveștil, trecând, apoi, de la basme, la romane fantastice și apoi la opere literare mai complexe și provocatoare, cum ar fi cărțile psihologice sau cele de

dezvoltare personală. Cărțile spun povești și oferă informații pe care cititorul le transpune în viața sa de zi cu zi. Astfel, modurile în care cărțile citite influențează o persoană sunt numeroase.

Pentru cei mai mulți, contactul cel mai puternic cu literatura apare în timpul școlii. Atunci încep să înțeleagă importanța cărților în exploatarea ideilor stimulative și provocatoare despre natura umană. Există puține alte medii care pot oferi tinerilor aceeași libertate de a analiza tipologiile și comportamentele umane așa cum o fac cărțile.

Rolul cărților în viața unei persoane este de a servi ca instrument educațional capabil să îi extindă cunoștințele despre lume și despre sine. Cu toate acestea, pentru a te asigura că operele își ating scopul, trebuie să le privești critic. Doar efectuând analize aprofundate ale scrierilor poți înțelege cu adevărat ce a vrut să spună autorul. Să fii nevoit să scrii o analiză a unei cărți poate părea o provocare, dar nu există modalitate mai bună de a declanșa reflecția și gândirea aprofundată. Cărțile sunt importante și pentru că îmbunătățesc conectivitatea

creierului, te fac să te gândești mai bine la anumite aspecte ale vieții și te învață cum să-ți dezvolt propriile argumente, opinii și idei. Astfel, atunci când citești, mintea ta începe să urmărească idei noi, modele de gândire și simboluri, iar acest lucru te face să fii mai pregătit în fața societății și a provocărilor acesteia.

Așadar, cărțile au rolul de a ajuta la stabilirea principiilor și valorilor unei persoane. Majoritatea cititorilor dezvoltă opinii puternice în urma lecturii, iar acest lucru îi va face să-și modeleze viziunea asupra lumii. Abilitatea de a judeca și de a critica sau, dimpotrivă, de a lăuda și admira un personaj și acțiunile sale, cu alte cuvinte, de a emite o judecată de valoare asupra caracterului său, te ajută să procedezi la fel și cu persoanele reale din jurul tău.

În concluzie, cărțile joacă un rol extrem de important în viața unei persoane, fiind unul dintre instrumentele care formează viziunea despre lume, dar și modul de a gândi și de a acționa în viață, hrănindu-i mintea și sufletul.

*Prof. Cîrstea Ionela Denisa*

## CARTEA – ALINAREA SUFLETULUI



Orice carte este o colecție de [hârtii](#), [pergamente](#) sau alte astfel de materiale, în formă de coli sau foi de cele mai multe ori egale între ele și legate sau broșate într-un volum. Cărțile sunt, de obicei, [tipărite](#) (rareori scrise și de mână) și conțin diverse lucrări [scrise](#), pe cea mai mare diversitate de teme. O carte este, de asemenea, o operă literară sau științifică sau o parte semnificativă dintr-o astfel de operă. Pe lângă aceste aspecte, cartea este considerată un leac pentru suflet, deoarece cuprinde scene din viața de ieri și de azi, înfățișează lumi fantastice, confruntări etice și civice, călătorii, aventuri, personalități tipologice care oferă numeroase lecții de viață. O carte este un univers care are impact asupra personalității unui om, fiindcă acesta poate regăsi printre filele ei numeroase etape din viața proprie: jocul și joaca, școala, iubirea, familia etc. În cadrul lecturii, fiecare cititor își dezvoltă imaginația, conturându-și propriul tărâm în care se desfășoară evenimentele. Astfel, cartea, implicit cititul, are multe beneficii: dezvoltarea vocabularului și însușirea unor noi termeni în lexicul cotidian, modul de a observa realitatea, relaxarea și evoluția spirituală, deoarece „cărțile sunt mai mult decât cărți, ele sunt viața, sufletul și miezul timpurilor trecute, motivul pentru care oamenii au muncit și au murit, esența și chintesența vieților lor”.

În funcție de maniera în care ne raportăm la acest subiect, putem deduce că o carte este leac pentru suflet atât pentru creator (autor), cât și pentru cititor.

În primul caz, atunci când vorbim despre autorul unei cărți, leacul adus de aceasta poate fi, de exemplu, acela de vindecare a sufletului, marcând momentele care determină amintirea vremurilor de odinioară. Descrierea „lumii de ieri”, văzută ca un paradis pierdut, determină nostalgie și întoarcere în vremurile bune a celui ce a conturat destinul cărții. Totodată, această lume trecută poate fi o povată pentru actualele și viitoarele generații.

În cel de-al doilea caz, atunci când ne referim la cititor, o carte vine ca un leac, fiindcă, prin exemple trăite de alte persoane, ajunge să învețe anumite lucruri benefice activității desfășurate sau lucruri ce țin de personalitatea sa. Cum se spune, din greșelile celorlalți se învață multe, astfel că dintr-o carte, orice persoană se poate alege cu multe lecții.

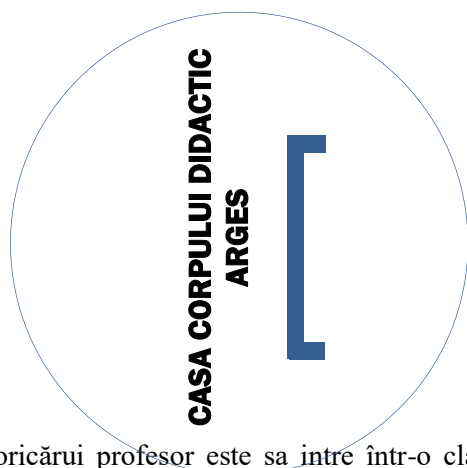
„Cărțile sunt fluturi cu care zburăm prin propria noastră minte, sub bolta uriașă a țestei noastre. Niciun aparat de zbor nu a dus atât de departe”

Indiferent de domeniul în care se regăsesc, cărțile merită o răsfoire, fiindcă s-ar putea să surprindă, iar apoi să și placă, devenind leacuri benefice pentru suflet.

#### Bibliografie:

- Bogdan, Rodica, *Limba și literatura română. Ghid de pregătire, pentru clasa a IX-a*, ediția 2016, Editura Niclescu, București;
- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Carte>, site accesat la data de 13.04.2023;
- <https://booknation.ro/101-citate-despre-carti-cele-mai-frumoase-citate/>, site accesat la data de 13.04.2023.

Profesor Dicu Elena-Liana, Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Pitești



## ÎNVĂȚAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ

Visul oricărui profesor este să intre într-o clasă în care copiii sunt veseli, cooperanți, respectuoși și nu în ultimul rând dornici de cunoaștere. Din păcate, realitatea este deseori departe de aceasta imagine idilică. Atât cadrele didactice, cât și părinții observă cu tristețe diferite fenomene în rândul copiilor precum lipsa motivației, anxietate ridicată și chiar comportament agresiv. Acest lucru este cu atât mai îngrijorător cu cât știm că ele reprezintă obstacole serioase în calea învățării.

În ultima vreme se pune din ce în ce mai mult accent pe lucrurile care nu merg în sistemul educațional din lume. Unii consideră că aptitudinile de bază trebuie întărite, alții că nu se dezvoltă suficient gândirea critică, iar alții că nu se pune suficient accent pe viitorul rol al elevului în societate. Un lucru asupra căruia cu toții putem cădea de acord este că școala are rolul și datoria de a îi pregăti pe copii și tineri să devină adulți înțelepți, responsabili și empatici.

Întrebarea cea mai importantă este însă CUM putem să îi ajutăm pe copii: ▪ Să fie motivați și pregătiți pentru a învăța;

▪ Să înțeleagă riscurile și oportunitățile; ▪ Să aleagă acele decizii și comportamente benefice pentru ei și pentru cei din jur; ▪ Să vadă dincolo de ei și să aprecieze nevoile celorlalți.

Pentru aceasta s-a ajuns la concluzia că ei trebuie să simtă că fac parte dintr-o comunitate primitoare, hrănitore, în care fiecare membru contează și este susținut. Acest lucru poate fi implementat printr-un nou cadru educațional numit „Învățarea socio-emoțională” (Social and Emotional Learning–SEL).

SEL reprezintă procesul prin care copiii și tinerii:

- Înțeleg și își gestionează emoțiile; ▪ Stabilesc și ating obiective pozitive; ▪ Simt și arată empatie față de ceilalți;
- Creează și mențin relații benefice; ▪ Iau decizii

responsabile.

Acest concept a apărut în Statele Unite în 1994, în urma unei întâlniri de lucru la care au participat profesori, cercetători și psihologi cu scopul găsirii unui cadru educațional de promovare a dezvoltării pozitive a copiilor. De atunci, impactul acestui domeniu continua să se extindă în întreaga lume.

Dezvoltarea timpurie și optimă a acestor abilități socio-emoționale reprezintă un factor protector față de dezvoltarea problemelor comportamentale și un bun predictor pentru reușita școlară, amândouă asigurând copiilor astfel premisele adaptării sociale și școlare. Aceste idei sunt susținute de zeci de studii realizate în perioada 1995 – 2005.

- Abilitățile sociale fac parte din abilitățile de viață indispensabile unei persoane, pentru a duce o viață la un nivel de calitate acceptabil, pentru a se iniția, dezvolta și menține relații.

Abilitățile de viață evidențiază nivelul dezvoltării personalității individului, inteligenta sa emoțională, legată în mod directă de abilitățile sociale și cele de gândire. Cu ajutorul abilităților sociale ne integrăm în diferite formațiuni grupale ; dezvoltarea socială evidențiază faptul că indivizii și-au achiziționat comportamente adecvate inițierii și menținerii relațiilor cu ceilalți, atingerii unor scopuri. Imaturitatea interacțiunilor sociale conduce la percepția deficitară a indicilor sociali, la dificultăți în reglarea emoțiilor și comportamentelor, în înțelegerea limitată a riscurilor sociale, în judecăți sociale imature, Pe tot parcursul vieții, avem nevoie de abilitățile sociale pentru a:

✓ comunica; ✓ ne cunoaște; ✓ a asculta; ✓ exercita influențe asupra altor persoane ; ✓ colaborează și cooperează cu ceilalți; ✓ lucrează în echipă; ✓ menține relații.

Dezvoltarea competențelor emoționale

Ca și cadre didactice, putem stabili ca obiective pentru dezvoltarea acestor competențe următoarele: ✓ Recunoașterea și exprimarea emoțiilor; ✓ Înțelegerea emoțiilor; ✓ Autoreglare emoțională.

Dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor este importantă din următoarele motive:

1. **Ajută** la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți. Interacțiunea de succes a elevului cu celelalte persoane depinde atât de abilitatea lui de a înțelege ce se întâmplă, cât și de abilitatea de a reacționa adecvat la aceasta. Studiile arată că interacțiunea pozitivă cu colegii de aceeași vârstă este un important predictor pentru sănătatea mentală la vârsta adultă, pentru starea generală de bine. (Denham&Holt, 1993, Parker&Asher, 1987,

Robins &Rutter,1990).

2. **Ajută** elevii să se adapteze la mediul școlar. Elevii care înțeleg emoțiile și modul în care acestea sunt exprimate vor fi capabili să empatizeze cu ceilalți colegi și să-i sprijine.

Elevii care înțeleg emoțiile celorlalți sunt priviți de ceilalți ca fiind colegi mai buni și mai distractivi, sunt capabili să utilizeze expresivitatea lor pentru a atinge scopuri sociale, să răspundă adecvat emoțiilor colegilor și să se adapteze mai ușor la mediul școlar.

**3. Previne** apariția problemelor emoționale și de comportament. Problemele în dezvoltarea emoțională a copiilor pot conduce către dificultăți de comportament, în copilăria timpurie și cea mijlocie (probleme de agresivitate, delincvență juvenilă, abandon școlar etc).

#### **Dezvoltarea competențelor sociale**

Pentru dezvoltarea acestor competențe în cadrul clasei putem urmări următoarele obiective:

- Inițierea conversației și integrarea în jocul celorlalți copii;
- Ascultarea activă și stabilirea contactului vizual;
- Oferirea și acceptarea complimentelor;
- Rezolvarea problemelor sociale;
- Să coopereze cu ceilalți în realizarea sarcinilor.

#### **Beneficiile atingerii acestor obiective sunt:**

- Adaptarea ușoară în mediul școlar;
- Elevii pot identifica mai multe modalități de interpretare a unei situații;
- Creșterea gradului de încredere în sine;
- Cresc performanțele școlare;
- Apar relații de prietenii datorită relațiilor interpersonale adecvate (împărtășirea unor situații și a unor materiale, aplicarea corectă a pașilor de rezolvare a problemelor);
- Dezvoltarea abilității de ascultare activă.

Într-o societate competitivă, succesul se bazează pe încredere în sine, autonomie personală, abilitatea de a stabili relații. Dezvoltarea optimă din punct de vedere socio-emoțional condiționează dezvoltarea cognitivă și psihică a indivizilor.

**Abilitățile socio-emoționale** sunt abilități dobândite, printr-un proces extrem de complex în care modelul comportamental are un rol determinant. Atmosfera, climatul familial, statutul social și cultural al părinților își pun amprenta substanțial asupra dezvoltării indivizilor. Educația are ca funcție principală adaptarea socială a individului. Aceasta implică încurajarea integrării lor în societate prin socializare, prin care fiecare subiect, prin interacțiunea cu ceilalți, dezvoltă diferite moduri de a simți, gândi și acționa, care sunt esențiale pentru o participare adecvată în societate. În prezent, în societățile dezvoltate există schimbări continue care necesită o reajustare continuă a individului. Din acest



motiv, este de o importanță vitală să dezvoltăm adaptabilitatea individului și flexibilitatea subiecților pentru a ne putea modela în funcție de nevoile care apar. Cu toate acestea, în ceea ce privește includerea dezvoltării abilităților social-emoționale și a inteligenței emoționale în școală, trebuie luat în considerare faptul că resursele pe care le avem la școală, precum și timpul pe care copiii îl petrec în aceasta, sunt limitate.

Se spune că abilitățile sociale și emoționale sunt indicatorii a cât de bine se ajustează o persoană față de mediul social, se adaptează și se schimbă și, până la urmă, ai succesului pe care îl va avea în viață. De fapt, abilitățile de bază ale dezvoltării cum sunt conștiințiozitatea, stabilitatea emoțională, deschiderea și calitatea de a fi agreabil pot fi chiar mai importante decât inteligența cognitivă în determinarea vieții. În ciuda faptului că aceste competențe sunt legate de importante rezultate pentru viață, poate fi o provocare pentru educatori să găsească moduri eficiente de a da prioritate, a preda și a evalua abilitățile sociale și emoționale. Dezvoltarea acestor abilități de viață esențiale prin învățarea socială și emoțională (SEL) este critică pentru dezvoltarea copilului, deoarece este direct corelată cu succesul și fericirea lui ca adult. Pentru mulți copii, școala este singurul loc unde orice deficiență în aceste abilități poate fi adresată înainte ca ei să devină membri ai societății.

Combinând aceste abilități cu dezvoltarea celor academice se creează experiențe de învățare de înaltă calitate și medii de învățare care împuternicesc elevii să fie astăzi, contributori mai eficienți în clasele lor iar mâine, la locurile lor de muncă sau în comunități.

Datorită suportului pe care SEL îl are în comunitatea actorilor din educație, poate că este doar o chestiune de timp înainte de a fi adoptată pe larg. Dezvoltarea și accentul pus pe SEL în școli va conduce spre crearea unui spațiu de învățare în școli care să susțină elevii în a-și împărtăși liber ideile creative, să pună întrebări fără să se rușineze și să învețe concepte academice în timp ce își construiesc puternice abilități pentru întreaga viață. Avansul pe scară largă al SEL va cere o schimbare mare, dar graduală în pedagogie. În acest proces, noi putem construi un sistem de educație robust care produce cetățeni mai responsabili social, care sunt mai bine pregătiți pentru a lucra împreună pentru a construi comunități, națiuni și, până la urmă, o lume mai bună.

### **Metode de susținere și dezvoltare socio-emoțională în on-line a elevilor**

Dezvoltarea socio-emoțională nu înseamnă că elevul trebuie să fie mereu fericit. Important este atunci

când elevul învață să perceapă emoțiile, să le conștientizeze, să le accepte că fac parte din viața lor, ca apoi să le folosească pentru a lua decizii înțelepte pe viitor. Copiii erau mulțumiți și fericiți că pot participa la lecțiile online, că pot comunica cu colegii lor. În permanență am pus accent pe starea de bine a elevilor și acest lucru a însemnat rezultate școlare pe măsură.

-Indiferent de modul de derulare a procesului educativ, offline sau online, elevii au nevoie de:

- **Încurajare:** dialogurile online cu elevii, care trec uneori dincolo de subiectele propriu-zise, pot transmite regulat emoții pozitive, prin atitudinea cadrului didactic, prin cuvinte calde, prin empatie.

- **Schimbarea regulilor:** o nouă abordare a regulilor vechi este binevenită, managementul timpului în noile condiții de învățare este diferit, elevii sunt încurajați să comunice online cu colegii, deoarece au nevoie de emoții constructive. Pe scurt, mai mult timp alocat nevoii de exprimare a elevilor.

- **Gândire critică în mediul online:** „Îmi plac profesorii care îți dau, pe lângă obișnuitele teme, și ceva de gândit pentru acasă.” (Lily Tomlin) – Eficiența învățării online depinde de metodele și resursele utilizate. Ca activități la clasă pot fi abordate teme precum procesul de educare a comportamentelor sigure în mediul online, sau construirea planurilor de viitor.

**Pentru dezvoltarea competenței socio/emoționale** se poate folosi metoda Vision Board- (Panoul vizionar). ‘Vision’ în engleză desemnează atât capacitatea de a vedea, cât și aceea de a-și imagina. Prin urmare, un Vision Board este un panou-colaj pe care lipim imagini și citate, care corespund obiectivelor pe care ne propunem să le atingem într-o anumită perioadă de timp, la nivel social și emoțional. Vizualizarea constantă a obiectivelor ajută creierul să rețină mult mai ușor informația. Retenția (memorizarea) prin intermediul stimulilor vizuali se realizează într-un procent de 70%. Iar azi pentru că vorbim altora despre ele reținerea se face 100%. Singurele reguli sunt legate de clasificarea obiectivelor pe categorii: școală, sănătate, familie, timp liber etc. într-un poster/ padlet/ jamboard și găsirea unor imagini și citate ce ne inspiră. Dintre beneficiile unui Vision Board: oferă o imagine de ansamblu a planurilor noastre viitoare; ajută la clarificarea, clasificarea și prioritizarea obiectivelor; reflectă lucruri pe care le apreciem, dar și abilități pe care dorim să le dezvoltăm; ne menține conectați și concentrați pe obiectivele noastre; ne antrenează latura creativă; este o sursă de inspirație și motivație care ne induce o stare de bine.

-În lucrarea „Dirigintele, antrenor de zbor”, Iași, 2020, se menționează faptul că „Pentru toate clasele,

profesorul diriginte va trebui să adapteze mesajul și intervenția didactică la noua situație de învățare, în clasa virtuală sau prin fereastra ZOOM și să insiste asupra următoarelor subiecte: crearea climatului psiho-emoțional favorabil învățării on-line / starea de bine; cultivarea încrederii și a stimei de sine / imaginea mea on-line; menținerea stării de sănătate în vreme de pandemie (odihnă, alimentație sănătoasă, apă, mișcare / sport); petrecerea timpului liber prin activități de dezvoltare personală în perioada învățării de acasă (abilități practice în gospodărie / grădină, lectura, arte – pictură / muzică / teatru, învățarea unei limbi străine etc.); feed-back-ul în relația de învățare on-line, comunicarea eficientă în clasa virtuală.”

-Este ideal ca dirigințele să aibă în vedere un moment la sfârșitul săptămânii de lucru în care să creeze, să adune și să analizeze feedback-ul clasei sale. Metodele sunt diverse, unele dintre ele, prin folosirea repetată, devin în scurt timp atractive. Pot fi formulare Google docs, trimise pe mail, pe grupuri de whatsapp, pot fi discuții libere cu elevii pe platforma folosită de unitatea școlară, elevii povestesc ce fel de activități au parcurs, ce realizări au avut, sau ce obstacole au întâmpinat; prin folosirea unor platforme ca Mentimeter, Padlet sau Kahoot, unde gradul de creativitate al tuturor celor

implicați, elevi și profesor diriginte nu are limite. Ca orice feed back, va deveni util doar atunci când va fi interpretat de profesor, respectiv de acesta împreună cu părinții elevului- elevilor. Când apar situații complexe, se recomandă să se apeleze la un specialist: la profesorul consilier școlar din școală, sau la specialiștii de la CJRAE.

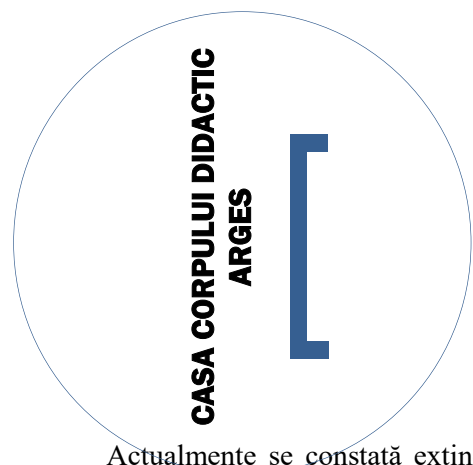
Concluzionând, în contextul învățării online, cadrul didactic diriginte trebuie să fie activ și disponibil mult mai mult decât până acum, căci elevii, indiferent de vârstă, simt nevoia să țină legătura cu cel care îi reprezintă. Henry Brooks Adams afirma: **„Profesorul influențează întru eternitate; nici chiar el nu poate ști unde se oprește influența sa”**

#### BIBLIOGRAFIE

1. Benga, O., Băban, A., și Opre, A. (2015). Strategii de prevenție a problemelor de comportament. Cluj – Napoca, editura ASCR.
2. Petrică, S., Alexandrescu, E., și Petrovai, D. (2009). Strategii de prevenire a violenței în școală.

[https://ro.wikipedia.org/wiki/Era\\_informa%C8%9Bional%C4%83](https://ro.wikipedia.org/wiki/Era_informa%C8%9Bional%C4%83)

*Prof. psiholog Radu Cătălina Iuliana, Liceul Tehnologic "I.C.Petrescu" Stâlpeni*



## STRATEGII INOVATIVE DE EVALUARE ÎN CADRUL ORELOR DE LECTURĂ

Actualmente se constată extinderea evaluării de la verificarea și aprecierea rezultatelor la evaluarea procesului, a strategiei care a condus la obținerea anumitor rezultate, precum și o diversificare a tehnicilor de evaluare. În acest sens deschiderea evaluării spre competențe relaționale, spre disponibilitatea de integrare socială reușește să transforme elevul într-un partener autentic al profesorului în evaluare, iar prin autoevaluare și interevaluare accentua-re rezultatelor pozitive și nesancționarea în permanență a celor negative se asigură o calitate sporită predării și se stimulează învățarea.

**Lectura** ca activitate intelectuală între activitățile, procesele și necesitățile de învățare școlară autentică, ocupă locul central, de aceea competența de lectură a fost considerată mereu a o condiție a reușitei elevului și un mijloc de acces la cunoaștere în general. Prin urmare competența de lectură trebuie urmărită în formarea și evaluarea pedagogică ca una dintre finalitățile de bază ale educației literare și lingvistice în special.

Orele de lectură prevăzute în programa școlară în cadrul ariei curriculare Limbă și comunicare nu se mai bucură însă de un mare interes din partea elevilor așa cum se întâmpla cu multe generații în urmă. În acest sens

cadrele didactice trebuie să folosească strategii inovative, moderne pentru a stimula lectura suplimentară în rândul elevilor.

Stimularea interesului pentru lectură se poate realiza cu mai multă ușurință dacă activitățile desfășurate în acest sens depășesc spațiul sălii de clasă sau al camerei copilului, bibliotecile, muzeele satului sau unele case memoriale fiind mediile cele mai potrivite ce oferă posibilitatea familiarizării cu ambientul ce păstrează atmosfera de lucru și parfumul celor care au așternut pe hârtie creațiile lor.

Cu ocazia activităților literare vor fi invitați și părinții elevilor ; cu acest prilej se va demonstra părinților ce valoare au cărțile citite de copiii lor. Se pot folosi, tot pentru stimularea interesului pentru lectură, și jocurile literare în diferite forme: jocuri de rol, jocuri de stimulare, jocuri de povestire prin desen, jocuri de creație, jocuri de competiție pentru memorare și recitare ale unor versuri sau replici și descrieri din diferite locuri.

**Introducerea elementului de concurs** în activitățile de lectură stărnește dorința elevilor de a câștiga întrecerea, determinându-i să citească cât mai mult.

Activitățile la biblioteca școlii contribuie la dezvoltarea interesului pentru lectură, dintre care amintim:

- prezentarea sălii și a modului de aranjare a cărților în rafturi, pe tematici sau pe scriitori în ordine alfabetică ;

- înscrierea la o bibliotecă;
- explicarea modului de comportare a unui cititor într-o bibliotecă;
- cunoașterea alcătuirii unei cărți (copertă, titlu, autor, pagini, numerotarea, etc.);
- cunoașterea datelor de bază despre cartea pe care dorește să o împrumute;
- participarea la activitățile desfășurate la bibliotecă.

Prin intermediul unor strategii precum **Șorțul povestitorului, Procesul literar, Micii actori** îmi propun să ajung la sufletul copiilor, transformându-i în cititori activi și motivați, oferindu-le acele mijloace și instrumente prin care ei vor descoperi că lectura este, în fond, o călătorie spre propriul suflet. În calitate de mentori spirituali este necesar să-i convingem pe elevi că nici computerul, nici televizorul nu vor duce la dispariția cărții, că lectura va continua să joace un rol important în viața oamenilor, că accelerarea progresului va fi mereu însoțită de remedierea compensatoare a unui spațiu liber pentru închipuire, visare și căutare de sens.

1. **Potolea, Dan și Păun Emil, (coord)**, Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative, Editura Polirom, Iași, 2002
2. **Teodosiu, O., Coman, C.**, (2005) Manifestarea creativității în activitățile practice și artistico- plastice
3. **Revista învățământ primar**, nr.2-3/2004, Editura Miniped • Revista învățământ primar, nr.2-3/2001, Editura Discipol

*Bibliotecar Mesteacăn Maria, Liceul Tehnologic ”I. C. Petrescu” Stâlpeni*



## ÎMBUNĂȚĂȚIREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ ALE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

*„Lectura este pentru spirit ceea ce exercitiul este pentru trup”. (Mihai Beniuc)*

Pornind de la întrebări și constatări ce se înscriu în perspectiva evoluției didacticii actuale, lucrarea încearcă să contextualizeze cauzele obiective și subiective ale crizei lecturii în școală, să contureze conceptul de competență lecturală, dar și să valideze activități care

provoacă gustul lecturii și conduc la dezvoltarea competenței lecturale.

*„A citi înseamnă a învăța. E o formă de experiență, sau mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre: căci, dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi*

sau vedea în jurul nostru într-o viață de om, am fi foarte săraci". (Manolescu, 2004, p. 41)

### Premisă

Trăim într-o perioadă caracterizată printr-o dinamică deosebită în toate domeniile, în plină restructurare și sincronizare a învățământului românesc cu cel european. De câțiva ani încoace, se vorbește tot mai insistent despre o „criză a lecturii” care atinge societatea și școala românească. Nu este, însă, o criză specific românească. Ea există pe plan internațional și este combătută, cu toate forțele, de mulți ani deja, în America de Nord, dar și în majoritatea țărilor Europei Occidentale. Încă din anii '80, de exemplu, în Franța există numeroase asociații, programe educative și culturale la nivel național, create în sprijinul promovării literaturii și dezvoltării plăcerii lecturii în rândul tinerilor.

O importantă amenințare împotriva lecturii vine însă din partea mijloacelor audio-vizuale, a computerului și a televiziunii, care și-a extins enorm influența, grație dezvoltării posturilor private, a transmițerii emisiunilor prin cablu și satelit, a multiplicării unor programe cu succes la marele public (sport, talk-show-uri, concursuri etc.), în genere a aplicării unei politici abile de adaptare la gustul majorității telespectatorilor. E incontestabil că mai toată lumea consumă azi un timp cu mult mai mare decât în trecut în fața micilor ecrane, dar, după cum o arată indicii concordante, pare că elevii și adolescenții suportă impactul principal, cu alte cuvinte ei sunt în primul rând cei care se îndepărtează de lectură în favoarea audio-vizualului.

Preocupate de soarta lecturii - și considerând că este de datoria școlii și a profesorului de română de a găsi puntea de comunicare prin care să cultive plăcerea de a citi - ne-am propus un demers prin care să aflăm cum să îmbunătățim competențele de lectură în rândul elevilor noștri. Am format elevilor noștri competențele necesare integrării în lumea contemporană? Au elevii noștri un „profil de formare european”? Acțiunile întreprinse de noi rezonează în timp? Ce ar mai fi de făcut în această direcție?

Ne punem aceste întrebări cu atât mai mult cu cât, programele școlare au fost elaborate din perspectiva trecerii de la modelul de proiectare curricular centrat pe obiective la modelul centrat pe competențe și, începând cu acest an școlar, „*Foaia de parcurs pentru anul școlar 2011-2012*” elaborată de MECTS semnaleză necesitatea îmbunătățirii competențelor de lectură ale elevilor prin alocarea unei ore de lectură distinctă în orarul săptămânal. S-a constatat faptul că rezultatele evaluărilor internaționale cât și naționale impun intervenția imediată și unitară pentru ameliorarea performanțelor elevilor în

domeniul lecturii, lectura înțeleasă atât în dimensiunea sa tradițională cât și ca alfabetizare în înțelegerea textului. Cititul, în sens larg, este cel mai bun drum spre cunoaștere iar lectura, înțelegerea și interpretarea textului trebuie să devină practici și preocupări obligatorii pentru profesori, indiferent de disciplină.

### Context național și internațional

Din 2004, odată cu lansarea de către ANPRO (Asociația Profesorilor de Limba și Literatura Română), în parteneriat cu Institutul Cultural Român și a Fundației „Dinu Patriciu” a proiectului *Cercuri de lectură*, interesul față de lectură prinde contur: crește numărul profesorilor interesați de problematica lecturii; oameni de cultură se implică în promovarea lecturii; televiziunile promovează și ele, timid, programe dedicate lecturii cărții de literatură; promovarea cărților de către marile edituri are, în secundar, și rolul de promovare a lecturii; Asociația Editorilor din România a realizat câteva campanii pentru susținerea lecturii; Coca-Cola, Oriflame, unele agenții și ONG-uri s-au implicat și ele. Dar totul funcționează izolat, pe felii mici, fără gândire în perspectivă.

Sunt de apreciat inițiativele celor de la Adevărul, Jurnalul Național sau Saptămâna Financiară care, în ultimul timp, concurează în a oferi cititorilor titluri importante din literatura română și universală. Chiar dacă includerea cărților alături de ziar reprezintă un truc al redacțiilor de a mări vânzările, ele au reușit să insuflă cetățenilor o nouă sau mai veche pasiune: cartea.

În 2006, Parlamentul European și Consiliul UE au adoptat o *Recomandare* cu privire la stabilirea de competențe cheie pentru învățarea de-a lungul întregii vieți, cu scopul de a ne integra cât mai armonios în societatea în care trăim și de a rezolva problemele pe care societatea ni le pune în față. Una dintre aceste competențe este cea de comunicare în limba maternă și ea presupune:

- capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații variate;
- capacitatea de a citi și de a înțelege diferite texte adoptând strategia potrivită scopului citirii (informare / instruire / de plăcere) și diferitelor tipuri de text;
- capacitatea de a scrie texte pentru o varietate de scopuri; monitorizarea procesului de scriere, de la „draft” (șablon) până la „bun de tipar”;
- capacitatea de a distinge informația relevantă de cea nerelevantă;
- capacitatea de a-ți formula propriile argumente într-o manieră convingătoare și a lua în



considerare alte puncte de vedere experimentate atât verbal cât și în scris.

Este unanim recunoscut faptul că foarte multe conflicte sau neînțelegeri apar din cauza unui deficit de comunicare. Aceasta înseamnă că, cu cât vom ști mai bine să comunicăm, cu atât mai multe șanse avem de a preîntâmpina conflictele.

Competența cheie de comunicare în limba maternă este un țel care trebuie atins la finele învățământului obligatoriu. Ea se formează și se atinge treptat prin competențele generale și specifice limbii și literaturii române și prin intermediul obiectivelor operaționale stabilite pe parcursul lecției.

### Despre lectură și importanța ei în ciclul primar

Cartea este o comoară fără de preț, în care unii își adună cele mai frumoase gânduri, ca alții să le poată folosi în voie. Ea reflectă ca o oglindă lungul șir de secole ale vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate.

*"Iubiți cartea, îngrijiți-o și citiți cât mai mult!"* ne îndeamnă G.F.Morozov în lucrarea sa „Cărți prietene”, arătând importanța cărții pentru cititor. Tot el a afirmat că în compania personajelor nu i se urăște niciodată. *"Personajele sunt gata să-mi răspundă la orice întrebare. Unii îmi povestesc despre lucruri de demult, alții îmi dezvăluie tainele naturii, mă învață cum să trăiesc, alții, cum să mor...Acești prieteni sunt cărțile mele..."*

Alegerea cărților potrivite este doar un prim pas. Al doilea pas și tot atât de important este deprinderea lecturii, obținerea eficienței ei maxime în urma citirii unei cărți. Cartea reprezintă mai întâi cel mai complet depozit al inteligenței omeniești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit. Uitate între file de sute de ani, par moarte, dar ele reprezintă de fapt o stare cataleptică a istoriei omului, pe care fiecare dintre noi o poate risipi, înviind o lume nebănuită.

Nu ignorăm radioul sau televiziunea, dar spre deosebire de aceste surse informaționale și de culturalizare trebuie să spunem că nimic nu poate înlocui cartea. Instruirea și cultura nu se fac numai prin presă, prin radio și cinematograful, prin televiziune sau cale orală. În afara cărții nu poate fi concepută azi o cultură sistematică a individului și implicit a societății. O carte o citești când vrei, cum vrei și de câte ori vrei. Acest prieten tăcut îți oferă ori de câte ori ai nevoie același răspuns fidel la fiecare întrebare și-l repetă cu nesfârșită răbdare până ce l-ai înțeles. Cartea este atât de înțelegătoare încât atunci când n-ai înțeles-o nu se supără, nu jighește, te așteaptă

să revii. O regăsești oricând la fel de credincioasă și discretă.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie. Importanța lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

-**aspectul cognitiv**: prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate;

-**aspectul educativ**: lectura contribuie esențial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice;

-**aspectul formativ** constă în faptul că lectura are drept consecință formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Prin lectura elevilor la clasele primare se urmăresc **finalitățile**: consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă, formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură, lărgirea ariei de informație a elevilor, creșterea interesului pentru cunoașterea realității, îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă, cunoașterea și înțelegerea valorilor etice, cultivarea sentimentelor, convingerilor, comportamentelor morale, dezvoltarea gustului estetic, îmbogățirea și activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității creative, formarea idealurilor etice și estetice, dezvoltarea capacității de a gândi, și de a se exprima în conexiuni interdisciplinare, lărgirea orizontului imaginativ, al capacității de imaginare a unor universuri posibile, ca o anticipare a lumii viitorului.

**Obiectivul lecturii** îl constituie consolidarea deprinderilor de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă. Fluența înseamnă citire aparent lipsită de efort, cu expresivitate și inflexiuni relevante ale vocii. Ea poate fi dezvoltată prin instruire direct, folosind cititul repetat sau prin incorporarea cititului repetat într-un context care este interesant și are sens.

Metodele și tehnicile didactice aplicabile în scopul dezvoltării fluentei sunt:

- **citirea repetată**: Cercetările arată că citirea aceluiași material din nou și din nou conduce nu doar la îmbunătățirea cititului aceluși text, dar cititul fluent se poate transfera și la alte texte. Pentru a fi eficientă, metoda presupune alegerea unor texte la nivelul de instruire al elevilor (să conțină între 90- 96% cuvinte pe care elevii să le recunoască, să fie interesante și cu sens, dar nu prea ușor predictibile).

- **citirea în gând**: Fiecare elev își alege ce să citească (reviste, cărți de povești, poezii, enciclopedii) iar



învățătorul face același lucru- citește. După o sesiune de 15- 20 minute de citire în gând, urmează o discuție cu elevii, care fac un scurt rezumat oral a ceea ce au citit și recomandă și altora. Se notează ceea ce au citit copiii.

- **cititul cu un prieten:** Elevii sunt împărțiți pe nivele de lectură și se fac perechi: un cititor fluent cu un cititor mai puțin fluent. Câte doi, citesc pe rând paragrafe ale aceluiași text.

- **teatrul cititorilor** (citirea pe roluri): Reprezintă transformarea în lucruri spuse a textului scris. Este o modalitate naturală de a promova fluența pentru că elevii exersează cititul fluent fără să-și dea seama că fac acest lucru. Elevii câștigă încredere pentru a vorbi în public. Pentru această activitate, avem nevoie de o piesă scurtă sau un basm transcris. Textul ar trebui să fie destul de scurt pentru a fi citit în 10 - 15 minute și să aibă mai multe secvențe dialogate pentru ca fiecare actor să aibă ceva de spus.

Pașii care trebuie urmați sunt:

- învățătorul parcurge textul și îl împarte în părți pe care le pot lectura copii diferiți;
- se solicită voluntari pentru diferitele părți și se împarte câte un exemplar din text;
- învățătorul citește cu voce tare textul pentru ca elevii să îl audă citit fluent;
- elevii vor citi în ecou părțile textului (învățătorul citește o secțiune, apoi elevii citesc acea secțiune);
- elevii desemnați vor citi diferitele părți ale textului;
- dacă nu sunt suficiente părți pentru fiecare, unii elevi vor fi spectatori;
- se poate înviora atmosfera cu elemente de costumatie și de decor;
- elevii vor folosi gesturi pentru a-și acompania textul și pot reacționa la ce au spus alte personaje prin limbaj corporal;
- se exersează citirea scenei respective de mai multe ori pentru a deveni mai fluenți.

-**cititul în cor și repetarea:** Citirea în cor a unei poezii este o modalitate naturală de a dezvolta fluența. Poeziile sunt menite să fie citite/ recitate cu voce tare. Cititul în cor al unor poezii poate fi distractiv pentru că elevii vor explora potențialul dramatic al poeziei și al vocilor proprii. Scopul pentru care cerem elevilor să citească în cor este cel de a le menține vocile animate, nu tărgănate. Copiii vor învăța să se concentreze pe sunete dacă sunt provocați să pronunțe, astfel încât poezia să sune într-un anume fel.

#### Bibliografie

- **Bernat, E.S., (2003),** *Tehnica învățării eficiente, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca*
- **Manolescu, N., (2004),** *Lectura pe înțelesul tuturor,* Editura Aula, Brașov
- **Onojescu, M. (coordonator), (2005),** *Lecturiada, Cercuri de lectură,* Editura Cărții de Știință, Cluj-Napoca
- **Onojescu, M., Pamfil, A., (2004),** (coordonatori), *Lectura. Repere actuale,* Lucrările Simpozionului de didactica limbii și literaturii române, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
- **Pamfil, A., (2003),** *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise,* Editura Paralela 45, Pitești
- **Pamfil, A., (2006),** *Studii de didactica literaturii române,* Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
- **Pamfil, A., (2009) ,** *Limba și literatura română în școala primară – perspective complementare,* Editura Paralela 45, Pitești
- **Sita, A., Toader, A.V., Ursache, A., (2005),** *Caietul meu de lectură,* Editura Soteria Didact, Cluj-Napoca
- **Șerdean, I., (1993),** *Metodica predării limbii române la clasele I-IV,* Editura Didactică și Pedagogică, București

*Prof. înv. primar Roșca Gheorghiza, Școala Gimnazială "Alexandru Davila" Pitești*

CASA CORPULUI DIDACTIC  
ARGEȘ

## CARTEA, LECTURA, BIBLIOTECA... O CĂLĂTORIE SPRE COMUNICARE ȘI CUNOAȘTERE, PRIMII PAȘI SPRE CULTURĂ

Cât de frumos se naște o pasiune – **pasiunea pentru carte!**

*“Mi-am început viața – spune Jean Paul Sartre – așa cum, fără îndoială, o voi sfârși: în mijlocul cărților.”* Scriitorul, de mai târziu, a întâlnit pentru întâia oară cărțile în biblioteca bunicului său și venerase aceste *“pietre înălțate”* pe care nu știa încă să le citească.

*De-a lungul timpului cartea a constituit și va constitui un admirabil instrument de cultură, pus în slujba progresului civilizației. Cartea și publicațiile au devenit suportul fizic al unei memorii sociale care s-a dovedit eficace vreme îndelungată.*

“Lectura este, pentru omul modern, un viciu sau o osândă. Citim ca să trecem examenele, să ne informăm sau citim din profesione. Mă gândesc însă că lectura ar putea implica și funcții mai nobile, adică mai firești. Ar putea, de pildă, să ne introducă în anotimpuri, să ne reveleze ritmurile din-afara noastră...”

*În societatea modernă numeroase activități ne solicită în mod constant. Cum să găsim timpul necesar lecturii cu efortul de înțelegere și memorare pe care-l implică? De obicei ne plângem de lipsa de timp și de indisponibilitate intelectuală.*

*Din nefericire, foarte des vedem sau aflăm că tinerii se îndepărtează de cartea din bibliotecă. Dar, îndrăznim să credem și să sperăm că nu se îndepărtează de lectură. Într-o lume care nu mai are răbdare să stea cu o carte în mână, pentru o generație în continuă agitație există alternative – **e-bookurile** sau **audiobookurile**.*

**Pasiunea imaginii și a sunetului** își dispută întâietatea în viața omului modern cu cea a **cărții**. Așadar nu depinde decât de *cititor* sau de *doritorul de lectură*, avid de informație, să aleagă varianta de lectură. Iar dacă mai este nevoie de motive pentru a îndemna copilul la lectură putem specifica doar că ea ne este „hrană pentru

suflet și pentru minte”, ne poartă prin lumi reale sau imaginare, ne îndeamnă la visare, ne dezvoltă imaginația și ... putem continua.

*Lectura – “...spun că-i o călătorie, pentru că atunci când citești e ca și cum te-ai plimba printr-o poveste, iar poveștile sunt un fel de țări străine locuite de ființe pe care nu le întâlnești zilnic pe stradă.”* (Vlad Zografi - Jurnal de lectură din manualul de Limbă și literatura română pentru clasa a 3- a, ed. Intuitext).

Datorită specializării disciplinelor moderne, lectura nu este doar informațională ci folosită pentru dobândirea unor cunoștințe, cu participarea întregii noastre făpturi, cu gândurile, cu sensibilitatea, cu temperamentul și implicit cu caracterul fiecăruia.

Personalitatea noastră e modelată prin *lectură*; astfel, cartea devine și un instrument în sprijinul promovării individuale.

*Rolul și importanța povestirilor adultului în instruirea și educarea copiilor sunt de mult cunoscute. Încă din antichitate, Aristotel le recomanda ca mijloace însemnate și potrivite primei copilării pentru că le plac copiilor și nu-i obosesc.*

*Școala apare, totuși, ca o formă de constrângere, în timp ce biblioteca este expresia voinței proprii de cunoaștere. Școala ocupă o durată limitată din viața individului, în timp ce biblioteca i se alătură întregii vieți. Școala - impune, biblioteca - oferă. Dar cele două forme nu trebuie abordate separate, ele sunt structuri fundamentale în pașii spre cunoaștere.*

*“Lectura este un proces permanent reactiv, în modalități diferite și, în fapt, profund creativ...nu ne putem imagina o comunicare mai eficientă în teritoriile cunoașterii fără bibliotecă”.*

Colecționarea documentelor, oraganizarea, păstrarea și utilizarea lor au răspuns nevoi de comunicare la nivelul la care această nevoie a fost înțeleasă și satisfăcută în diverse epoci. Chiar și acum când

fenomenul de comunicare s-a diversificat și s-a amplificat bibliotecile au misiuni fundamentale comunicaționale. Capacitatea bibliotecilor de a se reconsidera și de a se remodela e mereu în creștere oricâte alte priorități își mai propune societatea.

A apărut conceptul de **bibliotecă hibridă** ca urmare a dezvoltării – în toate categoriile de biblioteci – a unor servicii de documentare și de asistare a cercetării bazate pe tehnologiile informării și comunicării, care se adaugă activităților tradiționale axate pe tipărituri și pe contactul direct cu publicul. Au apărut, și la noi, Centrele de Documentare și Informare, un loc privilegiat care dezvoltă practici de lectură diversificate; structuri infodocumentare moderne cu scop bine definit, adaptate noilor cerințe ale societății cunoașterii.

Prin apariția tehnologiilor I.T. domeniul biblioteconomic a câștigat enorm și convingător, cea mai importantă performanță tehnologică fiind digitizarea – **biblioteca digitală**. Odată cu aceasta apare și conceptul de **cultură informațională**, iar **cititorul** se transformă în **utilizator**.

Biblioteca digitală oferă servicii bazate pe noile tehnologii de informare, iar utilizatorii sunt instruiți pentru a regăsi informația căutată în timpul el mai scurt posibil. Managementul colecțiilor, fondurilor destinate achizițiilor se orientează spre baze de date și servicii on-line.

Astfel, managementul infodocumentar se află în zona cea mai largă a comunicării universale.

Astăzi, bibliotecile sunt din ce în ce mai mult percepute ca niște „rezultate complexe ale unor fenomene complexe...care transformă informația în cunoaștere și cunoașterea în înțelepciune”.

Privite ca instrumente ale comunicării, bibliotecile nu sunt niciodată un capăt de drum.

După cum cinematografia n-a ucis teatrul și televiziunea n-a eliminat cinematograful, tot așa tehnicile audio-vizuale de comunicare nu vor putea elimina lectura și biblioteca.

Bibliotecarul de azi nu mai este un simplu intermediar al unui document, lui îi revine rolul de manager al cunoașterii și implicit de formator ajutând utilizatorii să-și găsească și să utilizeze eficient resursele informaționale.

„O bibliotecă fără bibliotecari este ca o casă nelocuită”, spunea Nicolae Iorga la începutul secolului al XX-lea.

#### **Bibliografie:**

Eliade Mircea. *Fragmentarium*, București, Editura Humanitas, 2008.

Scorțeanu Viviana. *Să învățăm să citim rapid*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979.

Stoica Ion. *Bibliotecile în universul comunicării*, Cluj-Napoca, Editura Eco Transilvan, 2016.

Stoica Ion. *Criza în structurile infodocumentare. Sensuri și semnificații contemporane*, Constanța, Editura Ex-Ponto, 2001.

*Prof. doc. Monica Morăreasa, Școala Gimnazială Alexandru Davila Pitești*



E-BOOK

Un *e-book* (abreviere din engleză de la *electronic book*, citit aproximativ 'i-buc, în română: carte electronică) este un fișier electronic digital ce conține textul și imaginile unei cărți, între timp chiar și

clipuri video, de obicei toate protejate împotriva folosirii abuzive printr-un sistem de gestiune a drepturilor digitale de tip *digital rights management (DRM)*. Cărțile electronice sunt cărți virtuale. Ele se pot citi pe mai multe tipuri de aparate cu monitor (ecran), în general

portabile: calculatoarele personale, tablete, *smartphone*-uri, sau și pe dispozitive special construite pentru cititul cărților, numite *e-reader* sau *e-book reader*. De asemenea, multe telefoane mobile pot fi folosite și pentru citirea cărților electronice. Mediul de transmitere pentru descărcarea datelor este Internetul, combinat eventual cu un sistem de telefonie mobilă de tip GSM, totul fiind oferit în formă de serviciu web contra cost.

În funcție de model dispozitivele *e-reader* se pot compara la greutate cu o carte adevărată, deci pot fi luate cu sine peste tot, dar sunt făcute pentru a cuprinde (memora) simultan mari cantități de informație, chiar sute de romane. Multe din aparatele *e-reader* se pot folosi la afișarea nu numai a cărților electronice, dar și pentru gazete, ziare, reviste, chiar pagini web ș.a.m.d., în general pentru toate materialele scrise. În ultimii ani și tehnologia acumulatorilor a progresat mult, astfel încât funcționarea este asigurată pentru ore în șir cu o singură încărcare.

O mare importanță la un *e-book reader* o are tehnologia folosită pentru ecran, care trebuie să asigure o ușurință mare la citire (ergonomie), comparabilă cu cea de la o carte reală, în cele mai diverse situații de iluminare.

În 1949, Ángela Ruiz Robles, profesoară din Ferrol, Spania, a inventat un dispozitiv mecanic care funcționa pe aer comprimat, unde textul și grafica erau cuprinse pe bobinele pe care utilizatorii le-ar încărca pe axele rotative. Ideea ei a fost de a crea un dispozitiv care să reducă numărul de cărți pe care elevii ei le duceau la școală. Dispozitivul final urma să includă înregistrări

audio, o lupă, un calculator și o lumină electrică pentru citirea pe timp de noapte. Dispozitivul nu a fost niciodată pus în producție, dar unul dintre prototipurile ei este păstrat în Muzeul Național de Știință și Tehnologie din A Coruña, Spania.

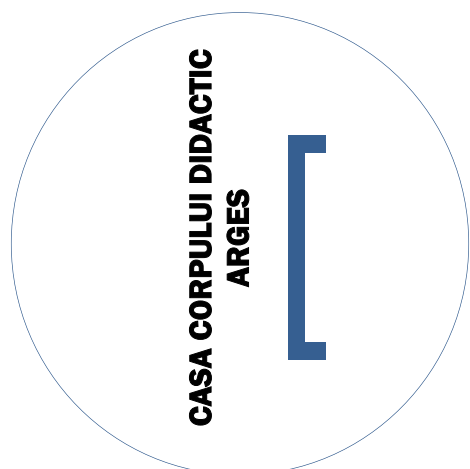
Prima e-carte poate fi *indicile Thomisticus*, un indice electronic puternic adnotat în lucrările lui Thomas Aquinas, pregătit de Roberto Busa, începând din 1949 până în 1970.

oți cititorii electronici și aplicațiile de lectură sunt capabili să urmărească datele de citire a cărților electronice, iar datele ar putea conține ce utilizatori de cărți electronice le deschid, cât timp petrec utilizatorii să citească fiecare e-carte și cât de mult din fiecare e-carte este citită.<sup>[5]</sup> În decembrie 2014, Kobo a lansat datele de citire a cărților electronice colectate de la peste 21 de milioane de utilizatori din întreaga lume. Unele dintre rezultate au fost că doar 44,4 % dintre cititorii din Marea Britanie au terminat e-book-ul „The Goldfinch” și cel mai bine vândut e-book din 2014 în Marea Britanie, „One Cold Night”, a fost terminat de 69 % din cititori; aceasta este o dovadă că în timp ce cărțile electronice populare sunt citite complet, unele e-cărți sunt doar eșantionate.

Bibliografie:

<https://ro.wikipedia.org/wiki/E-book>

*Inf. Androne Valentina, Casa Corpului Didactic Argeș*



## BIBLIOTECI ȘCOLARE ARGEȘENE

Biblioteca școlară este compartimentul specializat al cărui scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații periodice, alte documente specifice și

baze de date, pentru a facilita utilizarea acestora de către beneficiarii în scop de informare, cercetare, educație sau recreere.

Conform Ordinului Nr. 5556 din 7 octombrie 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și

funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare, coordonarea bibliotecilor școlare revine Casei Corpului Didactic:

*ART. 47 Bibliotecile școlare sunt coordonate, la nivel local, de către directorul unității de învățământ și consiliul de administrație. Coordonarea metodologică a bibliotecilor școlare revine casei corpului didactic, la nivel județean, iar la nivel central, Bibliotecii Naționale Pedagogice "I. C. Petrescu", respectiv Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.*

**Misiunea bibliotecii școlare** este de a asigura elevilor și cadrelor didactice accesul la informație și documentație, de a susține procesul instructiv-educativ de participare la dezvoltarea competențelor-cheie ale elevilor. Rezultatele obținute în urma desfășurării acestor activități au răspuns așteptărilor. Activitățile au avut un mare succes, mulți dintre participanții la întâlniri au început să se implice mai activ în viața bibliotecii și să participe la activități în mod benevol și au venit cu idei noi. Bibliotecarii urmăresc să adopte politici care să contribuie la promovarea bibliotecii dar și a școlii dezvoltând creativitatea și inovația contribuind astfel la creșterea bunăstării comunității.

Bibliotecile școlare funcționale în care sunt normate posturi de bibliotecar, aflate în coordonarea metodologică a Casei Corpului Didactic, conform OM 5554/2011, art. 14, sunt 11 în mediul rural și 55 în mediul urban.

Bibliotecarii au în proporție de 66,2% studii superioare, 21,5 % studii medii și 12,3 % studii de scurtă durată, iar în specialitate 61,5 % au studii superioare de specialitate iar 38,5 % au cursuri de pregătire în domeniul biblioteconomic. 55,9 % sunt la treapta profesională 1, 16,9% la treapta profesională 1A, 24,6 % la treapta profesională 2 și 1,5 % la treapta profesională 3.

În bibliotecile argeșene în care sunt normate posturi de bibliotecar, din totalul de 47130 de cititori, 43934 sunt elevi iar 3196 cadre didactice.

Fondul de carte în anul școlar 2020-2022 a fost îmbogățit la nivel global cu 4241 de volume.

În cadrul cercurilor cu bibliotecarii dar și pe parcursul anului școlar au fost organizate acțiuni de stimulare și îndrumare a bibliotecarilor privind utilizarea lucrărilor de referință a cataloagelor, pentru dezvoltarea deprinderilor de autoinformare documentară ale muncii intelectuale și de studiu individual.

Activitățile de promovare/popularizare a bibliotecilor și implicit a activității bibliotecarului au constat în: expoziții de carte, simpozioane, stimularea interesului pentru lectură, organizare de studiu în bibliotecă, desfășurarea activității pe platforma Google Classroom, crearea de pagini de Facebook ale bibliotecilor, utilizarea bibliotecii virtuale de materiale didactice ce include și platforma de creare conținut cadre didactice, popularizarea expozițiile de carte și a fondului de carte, promovarea ideii de cultură a informației, a lecturii și educației nonformale, asigurarea accesului la resurse informaționale, servicii și facilități pentru satisfacerea necesității de lectură.

Bibliotecarii au răspuns pozitiv atunci când au primit sarcini suplimentare care să ajute școlile în demersul acestora. Dintre sarcinile suplimentare amintesc următoarele: comisia de echivalarea a competențelor, completare documente școlare, serviciu de însoțire copii - microbuz școlar, activități secretariat, responsabil Program Lapte și Corn, etc.

Măsurile de ameliorare a activității în bibliotecii: alocarea de fonduri pentru achiziția de carte, calculatoare și soft de bibliotecă, o mai bună promovare în mediul online.

În urma rapoartelor primite concluzia este că rețeaua este funcțională iar exemplele de bune practici și schimburile de idei și experiențe au existat între bibliotecarii, cadre didactice și elevi.



*Prof. doc. Mirela Sufariu, Casa Corpului Didactic Argeș*



## *Supliment Revista Catedra - editie online*

***Redacția suplimentului revistei CATEDRA***

***Coordonator revistă:***

Prof. Ana BADEA, director CCD Argeș

***Membrii colectivului de redacție:***

prof. doc. Mirela Mariana ȘUFARIU, bibliotecar CCD Argeș  
Valentina Marilena ANDRONE, informatician CCD Argeș

***Tehnoredactare, machetare:***

Mirela ȘUFARIU

***Coperta și design:***

Valentina Androne

***Responsabilitatea asupra conținutului articolelor și a dreptului de publicare a fotografiilor revine în exclusivitate autorilor!***